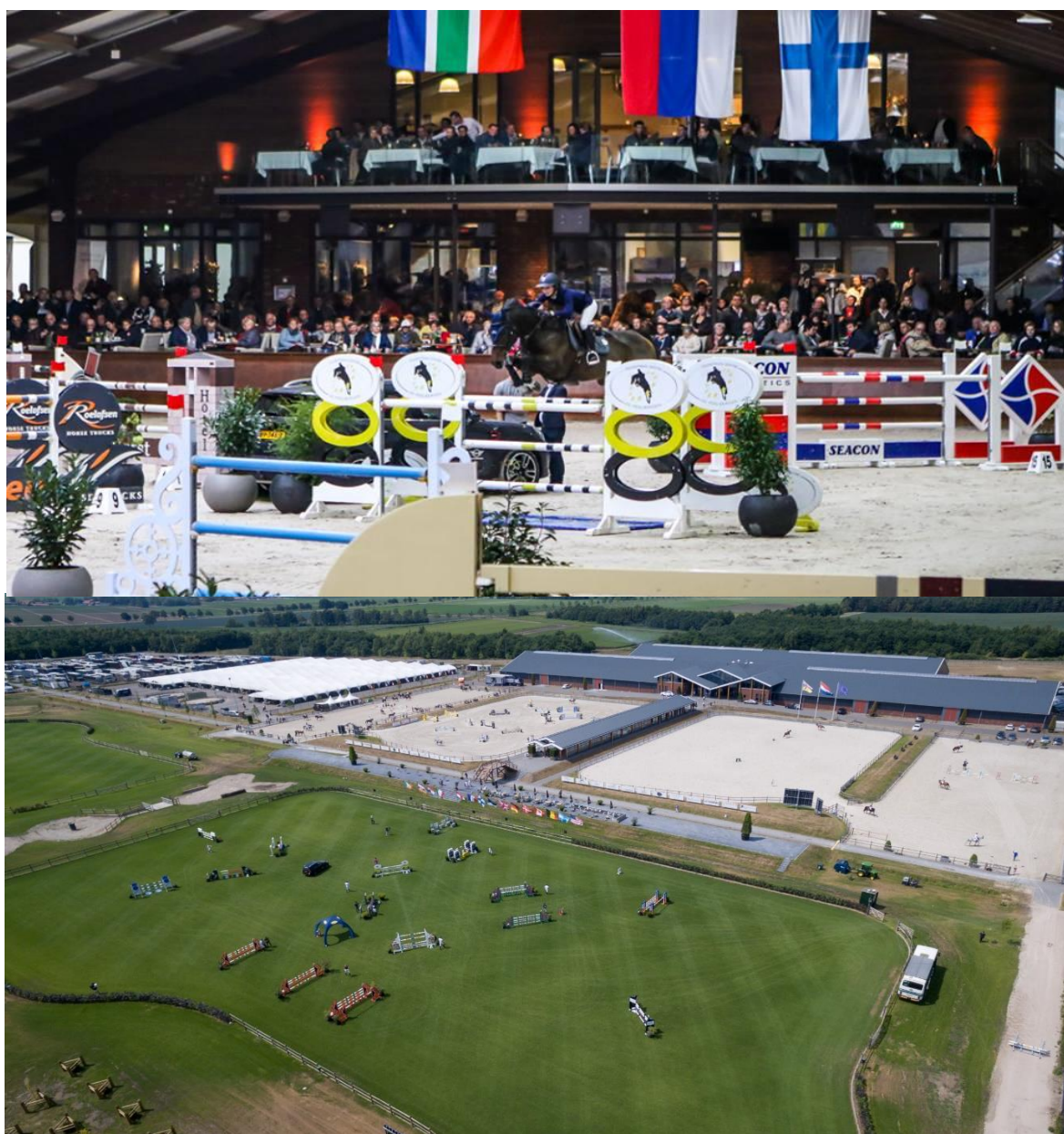

Wereldtop het volgende doel voor ECdP?

Een onderzoek naar de mogelijkheid om 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden te organiseren op Equestrian Centre de Peelbergen

Priscilla Straatman
Diermanagement – Major Paard en Management
Van Hall Larenstein, Leeuwarden
2018

Wereldtop het volgende doel voor ECdP?

Een onderzoek naar de mogelijkheid om 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden te organiseren op Equestrian Centre de Peelbergen

Priscilla Straatman

000005592

Opdrachtgever:

Equestrian Centre de Peelbergen

Travers 5, 5976 PL, Kronenberg

+31 77 763 0110

info@peelbergen.eu

www.peelbergen.eu

Contactpersoon: Frank Laenen

Hogeschool Van Hall Larenstein, te Leeuwarden

Begeleiders vanuit Hogeschool Van Hall Larenstein:

Eerste begeleider: mw. drs. C.A.M Koenis

Onafhankelijke begeleider: dhr. M. Knibbe

Afstudeeropdracht in het kader van de opleiding Diermanagement (LDM428VNAO)

Major Paard en Management

Juni, 2018

Leeuwarden

Bron foto's voorkant (Peelbergen E. C., 2017)

Voorwoord

Als afsluitende opdracht van mijn studie Diermanagement – Major Paard en Management aan de Hogeschool Van Hall Larenstein te Leeuwarden, heb ik dit onderzoek uitgevoerd. Het onderwerp van dit onderzoek komt voort uit mijn major stage die ik bij Equestrian Centre de Peelbergen heb gelopen. Tijdens deze stage is mijn interesse in de organisatie van paardenwedstrijden gegroeid. Om mij meer te verdiepen in internationale springwedstrijden, wilde ik graag een afstudeeropdracht kiezen in deze richting. In dit onderzoek heb ik mij bezig gehouden met de mogelijkheden en benodigheden om internationale springwedstrijden te organiseren op 3, 4 en 5 sterrenniveau. Het doel van dit onderzoek is te zien of het mogelijk is om in de toekomst op Equestrian Centre de Peelbergen 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden te organiseren.

Dit onderzoek is geschreven voor ECdP. Zij wilden meer informatie over de mogelijkheden voor het organiseren van hogere niveau internationale springwedstrijden. Daarnaast is het onderzoek geschreven voor personen die geïnteresseerd zijn in wat het inhoudt om deze hogere niveausterren internationale springwedstrijden te organiseren.

Graag wil ik mijn begeleidend docent mevrouw Inge Koenis en onafhankelijke docent meneer Merijn Knibbe bedanken voor de begeleiding en feedback. Daarnaast wil ik alle deskundigen bedanken die ik heb mogen interviewen of die mij geholpen hebben om meer informatie te verkrijgen. Deze personen hebben ervoor gezorgd dat alle puzzelstukken in elkaar zijn gevallen en ik naar het eindresultaat van dit onderzoek heb kunnen toe werken.

Priscilla Straatman
Leeuwarden, 2018

Summary

This research focusses on the possibility to organise international jumping competitions at 3, 4 and 5 stars level at Equestrian Centre the Peelbergen (ECtP). Since 2016 ECtP organizes international jumping competitions at YH1, 1 and 2 stars level. In a previous research about the customer satisfaction at ECtP, came forward that international riders would like to see higher level international jumping competitions. The outcome of the customer satisfaction research led to the question where this research is based on. The purpose of this research is to find out if there is a possibility to expand to 3, 4 and 5 stars level competitions and what would be necessary to realize this at ECtP. The main question that will be answered in this research is as followed: 'What is needed to organize 3, 4 and 5 stars international jumping competitions at ECtP?'.

To answer the main question this research consist of literature and interviews. The interviews have been held with experts who are experienced in organizing 3, 4 and 5 stars and one expert who is specialized in sustainability. The subjects that will be discussed in this research are the rules regarding the organisation, requirements organisation, most efficient combination between 1 till 5 stars and at last steps to a sustainable company.

The Fédération Equestre Internationale (FEI) is the head organisation of international horse sport. They have set the rules for organisers to organize international jumping competitions. The level of prize money dictates the star level an organisation organises. The facilities that are minimum necessary to organize 3, 4 and 5 stars international jumping competitions, depends on the purpose of the event. An organisation can choose to be a public event or a sports event. When an organisation organizes a public event the whole event is specially built for visitors. A sports event focusses more on the sport itself, the more riders and horses the better. Worldwide international jumping competitions are organized in different combinations between 1 till 5 stars levels. In 2017 a total of 632 international jumping competitions has been organized around the world. In total there were made 35 different combinations between 1 till 5 stars level shows. A combination that stood out is the combination of a 3 stars level combined with a YH1 and a 1 star level. In Europe this combination has been held 86 times in 2017, in which in the Netherlands this combination has been held 3 times during that year.

For a business to be sustainable it is about finding the right balance between People, Planet and Profit. There are multiple adjustments an organisation can make at organisation level to increase the sustainability of the business. The adjustments at organisation level do not necessary bring cost for the business. There are also bigger adjustments as placing solar panels or heat cold storage. These adjustments are bigger investments for a business, but on the long term these will save money.

The outcome of this research leads to the result that it is possible for ECtP to organise 3, 4 and 5 stars international jumping competitions, if they have the means for the minimum required prize money. The suggestion for ECtP is to first expand their current offer in international jumping competitions with a combination between a 3 stars level. ECtP is an accommodation that has been built specially for sports events. If ECtP wants to organize a public event they should take in mind that there need to be several adjustments or additions. For ECtP there are several opportunities to become more sustainable. There are adjustments that can be made at organisation level, but also possibilities for bigger investments.

Samenvatting

Dit onderzoek is gericht op de mogelijkheid om internationale springwedstrijden te organiseren op 3, 4 en 5 sterrenniveau op Equestrian Centre de Peelbergen (ECdP). Sinds 2016 organiseert ECdP internationale springwedstrijden op YH1, 1 en 2 sterrenniveau. Uit een voorgaand gehouden klantentevredenheidsonderzoek op ECdP is naar voren gekomen dat internationale ruiters in de toekomst graag hogere sterrenniveau internationale springwedstrijden zouden willen zien. Naar aanleiding van deze uitkomst is dit onderzoek tot stand gekomen. Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen of het mogelijk is het aanbod van internationale springwedstrijden uit te breiden naar 3, 4 en 5 sterrenniveau en wat er precies nodig is om deze wedstrijden te realiseren op ECdP. De hoofdvraag voor dit onderzoek luidt als volgt: 'Wat is er nodig om 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden te organiseren op ECdP?'.

Voor het beantwoorden van de hoofdvraag is er voor dit onderzoek gebruik gemaakt van literatuur, interviews met experts die ervaring hebben met 3, 4 en 5 sterrenniveau en één expert die gespecialiseerd is over het onderwerp duurzaamheid. De onderwerpen die aan bod komen zijn de reglementen voor de organisatie, faciliteiten organisatie, meest efficiënte combinatie van 1 tot 5 sterren en als laatste wordt er ingegaan op mogelijkheden voor een duurzaam bedrijfsleven.

De Fédération Equestre Internationale (FEI) is de overkoepelende organisatie van de internationale paardensport. Zij hebben de reglementen opgesteld waar organisaties zich aan moeten houden met betrekking tot internationale wedstrijden. Het meest kenmerkende reglement voor internationale springwedstrijden op 3, 4 en 5 sterrenniveau is het minimaal te verdelen prijzengeld. Het aanbod aan faciliteiten dat minimaal nodig is voor het organiseren van 3, 4 en 5 sterrenniveau internationale springwedstrijd verschilt met betrekking tot het doel waar het evenement voor georganiseerd is. De organisatie kan een publieksevenement of een sportevenement organiseren. Een publieksevenement is rondom bezoekers gebouwd en een sportevenement is meer gefocust op de sport. Wereldwijd worden er verschillende combinaties gemaakt tussen de niveaus 1 tot 5 ster. In 2017 werden er wereldwijd 632 internationale springwedstrijden in totaal georganiseerd. Hierin werden 35 verschillende combinaties gemaakt tussen 1 tot 5 sterrenniveau springwedstrijden. Een opvallende combinatie die naar voren komt in 2017 zijn de verschillende combinaties die met 3 sterrenniveau worden georganiseerd. In Europa werden er in totaal 86 keer combinaties met 3 sterrenniveau georganiseerd. In Nederland werden er hiervan in totaal 3 combinaties georganiseerd met een 3 sterrenniveau.

Bij duurzaam ondernemen gaat het om de juiste balans te vinden tussen People, Planet en Profit. Om als bedrijf duurzamer te worden zijn er onder andere aanpassingen die een bedrijf kan maken op organisatorisch niveau. Deze aanpassingen zijn grotendeels niet aan kosten verbonden. Ook zijn er mogelijkheden voor grotere aanpassingen, zoals het plaatsen van zonnepanelen of een warmte-koudeopslag. Een bedrijf zal in deze grotere aanpassingen moeten investeren, maar op de lange termijn zullen deze toepassingen kosten besparend zijn.

Uit de resultaten van dit onderzoek komt naar voren dat de mogelijkheid bestaat voor ECdP om in de toekomst internationale springwedstrijden te organiseren op 3, 4 en 5 sterrenniveau. De belangrijkste eis om dit te realiseren is de beschikking te hebben over het minimale prijzengeld. Een aanbeveling voor ECdP is om een uitbreiding op het huidige aanbod te maken, met een combinatie van een 3 sterrenniveau. ECdP is een accommodatie speciaal gebouwd voor sportevenementen. Als ECdP een publieksevenement wil organiseren moeten zij er rekening mee houden dat er verschillende aspecten bij zullen komen. Voor ECdP zijn er verschillende mogelijkheden waardoor zij meer maatschappelijk verantwoord kunnen ondernemen. Er zijn mogelijkheden op organisatorisch niveau, maar ook mogelijkheden voor het maken van grotere investeringen.

Inhoud

1. Inleiding	7
2. Methodologie	10
2.1 Type onderzoek en onderzoeksontwerp.....	10
2.2 Onderzoekspopulatie	10
2.3 Dataverzamelmethode	11
2.4 Verwerken/analyseren van data	12
3. Resultaten.....	14
3.1 Vereiste reglementen voor organisatie.....	14
3.2 Faciliteiten organisatie	16
3.3 Vergelijking van internationale springwedstrijden van Wereldwijd tot Nederland	21
3.4 Stappen richting een duurzaam bedrijfsleven	26
4. Discussie	29
4.1 Methodische discussie	29
4.2 Resultatendiscussie	30
4.3 Mogelijkheden voor vervolgonderzoek.....	31
5. Conclusie	32
6. Aanbevelingen	34
6.1 Uitbreiden internationale springwedstrijden op ECdP	34
6.2 Duurzame evenementen de toekomst.....	34
Literatuurlijst	36
Bijlage I – Interview vragenlijst	i
Bijlage II – Interview vragenlijst verdeling deelvragen.....	iii
Bijlage III – Interview vragenlijst MVO	iv
Bijlage IV – Interview Irene Verheul.....	v
Bijlage V – Telefoongesprek Yvonne van Bergen	xi
Bijlage VI – Interview Tom Brinkman	xii
Bijlage VII – Interview MVO Bert Schutte.....	xv
Bijlage VIII – Eisen vanuit FEI met betrekking tot uitnodiging ruiters	xxi
Bijlage IX – Reglementen FEI	xxiii
Bijlage X – Berekening prijzengeld	xxvii
Bijlage XI – Act, strodorp en tribune	xxix
Bijlage XII – Duurzame toepassingen voor ECdP	xxx

1. Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op de probleemstelling, het doel van het onderzoek en als laatste staan de hoofdvraag en deelvragen geformuleerd.

Probleemstelling

In 2016 opende Equestrian Centre de Peelbergen (ECdP) officieel haar deuren. ECdP is gebouwd vanuit een vraag van diverse paardenondernemers en ruiters in Noord-Limburg. In de omgeving ontbrak het aan een accommodatie waarin het mogelijk was om paarden te trainen op nationaal en internationaal niveau (Peelbergen, 2018). De accommodatie maakt het mogelijk dat nieuwe contacten worden gelegd en er meer gehandeld wordt in de regio. De faciliteiten welke ECdP de paardensporters biedt zijn:

- drie rijhallen binnen: een van 120 x 40 meter en twee van 75 x 35 meter;
- twee hoofdpistes buiten (twee van 80 x 50 meter);
- twee warm-up pistes buiten (90 x 30 meter);
- twee grasarena's buiten.

Behalve de pistes voor het rijden heeft ECdP ook een restaurant waar zowel geluncht als gedineerd kan worden. Elke week worden er wedstrijden of evenementen georganiseerd.

Wanneer er geen internationale wedstrijd of ander evenement plaatsvindt is er elk weekend (vrijdag tot en met zondag) Peelbergencompetitie. (Peelbergen, 2018)

Hanneke Janssen, medewerker ECdP (persoonlijke communicatie, 2017), geeft aan dat er verschillende partijen betrokken zijn bij ECdP. Zij geeft aan dat het gebouw en de faciliteiten daaromheen in bezit zijn van een commanditaire vennootschap (CV). Daarnaast heeft de CV een bestuur aangesteld. Dit bestuur bestaat uit drie paardgerelateerde personen en twee niet-paardgerelateerde personen. De drie paardgerelateerde personen zijn afkomstig uit de CV. Als laatste verteld zij dat er ook een BV is. De BV huurt het gebouw en de faciliteiten van de CV.

ECdP is niet alleen een succes gebleken voor de Nederlandse ruiters, ook bij buitenlandse ruiters valt ECdP in de smaak. Voor nationale wedstrijden (Peelbergencompetitie) zijn er, sinds de opening, meer dan 1400 leden aangesloten bij de rijvereniging de Peelbergen (de rijvereniging van ECdP). Naast wekelijkse nationale wedstrijden organiseert ECdP ook internationale springwedstrijden. In 2016 zijn er in totaal vijf verschillende internationale wedstrijden georganiseerd op CSI Young horses, 1 en 2 sterrenniveau. Tijdens deze internationale wedstrijden kwamen de deelnemers uit 51 verschillende landen. Het aantal internationale springwedstrijden is in 2017 verdubbeld naar 10 wedstrijden. Het aantal landen waaruit deelnemers komen is in 2017 gestegen naar 64 landen.

Door de groei van ECdP is ook het fulltime personeel gegroeid, in totaal zijn er acht fulltime werknemers in dienst. Daarnaast zijn er rond de 60 parttime medewerkers (horeca/facilitair) en vijf vrijwilligers die tijdens wedstrijden en evenementen het team versterken. (Laenen, 2017)

Een uitspraak van de exploitatiemanager van ECdP (persoonlijke communicatie, januari 2018): 'ECdP behoort nu tot de top van Europa, maar het uiteindelijke doel is om bij de top van de wereld te komen'. In de zomer van 2017 is ECdP door de FEI beloond met een cijfer 9 voor het houden van de internationale wedstrijden. Dit is iets waar ECdP erg trots op is en dit niveau willen zij dan ook behouden in de toekomst. (Laenen, 2017)

In de internationale springsport voor paarden zijn er verschillende niveaus waarop ruiters kunnen deelnemen. De niveaus zijn: CSI Young horses, CSI 1 ster, CSI 2 ster, CSI 3 ster, CSI 4 ster en CSI 5 ster (FEI, Spring reglementen, 2018). De overkoepelende organisatie van de internationale paardensport is de Fédération Equestre Internationale (FEI). Deze organisatie houdt zich bezig met alle internationale paarden wedstrijden. Zij hebben de reglementen vastgesteld en geven al of niet goedkeuring aan organisaties voor het organiseren van internationale wedstrijden. (Guide, 2017)

Om deel te nemen aan internationale wedstrijden moet een ruiter startgerechtigd zijn (voldoende winstpunten behaald hebben) in landelijke rubrieken, voordat deze mag uitkomen in internationale rubrieken. Een rubriek geeft de hoogte weer van de hindernissen van het parcours waaraan een ruiter deelneemt. Deze begint landelijk bij 1 meter en loopt op tot een hoogte van 1.35 meter. Internationaal lopen de rubrieken op van 1.15 meter tot en met 1.45 meter (KNHS, Deelname internationale wedstrijden, 2018).

Het aantal sterren in de internationale springsport is onder andere gericht op het totaal te verdelen prijzengeld. Het aantal sterren heeft niet direct te maken met een moeilijkheidsgraad van het parcours. Daarnaast is te zien dat bij wedstrijden met meerdere sterren de leeftijd van de paarden en de kosten van het inschrijfgeld hoger liggen. (FEI, Spring reglementen, 2018)

Om meer kans te krijgen om deel te nemen aan hogere internationale wedstrijden, moet een ruiter hogerop komen in de World Jumping Riders Ranking list. Om op de World Ranking list te komen dient een ruiter punten te behalen. Een ruiter behaalt punten wanneer deze zich in een rubriek klasseert, afhankelijk van de plaatsing en rubriek. (FEI, Spring reglementen, 2018).

Om tijdens het evenement bezoekers te kunnen ontvangen dienen er ook gemeentelijkvergunningen te worden aangevraagd. Er is een evenementenvergunning nodig en de infrastructuur dient genoeg ruimte te bieden om mensen te kunnen ontvangen. Het benodigde parkeerterrein dient voldoende gelegenheid te bieden voor zowel auto's, vrachtwagens als trailers. Daarnaast kan een organisatie voorzien in diverse faciliteiten voor de bezoekers. Hierbij moet gedacht worden aan tribunes, drink- en eetgelegenheden en stands die voornamelijk paardgerelateerd zijn. (Tops, 2012)

Op ECdP worden tot heden internationale wedstrijden georganiseerd tot CSI 2 sterrenniveau. In een voorgaand klanttevredenheidsonderzoek dat gehouden is onder de klanten van ECdP, is meerdere malen aangegeven dat ruiters hogere sterren internationale springwedstrijden zouden willen zien op ECdP. De afgenomen diepte-interviews uit het klanttevredenheidsonderzoek (gehouden met M. van Asten, S. Thijssen, L. Joppen en S. Alfonso) wijzen uit dat internationale deelnemers de accommodatie uniek vinden, dat deze voldoet aan de eisen van de huidige tijd en de organisatie voorloopt op de concurrentie. Wel wordt aangegeven dat ECdP zich continu moeten blijven verbeteren en vernieuwen om deze positie te behouden. Uit de vier diepte-interviews is naar voren gekomen dat de ruiters graag een groot springevenement zouden willen zien. Met dit grote evenement bedoelen zij een 3 of 4 sterren internationale springwedstrijd. (Straatman, 2018)

Naar aanleiding van dit onderzoek is de vraag bij ECdP naar voren gekomen of de mogelijkheid bestaat om internationale springwedstrijden te organiseren op 3, 4 en eventueel 5 sterrenniveau en wat daarvoor nodig is.

Zou ECdP het organiseren van 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden aankunnen? Wat zou er eventueel allemaal voor nodig zijn om aan de reglementen van de FEI te voldoen om deze wedstrijden te organiseren? Is de accommodatie geschikt voor het organiseren van 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden? Kunnen zij dit financieel aan, is uitbreidingen nodig en hoe zou dit vorm moeten krijgen? Dit zijn vragen waarop ECdP antwoord wilt krijgen.

De laatste jaren is de aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) in het bedrijfsleven toegenomen. Wanneer een bedrijf doet aan MVO, is dit bedrijf zich bewust van de maatschappelijke effecten van de activiteiten die zij uitvoeren (MVO, 2017). In het bedrijfsleven zijn veel bedrijven duurzame methodes aan het toepassen op hun werkwijze. In de paardenwereld loopt deze ontwikkeling nog achter (KNHS, Duurzaamheid paardensector, 2017). Wat zou ECdP eventueel kunnen aanpassen of toevoegen om duurzamer te ondernemen in de toekomst?

Dit onderzoek dient antwoord te geven op de vraag wat het betekent om 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden te organiseren. Daarnaast wordt ook gekeken naar welke combinaties van verschillende niveaus van internationale springwedstrijden het meest aantrekkelijk is voor ruiters. Er is namelijk te zien dat wanneer er internationale springwedstrijden georganiseerd worden er ook verschillende sterrenniveaus tegelijk georganiseerd worden. Er worden meerdere niveaus tegelijk georganiseerd om het efficiënter te maken voor de ruiters. Hierdoor kunnen ruiters meerdere paarden meenemen voor deelnamen aan verschillende sterrenniveau wedstrijden. (Tops, 2012)

Doel

ECdP weet op dit moment wat het inhoudt om internationale springwedstrijden te organiseren tot 2 sterrenniveau. Aan het eind van dit onderzoek moet er duidelijk zijn of het in de toekomst mogelijk is om het aanbod van internationale springwedstrijden uit te breiden naar 3, 4 en 5 sterrenniveau en wat hiervoor precies nodig is om deze wedstrijden te realiseren bij ECdP.

Hoofd- en deelvragen

De hoofdvraag die opgesteld is luidt als volgt: 'Wat is er nodig om 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden te organiseren op ECdP?'

Deelvragen die hier vanaf te leiden zijn:

Deelvraag 1: 'Welke minimale eisen met betrekking tot de organisatie worden er vanuit de FEI gesteld om 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden te organiseren?'

Deelvraag 2: 'Wat is er minimaal voor nodig op het gebied van faciliteiten organisatie, faciliteiten ruiters, faciliteiten paarden en faciliteiten bezoekers voor het organiseren van 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden op ECdP?'

Deelvraag 3: 'Welke combinaties van 1 tot 5 sterren internationale springwedstrijden is het meest efficiënt om het aanbod mee uit te breiden op ECdP?'

Deelvraag 4: 'Welke verbeteringen kunnen er komen om een toekomstig duurzamer bedrijfsleven te creëren op ECdP?'

2. Methodologie

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe het onderzoek uitgevoerd is. Aan bod komen het type onderzoek en het onderzoeksontwerp, de onderzoekspopulatie, de dataverzamelmethode en het verwerken/analyseren van data.

2.1 Type onderzoek en onderzoeksontwerp

Het betreft hier een explorerend onderzoek. Vanuit de bestaande situatie (voldoet tot 2 sterrenniveau) wordt er gekeken naar een nieuwe situatie die voldoet aan de eisen die gesteld worden door de betrokken organisatie om 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden te organiseren op ECdP.

Dit onderzoek is een kwalitatief onderzoek en is non-experimenteel. In het onderzoek wordt gebruik gemaakt van literatuur en zijn er interviews afgenomen.

Als eerste is er uit de literatuur naar voren gekomen wat de minimale eisen zijn vanuit de FEI om 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden te kunnen organiseren. Vervolgens zijn de eisen vergeleken met de huidige situatie op de onderwerpen faciliteiten organisatie, faciliteiten ruiters, faciliteiten paarden en faciliteiten bezoekers. Ook is er gekeken welke combinaties van niveaus het meest efficiënt lijken te zijn bij andere accommodaties. Hiervoor zijn de gegevens gebruikt uit de database van de FEI uit 2017. Als laatste is er ingegaan op mogelijke toepassingen voor ECdP om in de toekomst meer maatschappelijk verantwoord te kunnen ondernemen.

Om meer informatie over internationale springwedstrijden en duurzaamheid te krijgen zijn er interviews gehouden. Deze interviews zijn gehouden met deskundigen die ervaring hebben met het organiseren van internationale springwedstrijden en duurzaamheid. Wanneer er uit de literatuur vragen waren ontstaan zijn deze meegenomen in de interviews. De interviews hebben plaatsgevonden nadat de literatuur is geordend. Dit met de reden dat de onderzoeker beschikte over voldoende kennis.

2.2 Onderzoekspopulatie

De onderzoekspopulatie is hieronder per deelvraag beschreven.

Deelvraag 1: De onderzoekspopulatie bestaat uit de FEI reglementen. De reglementen zijn doorgenomen, om de minimale eisen die de FEI stelt te achterhalen. Wanneer er onduidelijkheden waren bij de minimale eisen is er contact opgenomen met de FEI en de KNHS (Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie).

Deelvraag 2: De onderzoekspopulatie voor deze deelvraag is literatuur met betrekking tot de minimale eisen die gesteld zijn voor faciliteiten organisatie, faciliteiten ruiters, faciliteiten paarden en faciliteiten bezoekers. Om hier meer aanvullende informatie over te krijgen, zijn er interviews gehouden met organisatoren van 3, 4 en 5 sterrenniveau springwedstrijden.

Deelvraag 3: De onderzoekspopulatie voor deze deelvraag zijn alle georganiseerde internationale springwedstrijden over de hele wereld in de FEI database van 2017. Deze gegevens zijn met elkaar vergeleken. Om hier meer aanvullende informatie in te krijgen zijn er interviews gehouden met organisatoren van 3, 4 en 5 sterrenniveau springwedstrijden.

Deelvraag 4: De onderzoekspopulatie voor deze deelvraag is de literatuur met betrekking tot MVO en duurzame toepassingen in paardenbedrijven. Voor aanvullende informatie is er één expert op het gebied van duurzaamheid geïnterviewd.

2.3 Dataverzamelmethode

Bij het verzamelen van de data is als eerste de literatuur geordend. Nadat de literatuur is geordend zijn de interviews met deskundigen afgenomen. Er is voor deze volgorde gekozen zodat de onderzoeker over meer kennis beschikte tijdens het afnemen van de interviews. De dataverzameling van de interviews is half-gestructureerd geweest, hierdoor is er de mogelijkheid geweest om door te vragen tijdens het interview. De interviews hebben zoveel mogelijk in directe vorm plaatsgevonden. Wanneer de vragen meer privé gericht waren is er een indirecte wijze gebruikt om de informatie te verzamelen. De interviewer die dit onderzoek uitvoert heeft ervaring met het afnemen van interviews uit vorige onderzoeken (Klantentevredenheidsonderzoek en MGPNGP toekomst).

Na het eerste interview zijn de vragen gereflecteerd om te zien of er eventueel vragen toegevoegd of aangepast moesten worden. De vragenlijst die gebruikt is bij de interviews over het organiseren van 3, 4 en 5 sterrenniveau is te vinden in bijlage I. De vragen die opgesteld zijn voor het interview zijn te herleiden naar de deelvragen. De verdeling van de opgestelde vragen is terug te vinden in bijlage II. De vragenlijst die gebruikt is bij het interview over MVO is te vinden in bijlage III. De vragen die opgesteld zijn voor het interview over MVO, zijn na het ordenen van de literatuur naar voren gekomen.

De meerderheid van de interviews zijn telefonisch één op één gehouden en met toestemming van de geïnterviewden opgenomen met een Iphone 8 recorder. De interviews zijn vervolgens getranscribeerd en gecodeerd en zijn in de bijlagen IV tot en met VII terug te vinden.

De interviews zijn gehouden met deskundigen van 3, 4 en 5 sterrenniveau springwedstrijden en één deskundigen op het gebied van MVO. Het aantal interviews dat is afgenomen heeft afgehangen van het moment waarop duidelijk werd dat de vervolg interview geen nieuwe relevante informatie meer opleverde voor het onderzoek.

Er zijn in totaal twee diepte interviews en één telefoongesprek geweest met deskundigen van 3, 4 en 5 sterrenniveau springwedstrijden. Er is één interview gehouden met een deskundigen over MVO.

De dataverzamelmethode is hieronder per deelvraag beschreven.

Deelvraag 1:

De dataverzamelmethode die hiervoor gebruikt is, is het ordenen van de literatuur met betrekking over de reglementen van het organiseren van internationale springwedstrijden. Hierin zijn alleen de minimale eisen die de FEI stelt voor 3, 4 en 5 sterrenniveau meegenomen in het onderzoek. Wanneer er nog onduidelijkheden waren, is hiervoor een deskundige geraadpleegd. Hiervoor is onder andere met de FEI zelf contact geweest en de deskundige die ervaring hebben met het organiseren van 3, 4 en 5 sterrenniveau internationale springwedstrijden.

Deelvraag 2:

De dataverzamelmethode die hiervoor gebruikt is, is het ordenen van de literatuur met betrekking tot de minimale benodigde faciliteiten voor het organiseren van 3, 4 en 5 sterrenniveau springwedstrijden. De literatuur over dit onderwerp is onder te verdelen in faciliteiten organisatie, faciliteiten ruiters, faciliteiten paarden en faciliteiten bezoekers. De uitkomst van de literatuur is vergeleken met de huidige beschikbaarheid op ECdP, hieruit zijn de benodigde faciliteiten naar voren gekomen. De literatuur is gefilterd naar de minimale eisen. Aanvullende informatie over de onderwerpen is afkomstig uit de afgenomen interviews met deskundigen op het gebied van internationale springwedstrijden.

Deelvraag 3:

De dataverzamelmethode die gebruikt is voor deze deelvraag, is het overnemen van de gegevens van alle internationale springwedstrijden die over de hele wereld gehouden zijn in 2017. Deze gegevens zijn afkomstig uit de FEI database. In de FEI database is gefilterd naar de standaard

wedstrijden op 1, 2, 3, 4 en 5 sterrenniveau tussen de periode 1 januari 2017 tot 31 december 2017. Deze gegevens zijn vervolgens overgenomen in een Excel bestand. In dit bestand staat vermeld in welk werelddeel, Nationale Federatie, niveausterren, binnen- of buitenwedstrijd en maand de wedstrijden heeft plaatsgevonden. Aanvullende informatie over dit onderwerp is afkomstig uit de interviews met organisatoren van 3, 4 en 5 sterrenniveau wedstrijden.

Deelvraag 4:

De dataverzamelmethode die gebruikt is voor deze deelvraag heeft betrekking gehad op literatuur over het duurzame bedrijfsleven met het oog op de toepassing voor ECdP. De literatuur is gericht op MVO en duurzame toepassingen in paardenbedrijven. Voor aanvullende informatie over MVO is er een deskundige op het gebied van duurzaamheid geïnterviewd. Uit het interview is ontbrekende en aanvullende informatie over het onderwerp verkregen. Wanneer ontbrekende informatie verzameld is, zullen er voldoende interviews afgenomen zijn. Voor dit onderzoek is er één interview gehouden met een deskundige op het gebied van duurzaamheid. Het interview is vervolgens getranscribeerd en gecodeerd.

2.4 Verwerken/analyseren van data

De data verwerking en analysering is hieronder per deelvraag beschreven.

Deelvraag 1:

De verwerking van deelvraag 1 is gericht op de minimale eisen die gesteld zijn door de FEI voor 3, 4 en 5 sterrenniveau springwedstrijden. Dit is door middel van een tabelvorm en opsomming verwerkt. De minimale eisen worden per sterrenniveau in de tabel aangegeven. In de opsomming zal er op de inhoud van de tabel worden ingegaan. Voor de verwerking zijn alleen de minimale eisen met betrekking tot de literatuur van de FEI van belang. Aanvullende relevante informatie vanuit interviews met deskundigen is ook meegenomen in de verwerking van deze deelvraag. De hierin relevante informatie heeft alleen betrekking op de minimale eisen vanuit de FEI.

Deelvraag 2:

Nadat de literatuur is geordend zijn er deelonderwerpen naar voren gekomen. Door middel van opsommingen worden deze deelonderwerpen individueel beschreven. Tabellen zijn toegepast wanneer deze de literatuur konden verduidelijken. De hoofdonderwerpen die gebruikt zijn, zijn prijzengeld, publieksevenement of sportevenement, faciliteiten ruiters, faciliteiten bezoekers, verblijf en bereikbaarheid en marketing tips. De data die van belang is bij deze deelvraag zijn de minimale eisen waaraan de faciliteiten moeten voldoen om 3, 4 en 5 sterrenniveau springwedstrijden te kunnen organiseren. Feitelijke informatie uit de interviews is gebruikt om aan te vullen op de literatuur in de opsomming. De afgenomen interviews zijn eerst getranscribeerd en vervolgens gecodeerd. Hierbij zijn de codes tussen de interviews vergeleken om patronen te vinden.

Deelvraag 3:

De verwerking van data is begonnen met het overnemen van de gegevens uit de FEI database. Deze gegevens zijn verwerkt in een Excel tabel en komen in het onderzoek naar voren in tabellen en grafieken. De tabellen en grafieken worden door middel van opsomming toegelicht. Aanvullende relevante informatie uit de interviews met deskundigen zijn verwerkt in de opsomming. Relevante informatie aangaande deze deelvraag is de ervaring van de deskundigen over het organiseren van verschillende combinaties, welke bij hen het meest efficiënt lijken te zijn en waarom.

Deelvraag 4:

De verwerking van data voor deze deelvraag is door middel van een opsomming van de betekenis van duurzaamheid met aanvullend adviezen over MVO en mogelijke duurzame toepassingen. De

literatuur is gebruikt om de hoofdlijnen in deze onderwerpen te beschrijven. Hierop ontbrekende en aanvullende informatie is afkomstig vanuit het afgenomen interview. Alleen de informatie uit het interview dat betrekking heeft op MVO en duurzame toepassingen voor ECdP is gebruikt in de opsomming.

3. Resultaten

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van het onderzoek. De verschillende paragrafen beschrijven de reglementen waar de organisatie rekening mee dient te houden, faciliteiten organisatie, vergelijking internationale springwedstrijden van Wereldwijd tot Nederland en stappen richting een duurzaam bedrijfsleven.

3.1 Vereiste reglementen voor organisatie

Om een internationale springwedstrijd te organiseren dient de organisatie een evenementenvergunning te hebben aangevraagd bij de Gemeente. Bij de aanvraag van deze vergunning kunnen bijlagen gevraagd worden, dit kunnen onder andere een situatietekening, draaiboek en calamiteitenplan zijn. Een evenementenvergunning aanvragen is kosteloos, bij het aanvragen van een brandveiligheidsvergunning en een ontheffing voor drank en horeca zijn kosten verbonden. Wanneer de organisatie verwacht dat er meer dan 1000 bezoekers komen dient de organisatie eerst een vooroverleg met de Gemeente te houden. Een vergunning aanvragen voor een groot evenement dient minstens 12 weken voor aanvang van het evenement te worden ingediend. Er dient rekening gehouden te worden dat de benodigde bijlagen voor het aanvragen van een evenementenvergunning enige tijd in beslag kunnen nemen. (Maas, 2018)

Vanuit de Overheid dienen bedrijven zich te houden aan milieuvoorschriften. Dit zijn voorschriften onder andere gericht op geluid, energie, afvalstoffen, lucht en bodem. De milieuregels zijn te vinden in het activiteitenbesluit en in de omgevingsvergunning milieu. Het activiteitenbesluit geeft aan in welke categorie een bedrijf valt en welke meldingen er gemaakt dienen te worden en/of welke vergunning er moeten worden aangevraagd. (Rijksoverheid, Milieuvergunning, 2018)

Wanneer een organisatie een internationale springwedstrijd wilt organiseren dienen zij tevens te voldoen aan de eisen van de FEI. De FEI heeft verschillende handboeken opgesteld waarin de reglementen terug te vinden zijn. Deze handboeken bestaan uit de FEI Statuten, FEI Algemene regelgeving, FEI Veterinaire reglementen en gericht op de springsport is er de 'Jumping rules'. Deze springregels moeten in combinatie gebruikt worden met de andere handboeken. Het handboek 'Jumping rules' is gericht op verschillende belanghebbenden, waaronder ruiters, officials, paarden en organisatoren.

Uit de afgenomen interviews met de volgende personen mevrouw I. Verheul, mevrouw Y. van Bergen en de heer T. Brinkman is aanvullende informatie verzameld met betrekking tot het organiseren van 3, 4 en 5 sterrenniveau wedstrijden. In bijlagen IV tot en met VI zijn de afgenomen interviews terug te vinden.

Alle drie geïnterviewden gaven aan dat er meerdere reglementen van toepassing zijn op het organiseren van 3, 4 en 5 sterrenniveau wedstrijden. Tussen de niveaus dient de organisatie rekening te houden met verschillende eisen.

Als de reglementen vanuit de FEI tussen 3, 4 en 5 sterrenniveau springwedstrijden naast elkaar worden gelegd, zijn er verschillen zichtbaar, zie tabel 1.

Tabel 1 – Vergelijking van FEI reglementen tussen 3, 4 en 5 sterrenniveau

	CSI 3 ster	CSI 4 ster	CSI 5 ster
Prijzengeld	122.800 – 204.999 euro	205.000 – 410.899 euro	Minimaal 410.900 euro
Aanvraag datum FEI	Goedgekeurd 1 jaar van te voren	Goedgekeurd 1 jaar van te voren	Goedgekeurd 2 jaar van te voren
Parcoursbouwer	Minimaal level 3	Minimaal level 3	Minimaal level 3
Leeftijd paarden voor het rijden van de finale	Minimaal 7 jaar	Minimaal 7 jaar	Minimaal 7 jaar
Maximale inschrijfgeld per paard	450	550	Geen inschrijfgeld
Bodembedekking stal	1 ^{ste} gratis	1 ^{ste} gratis	1 ^{ste} gratis en maximaal 5 balen van 20kg gratis
Maaltijden voor grooms	Geen kosten voor organisatie	Geen kosten voor organisatie	Ontbijt + 1 maaltijd op kosten organisatie
Maaltijden voor ruiters	Geen kosten voor organisatie	Geen kosten voor organisatie	Geheel op kosten organisatie
Accommodatie groom	Geen kosten voor organisatie	Geen kosten voor organisatie	Kosten voor organisatie
Accommodatie ruiters	Geen kosten voor organisatie	Geen kosten voor organisatie	Kosten voor organisatie; hotel kamer minimaal 3* beschikbaar voor alle ruiters
Maximaal starts in rubriek	100	100	100
Maximaal starts Grand-prix	60	50	50
Aantal ruiters dat mag worden uitgenodigd door de Organisatie.	30%	25%	20%
FEI Wild Card	2	2	1

Een opvallend kenmerk waar een verschil tussen zit in de FEI reglementen is het te verdelen prijzengeld, zie tabel 1. Uit twee interviews komt naar voren dat het te verdelen prijzengeld de bepalendste factor is voor het niveau dat een organisatie wilt organiseren.

Een ander kenmerk waar een organisatie rekening mee dient te houden bij het organiseren van 3, 4 en 5 sterren wedstrijden, zijn de reglementen met betrekking tot het uitnodigen van de ruiters. Voor de uitnodiging van ruiters dient een percentage van het totaal aantal deelnemers afkomstig te zijn van een positie in de World Ranking List, een percentage wordt gekozen door de Nationale Federatie en de organisatie dient een percentage uit te nodigen. Tabel 2 laat zien dat bij een 5 sterren wedstrijd 60% van de ruiters afkomstig dient te zijn van een positie op de World Ranking List. Bij een 5 sterren wedstrijd dient de organisatie 20% van de deelnemers uit te nodigen. Tabel 2 laat zien dat hoe hoger het sterrenniveau, hoe meer ruiters afkomstig dienen te zijn van een positie in de World Ranking List. Voor de Nationale Federatie en organisatie wordt het percentage van uitnodigingen bij hogere sterrenniveau lager. Bij het uitnodigen van ruiters voor 3, 4 en 5 sterrenniveau zijn er aanvullende eisen vanuit de FEI, in bijlage VIII staan deze beschreven.

Tabel 2 – Verdeling uitnodiging ruiters bij 3, 4 en 5 sterrenniveau wedstrijden

Niveau	Ruiters World Ranking List	Ruiters geselecteerd bij de Nationale Federatie	Uitgenodigd door wedstrijd organisatie
CSI 5*	60%	20%	20%
CSI 4*	50%	25%	25%
CSI 3*	40%	30%	30%

De FEI heeft naast bovenstaande reglementen, meer reglementen in de handboeken die betrekking hebben op het organiseren van 3, 4 en 5 sterren springwedstrijden. Deze reglementen gaan onder andere over minimale afmeting van de stallen, de grootte van de wedstrijdarena's en training arena's. Daarnaast zijn er reglementen aangaande het vervoer, verblijf, maaltijden en niveau van de officials. Tevens zijn er reglementen met betrekking tot het welzijn van de paarden en de medische en veterinaire hulp. Ook zijn er reglementen over de verdeling van het prijzengeld en de resultaten van de gehouden internationale springwedstrijd. Bovenstaande reglementen staan in de bijlage IX uitvoeriger beschreven.

3.2 Faciliteiten organisatie

In deze paragraaf staan verschillende benodigdheden voor de organisatie beschreven. Deze benodigdheden zijn afkomstig uit de handboeken die opgesteld zijn door de FEI en uit de afgenomen interviews met Verheul, van Bergen en Brinkman.

In de reglementen van de FEI konden geen uitgebreide reglementen gevonden worden met betrekking tot de benodigdheden van een organisatie om een internationale springwedstrijd te organiseren. Er is e-mail contact opgenomen met de FEI om dit te verifiëren. Mevrouw D. Riplinger, de adjunct-directeur en secretaris van de Commissie Springen, heeft dit bevestigd. Zij legt uit dat de FEI geen reglementen heeft opgesteld met betrekking tot hoe een evenement dient te worden georganiseerd.

Verheul en Brinkman geven aan dat een organisatie rekening dient te houden met ruiters, paarden en bezoekers. De benodigdheden waarin een organisatie moet voorzien, onder te verdelen voor ruiters, paarden en bezoekers.

Hieronder is per deelonderwerp meer informatie gegeven over de benodigdheden waarin een organisatie dient te voorzien.

Minimaal te verdelen Prijzengeld

Uit de literatuur en de interviews komt naar voren dat het FEI reglement met betrekking tot het te verdelen prijzengeld, bepaalt welk sterrenniveau een organisatie organiseert.

Het reglement vanuit de FEI met betrekking tot het prijzengeld per sterrenniveau is af te lezen in tabel 3.

Tabel 3 – FEI reglement met betrekking tot het te verdelen prijzengeld per sterrenniveau

	CSI 2	CSI 3	CSI 4	CSI 5
Minimaal	€ 40.800	€ 122.800	€ 205.000	€ 410.900
Maximaal	€ 122.799	€ 204.999	€ 410.899	-

ECdP organiseert YH1, 1 en 2 sterrenniveau internationale springwedstrijden, hierbij verdelen zij een totaalbedrag van 86.600 euro (Peelbergen, Over ons, 2018). Wanneer zij een overstap maken naar een 3, 4 of 5 sterrenniveau wedstrijden moet dit totaalbedrag verhoogd worden. Tabel 4 laat per niveau zien hoeveel geld er bovenop de 86.600 euro moet komen om aan de minimale eis te voldoen.

Tabel 4 – Extra kosten bovenop het huidige prijzengeld voor het organiseren van 3, 4 en 5 sterrenniveau wedstrijden

	Extra kosten bovenop huidige prijzengeld
CSI 3	€ 36.100
CSI 4	€ 118.400
CSI 5	€ 324.300

van Bergen geeft aan dat een organisatie bij het organiseren van lagere niveausterren wedstrijden het prijzengeld uit de inkomsten van de inschrijvingen van paarden kan verdienen.

Dit is nader onderzocht en hiervan is een voorbeeld berekening gemaakt.

In de reglementen van de FEI staat dat het inschrijfgeld verhoogd mag worden bij een 3 en 4 sterren wedstrijd. Bij een 3 sterren wedstrijd mag het inschrijfgeld per paard maximaal 450 euro bedragen. Voor een 4 sterren wedstrijd geldt dat het inschrijfgeld per paard maximaal 550 euro mag bedragen. Bij een 5 sterren wedstrijd mag geen inschrijfgeld per paard gevraagd worden. (FEI, Spring reglementen, 2018).

Met bovenstaande gegevens is een berekening gemaakt, welke terug te vinden is in bijlage X.

Uit de berekening in de bijlage X komt naar voren dat bij een 3 sterren wedstrijd de kosten van het prijzengeld kunnen worden verrekend met de inkomsten van het inschrijfgeld per paard. Bij een 4 en 5 sterren wedstrijd is het minimale prijzengeld zo hoog dat het totale bedrag niet uit de inkomsten van de inschrijvingen per paarden gehaald kan worden. Bij een 4 en 5 sterren wedstrijd dient de organisatie zelf de beschikking te hebben over het benodigde kapitaal.

De uitkomst van de gemaakte berekening gericht op combinaties met 3 sterrenniveau staan in tabel 5. Te zien is dat er bij de verschillende combinaties gemaakt met 3 sterrenniveau inkomsten overblijven. Bij een combinatie van YH1, 1 en 2 sterrenniveau zijn de inkomsten het hoogst.

Tabel 5 – Inkomsten na verrekening prijzengeld minus de inkomsten van de inschrijvingen van paarden

	CSI YH1, 1, 2	CSI 1 en 3	CSI YH1 en 3	CSI YH1, 1 en 3
Inkomsten	€ 43.400	€ 36.200	€ 42.200	€ 6.200

Publieksevenement of sportevenement

Verheul benadrukte in het interview het verschil in het soort evenement. Zij gaf aan dat een internationale springwedstrijd met twee soorten doelen georganiseerd kan worden. Een organisatie kan een publieksevenement of een sportevenement organiseren. Het verschil tussen deze twee doelen is terug te zien in hoe een evenement is opgebouwd. Verheul geeft aan dat internationale wedstrijden tot 3 sterrenniveau voornamelijk ingericht zijn als sportevenement. Zij geeft aan dat bij een sportevenement de focus vooral gericht is op zoveel mogelijk combinaties aan de start te krijgen. Daarbij geeft Verheul aan dat bij een sportevenement vaak te zien is dat er een combinatie wordt gemaakt tussen verschillende niveaus. Brinkman voegt hieraan toe dat er vaak combinaties gemaakt worden met YH1 en 1 sterrenniveau wedstrijden. Het organiseren van meerdere combinaties heeft onder andere het voordeel dat ruiters meerdere paarden kunnen meenemen, aldus beide deskundigen. Figuur 1 geeft een voorbeeld aan van hoe een 3 sterren wedstrijd er uit kan zien. Te zien is dat er diverse wedstrijd arena's aanwezig zijn, dit is kenmerkend voor een sportevenement.

Figuur 1 - Mediterranean Equestrian Tour, Spanje, 2017

Verheul geeft aan dat 4 en 5 sterrenniveau wedstrijden voornamelijk ingericht zijn als publieksevenement. Er worden tribunes, strodorpen en acts ingehuurd. Bij publieksevenementen zijn de bezoekers een belangrijke inkomstenbron. Dit is niet zo wanneer het een sportevenement betreft. Brinkman vult hier op aan dat het bij een sportevenement belangrijk is om als organisatie laagdrempelig te blijven om bezoekers aan te trekken. Figuur 2 is een voorbeeld van een 4 sterrenniveau bij Jumping Indoor Maastricht. Figuur 3 is een voorbeeld van een 5 sterrenniveau bij London Olympia. In beide figuren is te zien dat kenmerken van een publieksevenement naar voren komen, er zijn showelementen en grote tribunes te zien die vol zitten met bezoekers.

Figuur 2 – Jumping Indoor Maastricht, Nederland, februari 2018

Figuur 3 – London Olympia, Engeland, 2017

Faciliteiten ruiters

Alle drie de geïnterviewden deskundigen gaven aan dat ruiters de faciliteiten van een accommodatie erg belangrijk vinden. Van Bergen geeft aan dat ruiters worden aangetrokken door bijzondere accommodaties. Een aantal voorbeelden die zij geeft zijn de wedstrijden die gehouden worden onder de Eiffeltoren, Miami Beach en in New York. Daarbij geeft zij aan dat ruiters het aantal te behalen ranking punten ook belangrijk vinden. Elke ruiter wilt namelijk zo hoog mogelijk op de ranking list komen, zodat ze aan zo veel mogelijk wedstrijden kunnen deelnemen.

Alle drie de deskundigen zijn het er over eens, dat wanneer de accommodatie beschikt over goede faciliteiten, de top van de wereld naar het evenement toe zal komen. Brinkman geeft aan dat hun faciliteiten zijn opgezet vanuit het oogpunt van de ruiters. In hun team zitten internationale ruiters die veel ervaring hebben gehad op andere accommodaties. Door deze ervaring hebben zij hun evenement zo ontworpen dat alles waar zij als internationale ruiter tegen aanliepen, hebben aangepast op hun eigen evenement.

De volgende faciliteiten zijn volgens de drie deskundigen nodig voor ruiters:

- Rondom verharde wegen (ook stallenterrein)
- Strodorp met diverse stands
- Feestavond
- Groot losrijd terrein, voldoende ruimte voor de ruiters
- Meerdere losrijd arena's/ training arena's
- Goede ondergrond in de arena's, Agterberg bodem wordt als voorbeeld gegeven
- Mogelijkheid voor langere tijd van training (reglement is minimaal 30 min), eventueel in wedstrijdarena
- Rustige stallen
- Goede verdeling van rubrieken in het tijdschema
- Maaltijden voor grooms en ruiters
- Drink- en eetgelegenheid dichtbij de stallen

Faciliteiten bezoekers

Twee deskundigen geven aan dat bezoekers belangrijk zijn voor een internationale springwedstrijd. De bezoeker speelt voornamelijk een belangrijke rol bij een publieksevenement. De aanwezigheid van bezoekers kan de ambiance naar een hoger niveau brengen.

Een voorbeeld van hoeveel bezoekers een paardensportevenement kan trekken, is volgens Verheul Jumping Amsterdam (4 sterrenniveau). Een wedstrijd over vier dagen die in totaal 55.000 bezoekers trok.

In het bedrijfsplan van CSI 5 sterrenniveau Valkenswaard 2012, staat vermeld dat de wedstrijd over vier dagen in totaal 25.000 bezoekers trok (Tops, 2012). Twee deskundigen geven aan dat de meeste bezoekers aanwezig zijn op het moment wanneer de Grand-Prix plaatsvindt. Hierbij kunnen tot wel 6000 bezoekers aanwezig zijn.

Uit de interviews komt naar voren dat bezoekers een inkomsten bron kunnen zijn. Voornamelijk bij publieksevenementen wordt er entreegeld gevraagd. Verheul geeft als voorbeeld dat bij Jumping Amsterdam (publieksevenement) de kosten van een entreekaart uiteenlopen van 15 euro tot 50 euro. Zij geeft daarbij aan dat het hele evenement grotendeels opgebouwd is uit de inkomsten vanuit de bezoekers. Brinkman, organisator van een sportevenement, geeft aan dat een organisatie bij een sportevenement meer bezoekers trekt als de organisatie er voor kiest om geen entreegeld en parkeerkosten te vragen.

De volgende faciliteiten zijn volgens Verheul en Brinkman nodig voor bezoekers:

- Een strodorp biedt kansen om promotiemateriaal en paardgerelateerde producten te verkopen. Bij verschillende evenementen zoals Jumping Amsterdam en CSI Tubbergen wordt er een strodorp gecreëerd. Per evenement verschilt de grootte van het strodorp. Bij Jumping Amsterdam (publieksevenement) zijn er totaal 60 stands. Bij CSI Tubbergen (sportevenement) zijn er in totaal 30 stands. Afhankelijk van de ruimte die de faciliteiten bieden kan het aantal stands worden bepaald.
- Inhuren van acts en showelementen. Zowel bij Jumping Amsterdam en CSI Tubbergen worden er acts ingehuurd, voorbeelden hiervan zijn een tuigpaarden show en de 'Future guys'. Een act kan uiteenlopen van een live optreden van een band tot een show met paarden.
- Tribunes kunnen er voor zorgen dat er meer plek komt voor bezoekers om te staan of zitten. Er zijn verschillende soorten tribunes, er zijn simpelere en luxere uitvoeringen.

In bijlage XI zijn voorbeelden gegeven van verschillende acts, kosten van het huren van een stand en huren van een tribune.

Verblijf en bereikbaarheid

In het handboek van de FEI aangaande de springreglementen staan de eisen betreffende de accommodatie van de ruiters. Wanneer ruiters deelnemen aan een 5 sterrenniveau wedstrijd dienen zij beschikking te krijgen over een kamer in een hotel met minimaal 3 sterren (FEI, Spring reglementen, 2018). In de omgeving van ECdP zijn er twee hotels die voldoen aan dit reglement. Het Parkhotel horst is een 4-sterren hotel dat beschikt over 78 kamers (ParkhotelHorst, 2018). Het hotel Tulp Inn in Sevenum is een 3-sterren hotel welke beschikt over 64 kamers (Inn, 2018).

Mevrouw S. Hogenkamp, hoofd wedstrijd secretariaat ECdP (persoonlijke communicatie, 2017), geeft aan dat ruiters regelmatig uit het buitenland worden ingevlogen. ECdP ligt op 35 minuten afstand met de auto van Eindhoven airport (GoogleMaps, Vliegvelden, 2018) en op 50 minuten afstand met de auto ligt het vliegveld Düsseldorf in Duitsland (GoogleMaps, Vliegveld, 2018).

Uit twee interviews komt naar voren dat de bereikbaarheid van het evenement belangrijk is voor bezoekers. Bezoekers maken gebruik van zowel de auto als het openbaar vervoer. Ook wordt hierin aangegeven dat op het evenement zelf de routing erg belangrijk is. Verheul geeft aan dat afstanden op een wedstrijd groot kunnen zijn, als de routing goed wordt aangegeven merkt zij dat bezoekers dit minder snel als erg ervaren.

Rondom ECdP bevindt zich een infrastructuur bestaande uit verharde wegen die zich aansluiten op lokale wegen. ECdP bevindt zich op 8 minuten afstand van de snelweg (A67) met de auto. Vanaf de Duitse grens ligt ECdP op 20 minuten rijden en 45 minuten vanaf de Belgische grens. Bezoekers hebben de beschikking over 300 verharde parkeerplaatsen voor personenauto's gelegen naast het terrein van ECdP (Peelbergen, Over ons, 2018).

De mogelijkheden om ECdP met het openbaar vervoer te bereiken zijn beperkt. Het dichtstbijzijnde treinstation bevindt zich in Horst-Sevenum. Dit station ligt op 60 minuten loopafstand van de accommodatie. Een andere mogelijkheid is het contacten van een belbus (op afspraak) (9292, 2018).

Marketing tips van de FEI

De FEI heeft een "Guide Line" opgesteld met suggesties om de populariteit en de aandacht in de media van de springwedstrijden te vergroten.

- De persoon die verantwoordelijk is voor marketing dient in contact te zijn met de televisie en de pers. Daarbij dient de pers goed geïnformeerd te zijn over het tijdschema, namen van de jury en de namen van ruiters en paarden.

- Wanneer de wedstrijd uitgezonden wordt via de televisie (livestream) geeft de FEI aan dat dit de ideale mogelijkheid is om het evenement te promoten.

- Ook raadt de FEI aan om een cocktailparty te organiseren. Dit kan voor of na het evenement plaatsvinden. Het wordt aangeraden om de pers, ruiters, officials en sponsors uit te nodigen.

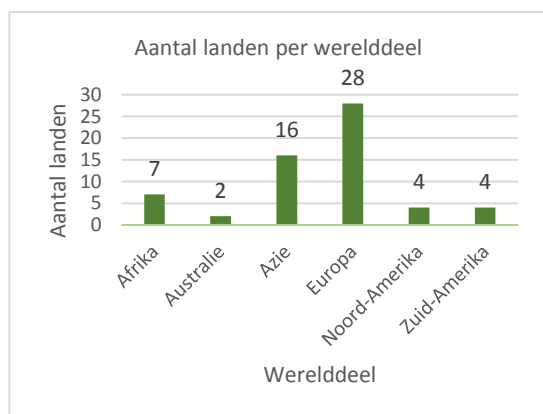
- De organisatie dient alle ruiters te informeren dat bij inschrijving alle foto's van de ruiters en ruiter met paard mogen worden gebruikt in FEI publicaties en op de FEI website. (FEI, Guidelines for organisers of the competitions, 2018)

3.3 Vergelijking van internationale springwedstrijden van Wereldwijd tot Nederland

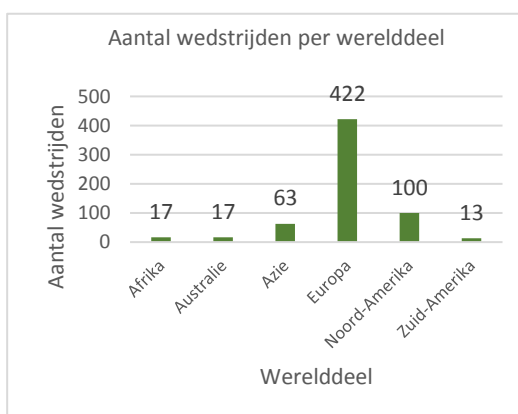
Wanneer een organisatie duidelijk voor ogen heeft wat het doel van het evenement is en welke faciliteiten zij ter beschikking hebben, moet er een keuze gemaakt worden welk sterrenniveau zij willen organiseren. In de FEI database zijn alle georganiseerde internationale springwedstrijden terug te vinden. Deze database is gefilterd op de standaard springwedstrijden op 1, 2, 3, 4 en 5 sterrenniveau tussen de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017. Hierbij worden de volgende gegevens vermeld in de database: het werelddeel, Nationale Federatie, sterrenniveau, binnen- of buitenwedstrijd en de betreffende maand. Deze gegevens zijn overgenomen in een Excel bestand en de uitkomsten hiervan staan in deze paragraaf beschreven.

Georganiseerde internationale springwedstrijden in 2017

In 2017 zijn er wereldwijd in totaal 632 internationale springwedstrijden gehouden op 1, 2, 3, 4 en 5 sterrenniveau. De wedstrijden worden georganiseerd in 61 verschillende landen. De landen bevinden zich in de volgende werelddelen Afrika, Australië, Azië, Europa, Noord-Amerika en Zuid-Amerika. Figuur 4 laat het aantal landen zien waar internationale springwedstrijden worden georganiseerd per werelddeel. Figuur 5 laat het aantal georganiseerde wedstrijden per werelddeel zien. Van de 632 wereldwijd georganiseerde internationale springwedstrijden zijn er 422 (66.7%) in Europa gehouden.

Figuur 4 - Aantal landen per werelddeel dat internationale springwedstrijden organiseert (2017)

Figuur 5 - Aantal internationale springwedstrijden georganiseerd per werelddeel (2017)

Ingezoomd op Europa is er een top 10 te maken van landen die de meeste internationale springwedstrijden organiseren, zie tabel 6. Er is te zien dat Nederland op nummer 5 staat in de top 10 van meest georganiseerde internationale springwedstrijden in Europa.

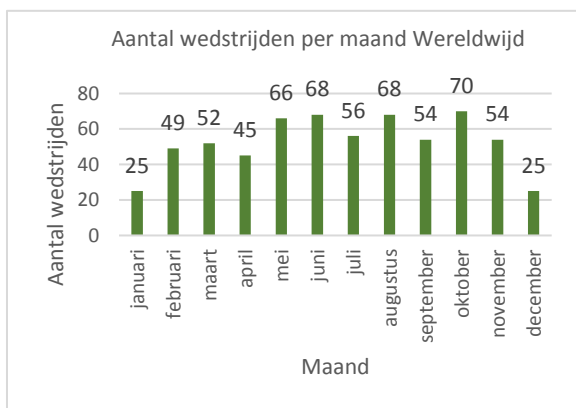
Tabel 6 – Top 10 landen in Europa meest georganiseerde internationale springwedstrijden (2017)

Top 10 Landen Europa	Aantal wedstrijden
1. Frankrijk	85
2. België	55
3. Duitsland	42
4. Spanje	39
5. Nederland	38
6. Italië	31
7. Portugal	19
8. Polen	16
9. Oostenrijk	15
10. Engeland	15

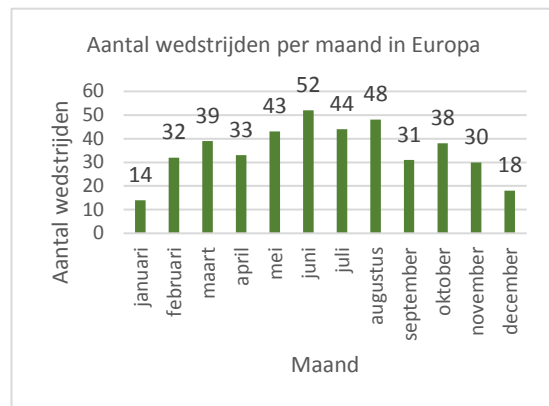
Aantal georganiseerde internationale springwedstrijden per maand in 2017

Vanuit de FEI database van 2017 is per georganiseerde wedstrijd aangegeven in welke maand deze plaats vond. Figuur 6 laat het aantal wedstrijden dat Wereldwijd per maand georganiseerd is zien. Figuur 7 laat het aantal wedstrijden dat in Europa per maand georganiseerd is zien. Figuur 8 laat het aantal wedstrijden dat in Nederland per maand georganiseerd is zien.

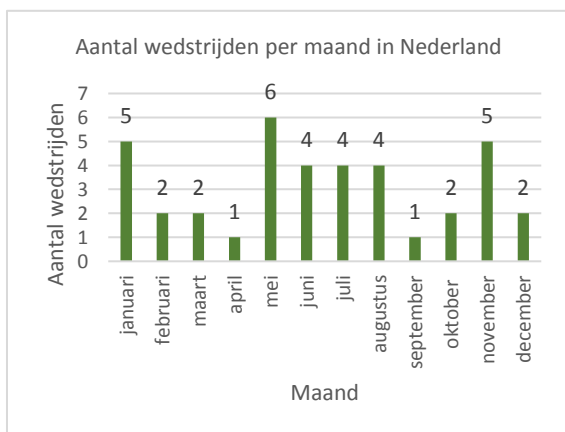
Wanneer Wereldwijd, Europa en Nederland met elkaar worden vergeleken zijn er verschillen te zien in het aantal wedstrijden die per maand worden georganiseerd. De verspreiding van wedstrijden per maand tussen Wereldwijd en Europa zijn vergelijkbaar. In de zomermaanden worden de meeste wedstrijden georganiseerd, in de wintermaanden de minste. Een verschil tussen Wereldwijd en Europa is dat de maand met de meest georganiseerde wedstrijden Wereldwijd de maand oktober is en in Europa de maand juni. Het aantal wedstrijden dat per maand in Nederland wordt georganiseerd wijkt af van Wereldwijd en Europa. In Nederland zijn pieken te zien in de maanden januari, mei en november. In de zomermaanden is te zien dat een gelijk aantal wedstrijden per maand wordt georganiseerd.

Figuur 6 - Aantal wedstrijden per maand georganiseerd Wereldwijd (2017)

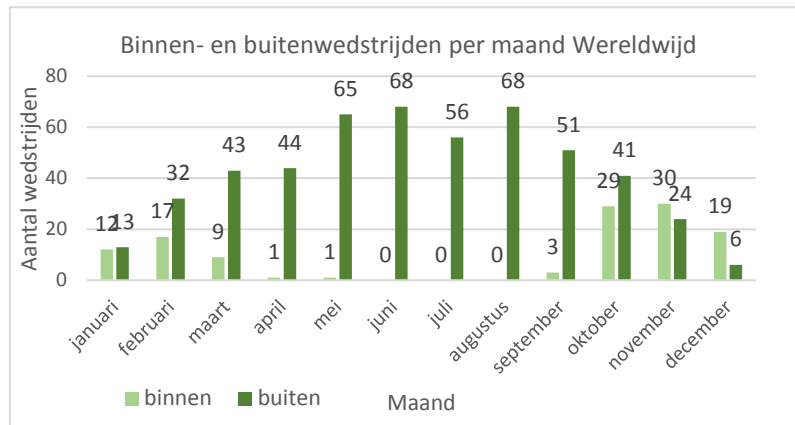
Figuur 7 - Aantal wedstrijden per maand georganiseerd in Europa (2017)

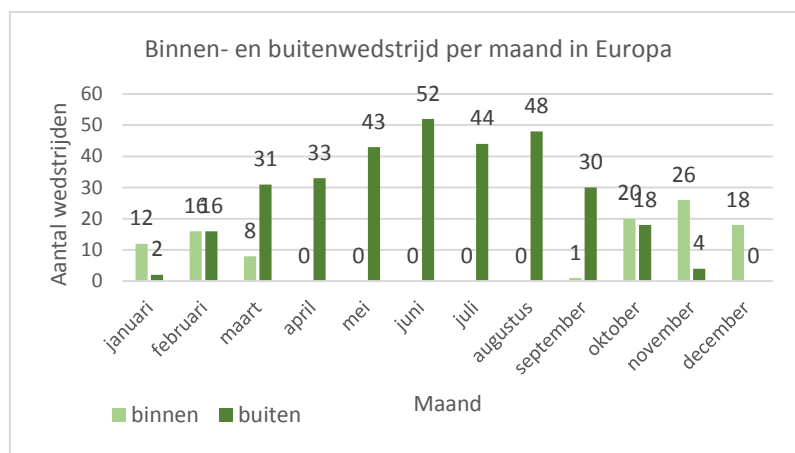
Figuur 8 - Aantal wedstrijden per maand georganiseerd in Nederland (2017)

Verdeling van binnen- en buitenwedstrijden in 2017

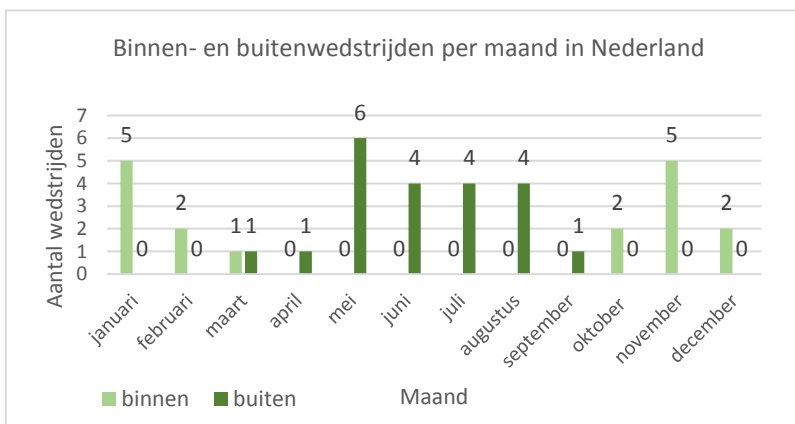
Internationale springwedstrijden worden zowel binnen als buiten georganiseerd. Van de totaal 632 georganiseerde wedstrijden in 2017, waren dit 121 binnenwedstrijden en 511 buitenwedstrijden. Figuur 9 laat het aantal binnen- en buitenwedstrijden per maand Wereldwijd zien. Figuur 10 laat het aantal binnen- en buitenwedstrijden per maand in Europa zien. Figuur 11 laat het aantal binnen- en buitenwedstrijden per maand in Nederland zien.

Figuur 9 – Aantal binnen- en buitenwedstrijden per maand Wereldwijd (2017)

Figuur 10 – Aantal binnen- en buitenwedstrijden per maand in Europa (2017)

Figuur 11 – Aantal binnen- en buitenwedstrijden per maand in Nederland (2017)

Er is te zien dat er Wereldwijd in de maanden mei, juni, juli en augustus in totaal 257 internationale springwedstrijden buiten zijn georganiseerd. Wereldwijd worden de meeste binnenwedstrijden in de maanden oktober en november georganiseerd, met een totaal van 59 binnen wedstrijden. In Europa is te zien dat er in 2017 in totaal 422 wedstrijden zijn georganiseerd, dit waren 101 binnen- en 321 buitenwedstrijden. In Nederland werden er in 2017 in totaal 38 internationale springwedstrijden georganiseerd, waarvan 17 binnen en 21 buiten.

Er is een verschil te zien in het aantal binnen- en buitenwedstrijden per maand tussen Nederland, Wereldwijd en Europa. De staafdiagrammen met het aantal binnen- en buitenwedstrijden per maand tussen Wereldwijd en Europa hebben grotendeels dezelfde vorm. De vorm van de staafdiagram van binnen- en buitenwedstrijden per maand in Nederland wijkt af van Wereldwijd en Europa. Te zien is dat er Wereldwijd en Europa in de zomermaanden de meeste buitenwedstrijden plaats vinden. Het aantal binnenwedstrijden is in de maanden oktober en november het hoogst. In Nederland ligt het aantal binnen- en buitenwedstrijden minder uiteen. De meeste buitenwedstrijden vinden in de maand mei plaats. De meeste binnenwedstrijden worden in de maanden januari en november georganiseerd.

Niveaus en combinaties georganiseerd in 2017

Uit de FEI database van georganiseerde internationale springwedstrijden in 2017, staat bij elke wedstrijd de combinatie of niveau van de wedstrijd vermeld. In de standaard internationale springwedstrijden zijn de verschillende niveaus YH1, YH2, 1, 2, 3, 4, en 5 ster. In 2017 zijn er wereldwijd door de verschillende organisaties in totaal 35 soorten combinaties/niveaus georganiseerd. In Europa werd er in 2017 gebruik gemaakt van 33 verschillende combinaties/niveaus. Ingezoomd op Nederland zijn er 19 verschillende organisaties, die 13 verschillende niveaus/combinaties hebben georganiseerd.

Uit het Excel bestand is een top 10 gemaakt van combinaties/niveaus die Wereldwijd en in Europa het meest georganiseerd zijn, daarbij wordt aangegeven hoeveel hiervan binnen en buiten plaatsvonden. Tabel 7 laat De top 10 combinaties/niveaus Wereldwijd zien. Tabel 8 laat de top 10 combinaties/niveaus in Europa zien. Uit het Excel bestand komt naar voren dat in Nederland in totaal 13 combinatie/niveaus worden georganiseerd. Tabel 9 laat alle combinaties/niveaus die georganiseerd zijn in Nederland zien.

Tabel 7 – Top 10 meest georganiseerde niveaus/combinaties Wereldwijd binnen en buiten (2017)

Wereldwijd				
Top 10	Niveau	Aantal	Binnen	Buiten
1	1, 2, YH1	112	13	99
2	2, YH1	77	15	62
3	2	70	8	62
4	2, YH1	67	17	40
5	1, 3, YH1	50	6	44
6	3	41	7	34
7	4	29	8	21
8	3, YH1	26	5	21
9	5	25	9	16
10	1, 2	22	9	13

Tabel 8 – Top 10 meest georganiseerde niveaus/combinaties in Europa binnen en buiten (2017)

Europa				
Top 10	Niveau	Aantal	Binnen	Buiten
1	1, 2, YH1	112	13	99
2	2, YH1	58	17	41
3	1, 3, YH1	49	6	43
4	3, YH1	24	5	19
5	1	20	8	12
6	1,2	20	9	11
7	2	19	6	13
8	5	15	8	7
9	1, 3	13	5	8
10	1, YH1	13	2	11

Tabel 9 – Verdeling georganiseerde niveaus/combinaties in Nederland binnen en buiten (2017)

Nederland				
<i>Top</i>	Niveau	Aantal	Binnen	Buiten
1	1, 2, YH1	19	7	12
2	1, 2	7	5	2
3	5	2	1	1
4	1	1	1	-
5	3	1	1	-
6	4	1	1	-
7	1, 2, 4	1	-	1
8	1, 2, 5, YH1	1	-	1
9	1, 3	1	-	1
10	1, 3, YH1	1	-	1
11	1, 4	1	-	1
12	3, YH1	1	1	-
13	YH2	1	-	1

Er is te zien dat de combinatie 1, 2 en YH1 sterrenniveau het meest wordt georganiseerd. Een opvallend kenmerk bij de top 10 van Wereldwijd en Europa is dat de top 5 voor 4/5 deel bestaat uit een combinatie met YH1 niveau. In de top 5 van Nederland is deze verdeling van YH1 niveau 1/5. Te zien in Nederland is dat 10 van de 13 niveaus/combinaties eenmalig zijn georganiseerd.

Combinaties YH1 en 1 gemaakt met 3, 4 en 5 sterrenniveau in 2017

Tot op heden worden er op ECdP YH1, 1 en 2 sterrenniveau wedstrijden georganiseerd. Tabellen 7 en 8 geven weer dat in de top 10 van Wereldwijd en Europa de combinatie YH1 een veel gemaakte combinatie is.

Tabel 10 laat het aantal combinaties die gemaakt zijn met YH1 en 1 sterrenniveau tussen 3, 4 en 5 sterrenniveau zien. Er is te zien dat als een organisatie een 3 sterrenniveau organiseert, de meerderheid hiervan wordt georganiseerd met een combinatie van YH1 en/of 1 sterrenniveau. Bij een 4 en 5 sterrenniveau wedstrijd wordt de meerderheid van de wedstrijden niet gecombineerd met een YH1 en/of 1 sterrenniveau.

Tabel 10 – Aantal wedstrijden dat Wereldwijd bij 3, 4 en 5 sterrenniveau gecombineerd is met YH1 en 1 ster (2017)

Wereldwijd	CSI 3	CSI 4	CSI 5
Geen combinatie	41	29	25
Combinatie YH1	26	4	7
Combinatie 1	17	2	8
Combinatie YH1 en 1	50	2	-
<i>Totaal</i>	<i>134</i>	<i>37</i>	<i>40</i>

3.4 Stappen richting een duurzaam bedrijfsleven

Naast het organiseren van evenementen kan een organisatie zich tevens richten op de mogelijkheden om maatschappelijk verantwoord te ondernemen (MVO).

Volgens mevrouw M. Aarts, medewerker ECdP, (persoonlijke communicatie, april 2018) houdt ECdP zich nog niet gericht bezig met MVO. Zij geeft aan dat een duurzame toepassing die het bedrijf gebruikt het scheiden van afval en papier is. De exploitatie manager Frank Laenen (persoonlijke communicatie, maart 2018) geeft aan dat er plannen aanwezig zijn om in de toekomst zonnepanelen te plaatsen. Laenen geeft hierbij aan dat deze zonnepanelen er voor zouden kunnen zorgen dat ECdP zelfvoorzienend zal worden en dat daarnaast de omgeving deels kan worden voorzien. Hij geeft hierbij wel aan dat het plaatsen van de zonnepanelen nog geen zekerheid is.

Betekenis duurzaamheid voor een bedrijf

Om informatie te verzamelen over MVO is er literatuur gebruikt en is er een interview afgenomen met de heer B. Schutte, docent Duurzaamheid aan de Hogeschool Van Hall Larenstein te Leeuwarden. De visie van de maatschappij gericht op duurzaamheid is de laatste jaren verbeterd. Uit de literatuur komt naar voren dat van de consumenten driekwart het belangrijk vindt dat een bedrijf een positieve invloed levert aan de maatschappij en het milieu (Bruggenwirth, 2017). In de literatuur komt naar voren dat bij duurzaam ondernemen het belangrijk is dat een bedrijf de juiste balans vindt tussen People, Planet en Profit (3 P's). Dit wordt ook door Schutte benadrukt. De 3 P's kunnen zorgen voor zakelijke kansen, operationele verbeteringen en concurrentie voordeel. Schutte geeft aan dat mensen graag gebruik moeten willen maken van het bedrijf. Het moet zo gecreëerd worden dat mensen graag voor het bedrijf zouden willen werken en dat mensen in het bedrijf willen investeren. Hij onderbouwt dit door aan te geven dat bepaalde bedrijven of klanten tegenwoordig niet met een bedrijf willen samenwerken als het bedrijf nog onvoldoende bezig is met MVO.

In de literatuur komt naar voren dat door People en Planet te combineren, dit Profit kan opleveren. Hierbij wordt aangegeven dat een positieve impact op People en Planet de op dit moment snelst groeiende manieren zijn om als bedrijf meer winstgevend te worden. Daarbij wordt in de literatuur aangegeven dat een bedrijf duurzaamheid op zichzelf niet als een doel moet zien, maar als een middel om als bedrijf zijnde beter te worden. (Fisk, 2010)

De FEI heeft voor organisaties een handboek opgesteld gericht op duurzaamheid. Hierbij geven zij organisaties informatie over wat duurzaamheid voor het bedrijf zou kunnen betekenen.

Onderstaande informatie wordt onder andere aangegeven.

Om als organisatie een duurzaam evenement te organiseren betekent dit dat het gebruik van materialen en grondstoffen gepromoot moet worden op een efficiënte en verantwoordelijke manier. De acties die de organisatie uitvoert moeten een minder negatief effect veroorzaken op het milieu, waarbij deze acties moeten resulteren in positieve sociale en economische impact (het combineren van de 3 P's).

Enkele voordelen die het met zich meebrengt wanneer een organisatie bewust duurzaam gaat ondernemen:

- Wanneer een evenement duurzaam is opgezet, laat je als organisatie zien dat je betrokken bent met het behoud van het milieu.
- Door duurzaam te zijn plaatst een evenement zich in de wereldwijde sfeer van verantwoordelijke acties.
- Met het hergebruiken van energie, water, materialen en het minimaliseren van afval, zal dit over een langere periode kosten gaan besparen. (FEI, Sustainability Handbook, 2014)

Duurzame toepassingen voor ECdP op organisatorisch niveau

Schutte geeft aan dat er in een bedrijf verschillende mogelijkheden zijn om aanpassingen te maken om als bedrijf meer maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Hij geeft hierbij aan dat het voor een bedrijf het gemakkelijkst is, om eerst in kaart te brengen waar de meeste verbetering uit te halen valt. Een mogelijkheid om dit in kaart te brengen is het gebruik maken van de milieubarometer. Dit instrument meet de voetafdruk die een bedrijf maakt. Na de meting kan er een maatschappelijk verantwoord plan worden afgeleid. Uit dit plan kan vervolgens een prioriteitenlijst gemaakt worden. De prioriteiten zijn de toepassingen die zorgen voor de meeste besparingen in het bedrijf.

Uit het interview en in het FEI handboek over duurzaamheid komen diverse mogelijke toepassingen op organisatorisch niveau naar voren. Schutte geeft hierbij aan dat toepassingen op organisatorisch niveau geen grote verandering hoeven te zijn. Een voorbeeld die zowel door Schutte als in de literatuur naar voren komt, is het creëren van bewustzijn over duurzaamheid bij bezoekers en deelnemers. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het stimuleren van het scheiden van afval. ECdP zou het scheiden van organisch afval kunnen toevoegen.

Een organisatie kan tevens bewustzijn creëren bij deelnemers door middel van het plaatsen van borden bij de wasplaatsen. Deze borden moeten deelnemers bewust maken over de mogelijkheid om water te besparen. Ook kunnen er in het restaurant aanpassingen gemaakt worden. Voorbeelden hiervan zijn het toevoegen van vegetarische of veganistische mogelijkheden en het niet meer gebruik maken van plastic bekertjes en rietjes. (FEI, Sustainability Handbook, 2014)

Schutte geeft daarbij aan dat het bewustzijn ook bij het personeel kan worden doorgevoerd.

Voorbeelden hiervan zijn dat het personeel bewust wordt van het aan- en uitdoen van het licht en dat het personeel alleen het noodzakelijk print. De hierboven genoemde voorbeelden zijn mogelijkheden die de organisatie op organisatorische niveau kan doorvoeren.

De tot nu toe besproken organisatorische toepassingen zijn gericht op Planet. Schutte geeft aan dat een bedrijf ook toepassingen kan maken gericht op People. Een voorbeeld dat hij hierbij aangeeft is duurzame inzetbaarheid. Hij geeft aan dat het voor een bedrijf belangrijk is dat het personeel goed functioneert. In het werk van de werknemers moet een balans komen. Het werk moet niet te eentonig worden, maar daar tegenover niet te zwaar. Hij geeft als voorbeeld dat het houden van functionering gesprekken met werknemers belangrijk is om de tevredenheid bij werknemers vast te stellen. Hierin heeft een werknemer de mogelijkheid om aan te geven of er een juiste balans aanwezig is op de werkvloer.

Grotere duurzame toepassingen voor ECdP

Naast de organisatorische toepassingen zijn er ook grotere toepassingen die kunnen worden doorgevoerd bij ECdP. Op het moment vinden er gesprekken plaats op ECdP over één mogelijke grote toepassing, het plaatsen van zonnepanelen. Naast het plaatsen van zonnepanelen zou gekeken kunnen worden naar andere mogelijke duurzame toepassingen. Een voorbeeld hiervan zou het plaatsen van een warmte-koudeopslag zijn. Dit kan tot 60% aan verwarmingsenergie en tot 80% aan koelingsenergie besparen. De techniek is duurzaam omdat er gebruik wordt gemaakt van de kou en warmte uit de bodem. Het systeem kan nieuw geplaatst worden, maar is ook te koppelen aan een bestaand cv-systeem. Voor het gebruiken van dit systeem is een vergunningplicht en rapportageplicht van de provincie nodig. (Rijksoverheid, Warmte-Koudeopslag, 2018). Daarnaast zijn er nog mogelijkheden voor het verbranden van biomassa en het plaatsen van speciale isoleringsplaten. Beide toepassingen zijn energiebesparend, in de bijlage XII worden deze nader uitgelegd. (Rijksoverheid, Rijksoverheid soorten biomassa, 2018).

In bijlage XII worden meerdere voorbeelden gegeven van duurzame toepassingen die ECdP zou kunnen toepassen om meer maatschappelijk verantwoord te ondernemen.

4. Discussie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de methodische discussie, de resultatendiscussie en mogelijkheid voor een vervolgonderzoek. In de methodische discussie worden de mogelijke factoren besproken die invloed hebben gehad op het onderzoek. In de resultatendiscussie staan per hoofdonderwerp de opvallendste resultaten beschreven. Als laatst wordt er ingegaan op de mogelijkheden voor een vervolgonderzoek.

4.1 Methodische discussie

In het onderzoek is gebruik gemaakt van twee methodes om de deelvragen en uiteindelijk de hoofdvraag te beantwoorden. Er is gebruik gemaakt van literatuuronderzoek en het afnemen van interviews met deskundigen.

Het literatuuronderzoek voor dit onderzoek is beperkt. Het onderwerp waar dit onderzoek zich op richt, is een onderwerp waar weinig literatuur over geschreven is. De voornaamste literatuur die gebruikt is voor dit onderzoek is afkomstig vanuit één hoofdbron de FEI.

Voor het onderwerp MVO was er voldoende literatuur beschikbaar. Voor dit onderzoek was het van belang dat de literatuur werd gefilterd op duurzaamheid in (paarden)evenementenbedrijven.

Voor het onderzoek werden onder andere deskundigen over het onderwerp internationale springwedstrijden op 3, 4 en 5 sterrenniveau geïnterviewd. Tijdens het proces is gebleken dat meerdere deskundigen op dit gebied niet bereid waren om een interview af te laten nemen. Deskundigen gaven aan dat zij het over het algemeen te druk hadden of het evenement vindt alleen jaarlijks plaats, waardoor organisaties niet actief waren. In eerste instantie zouden er zowel deskundigen uit het binnen- als het buitenland worden geïnterviewd. Uiteindelijk zijn er alleen Nederlandse deskundige bereid gevonden om mee te werken aan dit onderzoek. In totaal zijn er twee interviews afgenomen en is er één telefoongesprek geweest. Verheul, organisator Jumping Amsterdam, (persoonlijke communicatie, 30 mei 2018) geeft aan dat zij denkt dat een interview met een buitenlandse organisator geen invloed zou hebben op het resultaat van dit onderzoek. Zij is bekend met een aantal buitenlandse hippische evenementen en geeft aan dat deze evenementen met eenzelfde beleid worden georganiseerd als wij hier in Nederland doen.

In eerste instantie zou voor het onderzoek alleen gebruik worden gemaakt van interviews voor het verkrijgen van informatie van deskundigen. Doordat tijdens het onderzoek naar voren kwam dat het vinden van deskundigen die bereid waren om een interview af te nemen laag was, is deze insteek veranderd. Wanneer een deskundige aangaf niet bereid te zijn om mee te werken aan een interview, maar informatie via de telefoon wilde doorgeven, is deze informatie gebruikt voor het onderzoek.

Voor het interview over het onderwerp MVO is één deskundige geïnterviewd. In eerste instantie werd gezocht naar een deskundige die ervaring heeft met duurzaamheid in de paardensector.

Voor dit onderzoek kon geen deskundige gevonden worden die aan deze eis voldeed.

De verkregen informatie betreffende dit onderwerp is afkomstig van een deskundige op het gebied van duurzaamheid in het algemeen.

4.2 Resultatendiscussie

De resultaten van dit onderzoek zijn onder te verdelen in de volgende onderwerpen: reglementen voor organisatie, benodigdheden organisatie, efficiënte combinatie tussen 1 tot 5 sterrenniveau en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Hieronder wordt de resultatendiscussie per onderwerp nader toegelicht.

Reglementen voor organisatie

De onderzoeker had voorafgaand aan het onderzoek verwacht dat er vanuit de FEI meerdere reglementen zijn waaraan een organisatie moet voldoen. Daarbij werd verwacht dat deze verder onderverdeeld waren naar verschillende reglementen per sterrenniveau. De reglementen die opgesteld zijn vanuit de FEI richten zich grotendeels op de minimale eisen waaraan een accommodatie moet voldoen. Dit komt niet geheel overeen met de verwachting die de onderzoeker had. Vanuit de FEI is er één reglement, het minimaal te verdelen prijzengeld, dat kenmerkt welk niveau een organisatie organiseert.

ECdP is een organisatie dat zich reeds bezig houdt met het organiseren van evenementen. Zij dienen zich al te houden aan de eisen vanuit de Rijksoverheid en de Gemeente. Om deze reden is er in dit onderzoek niet verder ingegaan over de voorschriften vanuit de Rijksoverheid en de Gemeente waaraan een organisatie moet voldoen.

Benodigdheden organisatie

Een onverwacht resultaat uit de literatuur is dat er vanuit de FEI geen specifieke benodigdheden nodig zijn voor het organiseren van een 3, 4 en 5 sterren wedstrijd. Een opvallend resultaat dat uit de interviews naar voren komt, is dat er een verschil bestaat in het hoofddoel van een evenement. Een organisatie heeft de keuze om een publieksevenement of een sportevenement te organiseren. Afhankelijk van dit hoofddoel zijn er verschillen met betrekking tot de benodigdheden voor een organisatie. ECdP is speciaal ontworpen voor het organiseren van paardensportevenementen. Een ander resultaat dat uit de interviews naar voren komt is dat een publieksevenement een groot bezoekersaantal kan aantrekken. Door de onderzoeker werd verwacht dat hier eventuele problemen voor ECdP in zouden kunnen optreden met betrekking tot parkeergelegenheid en openbaar vervoer mogelijkheden.

Efficiënte combinatie tussen 1 tot 5 sterrenniveau

De uitkomst van de resultaten met betrekking tot de niveaus en combinaties zijn afkomstig van de gegevens uit de FEI database van het jaar 2017. Dit zou kunnen betekenen dat de cijfers voor andere jaren met betrekking tot niveaus en combinaties hiervan kunnen af wijken.

Een opvallend resultaat dat naar voren komt in het onderzoek, is dat Nederland in de top 10 (2017) op nummer 5 staat van meest georganiseerde internationale springwedstrijden. Een onverwacht resultaat dat uit het onderzoek naar voren komt, is de verdeling van binnen- en buitenwedstrijden. De verwachting van de onderzoeker was dat deze verdeling dicht bij elkaar zou liggen. De uitkomst van de resultaten is dat er in dat jaar een verdeling was van 121 binnen- en 511 buitenwedstrijden. Uit het onderzoek komt een ander opvallend resultaat naar voren wanneer er gekeken wordt naar de maandelijkse georganiseerde wedstrijden. Het aantal maandelijkse georganiseerde wedstrijden Wereldwijd en Europa komen grotendeels overeen. Ingezoomd op Nederland wijkt het aantal hier van af.

Een ander opvallend resultaat is dat van de 35 verschillende soorten combinaties en niveaus die wereldwijd zijn gebruikt er 13 in Nederland worden georganiseerd. Daarbij valt op dat 10 van de 13 combinaties/niveaus in Nederland één keer georganiseerd is.

Een opvallend kenmerk uit de top 10 van niveaus/combinaties Wereldwijd en Europa is dat het

merendeel van de combinaties gemaakt is met een YH1 niveau. De meest opvallende combinaties zijn de combinaties gemaakt met 3 sterrenniveau. De combinaties met 3 sterrenniveau worden in Europa 86 keer georganiseerd, waarvan er in Nederland 3 wedstrijden zijn georganiseerd.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

De resultaten die naar voren zijn gekomen tijdens het onderzoek over het onderwerp MVO zijn zeer verwacht door de onderzoeker.

Algemeen bekend is dat MVO positieve effecten kan hebben voor een bedrijf. De voorbeelden die gegeven zijn in het onderzoek zijn niet allen specifiek gericht op paardenevenementen bedrijven. Het zijn voorbeelden die gebruikt worden in bedrijven in algemene zin. Hierin heeft de onderzoeker zelf een filter toegepast naar de mogelijke aanpassingen voor ECdP. Opvallend uit zowel de literatuur als het interview zijn de resultaten gericht op de mogelijkheden op organisatorisch niveau. Uit de resultaten komt naar voren dat er verschillende mogelijkheden zijn die ECdP kan toepassen om in de toekomst meer maatschappelijk verantwoord te ondernemen.

4.3 Mogelijkheden voor vervolgonderzoek

In dit onderzoek is er gefocust op de minimale eisen die gesteld worden bij het organiseren van internationale springwedstrijden op 3, 4 en 5 sterrenniveau.

Om te achterhalen wat er naast de minimale eisen belangrijk wordt gevonden bij het organiseren van een internationale springwedstrijd, zou een kwalitatief vervolgonderzoek uitgevoerd kunnen worden. Hier zouden de meningen van ruiters en bezoekers bij betrokken kunnen worden.

Daarnaast zou er een specifiek onderzoek kunnen worden uitgevoerd, welke zich richt op de combinaties tussen de sterrenniveaus. Hierbij zou er dieper kunnen worden ingegaan op welke combinaties/niveaus een volledige bezetting hadden en zou de meningen van de ruiters kunnen worden meegenomen.

Een mogelijk vervolgonderzoek gericht op ECdP zou een draaiboek kunnen zijn voor het organiseren van 3, 4 en 5 sterrenniveau springwedstrijden. Hierin zouden verschillende mogelijkheden naar voren moeten komen hoe de wedstrijd op ECdP uitgevoerd kan worden. Gedacht kan worden aan binnen- en buitenwedstrijd, sport- en publieksevenement, faciliteiten ruiters, faciliteiten paarden en faciliteiten bezoekers.

5. Conclusie

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de hoofdvraag: *‘Wat is er nodig om 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden te organiseren op ECdP?’*

Per hoofdonderwerp wordt eerst de conclusie beschreven, waarna de eindconclusie zal volgen.

Reglementen voor organisatie

Voor het organiseren van een evenement dient een organisatie een evenementenvergunning te hebben. Daarbij dient een organisatie toezicht te houden op het nakomen van de milieuvorschriften. Vanuit de FEI zijn er meerdere reglementen die betrekking hebben op het organiseren van een 3, 4 en 5 sterrenniveau internationale springwedstrijd. Het reglement met betrekking tot het minimaal te verdelen prijzengeld, bepaalt welk sterrenniveau een organisatie kan organiseren.

Als ECdP beschikt over het minimaal te verdelen prijzengeld, beschikken zij over de mogelijkheid om een 3, 4 en 5 sterren internationale springwedstrijd te organiseren.

Bij het organiseren van een 3 sterrenniveau wedstrijd kan ECdP het te verdelen prijzengeld halen uit de inkomsten van het inschrijfgeld per paard.

Faciliteiten organisatie

ECdP is onder andere ontworpen voor het organiseren van internationale sportevenementen.

In de internationale springwedstrijden worden sportevenementen over het algemeen gehouden tot aan een 3 sterrenniveau.

Wanneer er 4 en 5 sterren internationale springwedstrijden worden georganiseerd, zijn dit voornamelijk publieksevenementen. ECdP heeft voor nu niet de beschikbaarheid om een publieksevenement te organiseren waarbij zoals Jumping Amsterdam 55.000 bezoekers kunnen worden verwacht. De parkeergelegenheid en mogelijkheden voor openbaar vervoer dienen verbeterd te worden.

Efficiënte combinatie tussen 1 tot 5 sterrenniveau

Uit de gehouden internationale springwedstrijden Wereldwijd in 2017 komt naar voren dat van de in totaal 632 georganiseerde wedstrijden, hiervan 121 binnenwedstrijden en 511 buitenwedstrijden plaatsvonden. Het aanbod van buitenwedstrijden voor ruiters is hierdoor groter dan het aantal binnenwedstrijden. De zomermaanden zijn de maanden waarin de meeste internationale springwedstrijden Wereldwijd en Europa worden georganiseerd. In Nederland werden de meeste internationale springwedstrijden georganiseerd in de maanden januari, mei en november.

Tot op heden worden er op ECdP YH1, 1 en 2 sterrenniveau wedstrijden georganiseerd.

Deze combinatie wordt in 2017 het meest georganiseerd. Gericht op 3, 4 en 5 sterrenniveaus, komen er in de top 10 Wereldwijd en Europa meerdere soorten combinaties voor met 3 sterrenniveau. De combinaties met 3 sterrenniveau worden in Europa 86 keer georganiseerd, waarvan er in Nederland 3 wedstrijden zijn georganiseerd.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Voor ECdP zijn er verschillende mogelijkheden die zij kunnen toepassen om meer Maatschappelijk Verantwoord te Ondernemen. Het uitvoeren van een milieubarometer test kan aangeven waar de meeste verbetering uitgehaald kan worden. Vervolgens kan hieruit gehaald worden welke verandering de meeste invloed zouden hebben. Naast grote veranderingen kan het bedrijf zich richten op aanpassingen op organisatorisch niveau.

Eindconclusie

ECdP beschikt over de mogelijkheid om 3, 4 en 5 sterrenniveaus internationale springwedstrijden te organiseren, wanneer zij de beschikking hebben over het benodigde minimaal te verdelen prijzengeld volgens de reglementen van de FEI. Zij dienen rekening te houden dat bij de organisatie van een 5 sterren wedstrijd er, naast het benodigde prijzengeld, kosten bijkomen voor de accommodatie en maaltijden van alle deelnemende ruiters.

Vanuit de FEI zijn er geen aanvullende reglementen beschreven welke gericht zijn op de faciliteiten die nodig zijn voor het organiseren van 3, 4 en 5 sterren wedstrijden. ECdP dient er rekening mee te houden dat wanneer zij een publieksevenement organiseren hier extra kosten aan verbonden zijn. Deze kosten zijn gerelateerd aan de extra benodigdheden voor de bezoekers (tribunes, acts en strodorpen). Wanneer ECdP grote aantallen bezoekers wilt ontvangen dient er rekening gehouden te worden met de beschikbaarheid over voldoende parkeergelegenheid en goede openbaar vervoer mogelijkheden.

Het organiseren van een duurzaam evenement kan een volgend doel worden voor ECdP. Er zijn diverse toepassingen mogelijk waardoor het bedrijf maatschappelijk verantwoord kan ondernemen. Door het organiseren van een duurzaam evenement zouden zij meegaan met de huidige trend in de maatschappij.

6. Aanbevelingen

Uit het onderzoek komen onderstaande aanbevelingen naar voren, die gericht zijn op het organiseren van een 3, 4 en 5 sterrenniveau wedstrijden en de toepasbaarheid voor een duurzamere bedrijfsvoering.

6.1 Uitbreiden internationale springwedstrijden op ECdP

Uit het onderzoek komt naar voren dat ECdP vanuit de reglementen niet hoeft uit te breiden met betrekking op de faciliteiten voor het organiseren van een 3, 4 en 5 sterrenniveau wedstrijden. De factor die voor ECdP van belang is, is de beschikking te hebben over het minimaal te verdelen prijzengeld volgens het reglement van de FEI.

Een eerste stap voor ECdP om het aanbod van internationale springwedstrijd uit te breiden, is het organiseren van een internationale springwedstrijd met de combinatie 1 en 3 sterrenniveau of YH1 en 3 sterrenniveau. Deze combinaties worden door heel Europa in grote aantallen georganiseerd, uit de resultaten van 2017 blijkt dat deze combinatie in Nederland minder vaak voorkomt. Het benodigde minimale prijzengeld betreffende deze combinaties is te halen uit de inkomsten bij voldoende inschrijvingen van paarden.

Uit de resultaten komt naar voren dat deze wedstrijden voor het merendeel buiten worden georganiseerd. ECdP beschikt over voldoende binnen faciliteiten en zou zich in Europa kunnen onderscheiden wanneer zij er voor kiezen om een 3 sterrenniveau combinatie binnen te organiseren. In Nederland worden in 2017 de minste binnenwedstrijden georganiseerd in de maanden februari, oktober en december en de minste buitenwedstrijden in de maanden maart, april en september. Hierin zou ECdP ook een onderscheidende rol kunnen spelen.

Een 3 sterrenniveau wedstrijd is voornamelijk een sportevenement, daarom is het voor ECdP van belang dat zij laagdrempelig blijven en de toegang voor bezoekers gratis houden. Om het evenement extra aanvulling te geven zou er een strodorp kunnen worden gecreëerd en/of een act worden ingehuurd. Een act kan het beste worden toegevoegd in het programma voorafgaande aan de Grand-Prix. Op deze manieren kan een organisatie er voor zorgen dat het aantrekkelijker wordt voor het publiek om het evenement te bezoeken.

Met betrekking tot de toegankelijkheid voor bezoekers aan ECdP, zou er een verbetering moeten komen in de openbaar vervoer mogelijkheden. Gedacht kan worden om met de Gemeente en busmaatschappij te overleggen voor (tijdelijke) aanpassingen die gemaakt kunnen worden, om deze vervoersmogelijkheden te verbeteren.

6.2 Duurzame evenementen de toekomst

Duurzaamheid wordt door de maatschappij steeds belangrijker gevonden. Het ligt in de verwachting dat het organiseren van duurzame evenementen in de toekomst standaard zal zijn. Als ECdP nu meegaat in deze trend, kunnen zij koploper worden in het organiseren van duurzame springevenementen.

De eerste stap om dit te verwezenlijken is inzicht te krijgen over de voetafdruk die ECdP maakt. Hiervoor zou de milieubarometer test kunnen worden uitgevoerd, hieruit komt naar voren waar ECdP de meeste verbeteringen uit kan halen.

Er zijn op het moment plannen voor het plaatsen van zonnepanelen. Het meest voor de hand liggend zou zijn om deze plannen als eerste uit te voeren.

Een andere kans voor ECdP is het doorvoeren van aanpassingen op organisatorische niveau.

Er zijn diverse toepassingen die geen kosten met zich meebrengen, maar wel duurzaam zijn. Het wordt aanbevolen een persoon binnen de organisatie aan te stellen, die zich bezig houdt met het verwezenlijken van duurzame springevenementen.

Literatuurlijst

9292. (2018). *Bus mogelijkheden*. Opgeroepen op april 28, 2018, van https://9292.nl/reisadvies/station-venlo/kronenberg_travers-5/vertrek/2018-04-28T1503
- Bruggenwirth, B. (2017). *Dossier Duurzaamheid*. Opgeroepen op mei 20, 2018, van <http://www.dossierduurzaam.nl/>
- Clemens, J. (2018). *Paarden acts*. Opgeroepen op mei 11, 2018, van <http://joshows.com/>
- FEI. (2007). *invitation system*. Opgeroepen op maart 14, 2018, van <http://inside.fei.org/news/jumping-%E2%80%93invitation-system-csi-5-events>
- FEI. (2014). *Sustainability Handbook*. Opgeroepen op april 14, 2018, van https://inside.fei.org/system/files/FEI_Sustainability_Handbook_for_Event_Organisers.pdf
- FEI. (2017). *Invitation*. Opgeroepen op maart 14, 2018, van http://inside.fei.org/system/files/CSI%20Invitation%20Rules_JRs-Annex-V.pdf
- FEI. (2018). *General regulations*. Opgeroepen op april 12, 2018, van <https://inside.fei.org/sites/default/files/GENERAL%20REGULATIONS%20%20-%20Effective%201%20January%202018%20-%20Clean.pdf>
- FEI. (2018). *Guidelines for organisers of the competitions*. Opgeroepen op april 21, 2018, van https://inside.fei.org/system/files/2018_Guidelines_OC_WCHA-S.pdf
- FEI. (2018). *Jumping draft schedule*. Opgeroepen op april 11, 2018, van <https://inside.fei.org/system/files/2018%20Jumping%20draft%20schedule%20-%20REFERENCE%20DOCUMENT.pdf>
- FEI. (2018). *Prize money requirments*. Opgeroepen op april 11, 2018, van <https://inside.fei.org/system/files/Final%20CSI-CSIOs%20-%202018.pdf>
- FEI. (2018). *Spring reglementen*. Opgeroepen op februari 26, 2018, van http://inside.fei.org/sites/default/files/JumpRules_26thEd_2018_clean_0.pdf
- Fisk, P. (2010). *People, Planet, Profit*. London: Kogan Page Limited. Opgeroepen op april 29, 2018
- Futureguys. (2018). *Westernshow*. Opgeroepen op mei 11, 2018, van <https://www.futureguys.nl/>
- GoogleMaps. (2018). *Vliegveld*. Opgeroepen op april 28, 2018, van [https://www.google.com/maps/dir/Equestrian+Centre+de+Peelbergen,+Travers+5,+5976PL+Kronenberg,+Nederland/Flughafen+D%C3%BCsseldorf+\(DUS\),+Flughafenstra%C3%9Fe,+D%C3%BCsseldorf,+Duitsland/@51.3289746,6.1286587,10z/data=!3m1!4b1!4m14!4m13!1m5!1m1!1s0x47c747](https://www.google.com/maps/dir/Equestrian+Centre+de+Peelbergen,+Travers+5,+5976PL+Kronenberg,+Nederland/Flughafen+D%C3%BCsseldorf+(DUS),+Flughafenstra%C3%9Fe,+D%C3%BCsseldorf,+Duitsland/@51.3289746,6.1286587,10z/data=!3m1!4b1!4m14!4m13!1m5!1m1!1s0x47c747)
- GoogleMaps. (2018). *Vliegvelden*. Opgeroepen op april 28, 2018, van <https://www.google.com/maps/dir/Equestrian+Centre+de+Peelbergen,+Travers+5,+5976PL+Kronenberg,+Nederland/vliegvelden/@51.4189648,5.4079327,10z/data=!3m1!4b1!4m14!4m13!1m5!1m1!1s0x47c747364aa6f65f:0x7d7031d343d4951e!2m2!1d5.9719267!2d51.4137216!1m5!1m1!1s0>
- Guide, F. (2017). Opgeroepen op maart 13, 2018, van <http://inside.fei.org/myfeiguide>
- Inn, T. (2018). *Kamers*. Opgeroepen op april 28, 2018, van <http://www.tulipinnsevenum.nl/nl/kamers>

- Isolatie.net. (2018). *Isolatie zakelijk*. Opgeroepen op juni 10, 2018, van <https://www.isolatie.net/isolatie-zakelijk/>
- KNHS. (2017). *Duurzaamheid paardensector*. Opgeroepen op februari 26, 2018, van <https://www.knhs.nl/nieuws/2017/symposium-over-duurzaamheid-in-de-paardensector-op-outdoor-gelderland/>
- KNHS. (2018). *Deelname internationale wedstrijden*. Opgeroepen op februari 26, 2018, van <https://www.knhs.nl/top-sport/topsport/meedoen-aan-internationale-wedstrijden/internationale-springwedstrijden/>
- Laenen, F. (2017). *Peelbergen Jaarverslag*. Opgeroepen op maart 14, 2018
- Maas, G. H. (2018). *Evenementenvergunning*. Opgeroepen op juni 3, 2018, van https://www.horstaandemaas.nl/Ondernemers/Vergunningen_en_regelingen/Evenementen/Evenementenvergunning
- MVO. (2016). *Verspilling*. Opgeroepen op april 29, 2018, van <https://mvonederland.nl/sites/default/files/media/Verspilling%20Ladder%20van%20Moerman%20in%20de%20praktijk.pdf>
- MVO. (2017). Opgeroepen op maart 11, 2018, van <https://mvonederland.nl/wat-mvo/wat-is-mvo>
- MVO. (2018). *ISO 26000*. Opgeroepen op mei 9, 2018, van <https://mvonederland.nl/iso-26000/wat-is-iso-26000>
- Nederland, H. (2017). *Voedselverspilling*. Opgeroepen op april 29, 2018, van <https://www.khn.nl/website/belangenbehartiging/mvo/duurzaamheid/voedselverspilling/tips-verminderen-voedselverspilling>
- Pagodetent. (2018). Opgeroepen op mei 11, 2018, van <https://arjenverhuurt.nl/reservering/>
- ParkhotelHorst. (2018). *hotel*. Opgeroepen op april 28, 2018, van <http://www.peelbergen.eu/hotel/>
- Peelbergen. (2018). Opgeroepen op maart 13, 2018, van <http://www.peelbergen.eu/>
- Peelbergen. (2018). *Over ons*. Opgeroepen op april 28, 2018, van <http://www.peelbergen.eu/over-ons/>
- Peelbergen, E. C. (2017). *Foto's ECdP*. Opgeroepen op juni 6, 2018, van https://www.facebook.com/pg/depeelbergen/photos/?ref=page_internal
- Podiumwagen. (2018). *Tribune*. Opgeroepen op mei 11, 2018, van <http://www.podiumwagen.nl/Pers-terras-overdekt/Overdekte-tribune-%7C-122>
- Rijksoverheid. (2018). *Energie besparen met verlichting*. Opgeroepen op april 29, 2018, van <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/gebouwen/technieken-beheeren-innovatie/energie-besparen-met-verlichting>
- Rijksoverheid. (2018). *Milieuvergunning*. Opgeroepen op juni 3, 2018, van <https://www.ondernemersplein.nl/regel/omgevingsvergunning-of-melding-milieubeheer/>
- Rijksoverheid. (2018). *Rijksoverheid soorten biomassa*. Opgeroepen op juni 10, 2018, van <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/bio-energie/toepassingen/soorten-biomassa-voor-verbranding>

- Rijksoverheid. (2018). *Warmte-Koudeopslag*. Opgeroepen op april 29, 2018, van <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/gebouwen/technieken-beheer-en-innovatie/warmte-koudeopslag-wko>
- Showbird. (2018). *Artiesten*. Opgeroepen op mei 11, 2018, van <https://showbird.com/nl/search?page=6>
- sol, L. d. (2018). *Spaanse paardenshow*. Opgeroepen op mei 11, 2018, van <http://www.losdelsol.com/paardenshow.htm>
- Straatman, P. (2018). *Klantentevredenheidsonderzoek ECdP*. Opgeroepen op maart 28, 2018
- Tops, S. (2012). *Bedrijfsplan*. Opgeroepen op maart 15, 2018

Bijlage I – Interview vragenlijst

Naam:
Functie:
Evenement:
Datum:

-
- 1.a Hoeveel ervaring heeft u met het organiseren van CSI 3, 4 en 5?
 - 1.b Met welk niveau sterren heeft u ervaring?
 - 1.c Helpt u mee met andere evenementen?

 - 2.a Hoeveel ruiters had het laatste evenement?
 - 2.b Hoeveel paarden had het laatste evenement?
 - 2.c Hoeveel bezoekers had het laatste evenement?
 - 2.d Hoeveel dagen duurde het evenement?

 3. Bij CSI 3, 4 en 5 heeft dan een indoor of outdoor wedstrijd de voorkeur? (waarom/ervaringen)

 4. Welke eisen vanuit de FEI zijn het meest belangrijk (of het belangrijkste) tijdens een CSI 3, 4 en 5?

 5. Welke faciliteiten voor ruiters zijn minimaal nodig om een CSI 3, 4 en 5 te organiseren? (waarom, wat ziet/valt u op)

 6. Zijn er verwachtingen van de ruiters bij een CSI 3, 4 en 5 wedstrijd die niet vermeld staan in de eisen van de FEI?

 7. Wat vinden ruiters belangrijk tijdens zo'n wedstrijd?

 8. Welke faciliteiten voor de paarden zijn minimaal nodig om een CSI 3, 4 en 5 te organiseren? (waarom, wat ziet valt u op)

 9. Wat vinden de eigenaren/ruiters belangrijk voor de paarden?

 10. welke faciliteiten zijn minimaal nodig om een CSI 3, 4 en 5 voor bezoekers te organiseren? (waarom, wat ziet/valt u op)

 11. Vragen jullie entreegeld aan bezoekers? (nee, waarom/ ja, hoeveel)

 12. Hebben bezoekers speciale verwachtingen/wensen bij een CSI 3, 4 en 5?

 13. Wat vinden bezoekers belangrijk tijdens zo'n wedstrijd? (waar rekening mee te houden) hoe weet u dat

 14. Verzorgen jullie zelf de catering of huren jullie een bedrijf hiervoor in?

 15. Zorgen jullie voor special acts? Voorbeelden geven? (waarom, hoeveel toevoeging geeft het)

16. Welke faciliteiten zijn minimaal nodig voor de organisatie om een CSI 3, 4 en 5 te organiseren? (waarom, wat ziet u op)
17. Wat wordt er belangrijk gevonden door de organisatie? (secretariaat, catering, verblijf, stands, sponsoring, tribunes, parkeergelegenheden)
18. Hoeveel personeel is er op het secretariaat? Vaste dienst, vrijwilliger, ingehuurd
19. Hoeveel personeel is er op facilitair gebied? (schoonmaak/parcours hulp/stal hulp/ hoeveel vrijwilligers)
20. Hoeveel personeel is er voor de horeca gelegenheid?
21. Waarom heeft deze organisatie er voor gekozen om wel/niet een combinatie te maken met verschillende niveaus?
22. Wat is uw ervaring met het combineren van verschillende niveaus? (welke, waarom)
23. Raadt u het aan/af om te combineren met verschillende niveaus? (waarom, welke combinatie)
24. Is bij het inrichten en uitvoeren van de wedstrijden rekening gehouden met duurzaamheid of andere aspecten van MVO? (zo ja/nee, welke maatregelen worden er genomen/ waarom niet)
25. Wat denkt u dat belangrijk is om een evenement tot een succes te maken? Wat maakt zo'n evenement tot een succes (wanneer spreekt u van een succes)
26. Op basis van uw ervaring, kunt u ook valkuilen noemen bij het organiseren en houden van CSI 3, 4 en 5?
27. Heeft u nog overige informatie of tips die van toepassing kunnen zijn voor mijn onderzoek?

Bijlage II – Interview vragenlijst verdeling deelvragen

	Vraag	Subvraag
1.a	Hoeveel ervaring heeft u met het organiseren van CSI 3, 4 en 5?	Intro vraag
1.b	Met welk niveau sterren heeft u ervaring?	Intro vraag
1.c	Helpt u mee met andere evenementen?	Intro vraag
2.a	Hoeveel ruiters had het laatste evenement?	Deelvraag 3
2.b	Hoeveel paarden had het laatste evenement?	Deelvraag 3
2.c	Hoeveel bezoekers had het laatste evenement?	Deelvraag 2 – Faciliteiten bezoekers
2.d	Hoeveel dagen duurde het evenement?	algemeen
3	Bij CSI 3, 4 en 5 heeft dan een indoor of outdoor wedstrijd de voorkeur?	Deelvraag 3
4	Welke eisen vanuit de FEI zijn het meest belangrijk (of het belangrijkste) tijdens een CSI 3, 4 en 5?	Deelvraag 1
5	Welke faciliteiten voor ruiters zijn minimaal nodig om een CSI 3, 4 en 5 te organiseren? (waarom, wat ziet valt u op)	Deelvraag 2 – Faciliteiten ruiters
6	Zijn er verwachtingen van de ruiters bij een CSI 3, 4 en 5 die niet in de eisen van de FEI vermeld staan?	Deelvraag 2 – Faciliteiten ruiters
7	Wat vinden ruiters belangrijk tijdens zo'n wedstrijd?	Deelvraag 2 – Faciliteiten ruiters
8	Welke faciliteiten voor de paarden zijn minimaal nodig om een CSI 3, 4 en 5 te organiseren? (waarom, wat/ziet valt u op)	Deelvraag 2 – Faciliteiten paarden
9	Wat vinden de eigenaren/ruiters belangrijk voor de paarden?	Deelvraag 2 – Faciliteiten paarden
10	Welke faciliteiten zijn minimaal nodig om een CSI 3, 4 en 5 te organiseren voor bezoekers? (waarom, wat ziet/valt u op)	Deelvraag 2 – Faciliteiten bezoekers
11	Vragen jullie entreegeld aan bezoekers? (nee, waarom/ ja, hoeveel)	Deelvraag 2 – Faciliteiten bezoekers
12	Hebben bezoekers speciale verwachtingen/wensen bij een CSI 3, 4 en 5?	Deelvraag 2 – Faciliteiten bezoekers
13	Wat vinden bezoekers belangrijk tijdens zo een wedstrijd?	Deelvraag 2 – Faciliteiten bezoekers
14	Verzorgen jullie zelf de catering of huren jullie een bedrijf hiervoor in?	Deelvraag 2 – Faciliteiten bezoekers
15	Zorgen jullie voor special acts? Voorbeelden geven? (waarom, hoeveel toevoeging geeft het)	Deelvraag 2 – Faciliteiten bezoekers
16	Welke faciliteiten zijn minimaal nodig voor de organisatie om een CSI 3, 4 en 5 te organiseren? (waarom, wat ziet valt u op)	Deelvraag 2 – Faciliteiten organisatie
17	Wat wordt er belangrijk gevonden door de organisatie? (secretariaat, catering, verblijf, stands, sponsoring, tribunes, parkeergelegenheden)	Deelvraag 2 – Faciliteiten organisatie
18	Hoeveel personeel is er op het secretariaat? Vaste dienst, vrijwilliger, inhuur	Deelvraag 2 – Faciliteiten organisatie
19	Hoeveel personeel is er op facilitair gebied? (schoonmaak/parcours hulp/stal hulp/ hoeveel vrijwilligers)	Deelvraag 2 – Faciliteiten organisatie
20	Hoeveel personeel is er voor de horeca gelegenheid?	Deelvraag 2 – Faciliteiten organisatie
21	Waarom heeft deze organisatie er voor gekozen om wel/niet een combinatie te maken tussen verschillende niveaus?	Deelvraag 3
22	Wat is u ervaring met het combineren van verschillende niveaus?	Deelvraag 3
23	Raad u het aan/af om te combineren met verschillende niveaus? (waarom, welke combinatie)	Deelvraag 3
24	Is bij het inrichten en uitvoeren van de wedstrijden rekening gehouden met duurzaamheid of andere aspecten van MVO? (zo ja/nee, welke maatregelen worden er genomen/ waarom niet)	Deelvraag 4
25	Wat denkt u dat belangrijk is om een evenement tot een succes te maken? Wat maakt evenement tot een succes (wanneer spreekt u van een succes)	Deelvraag 1 en 2
26	Op basis van uw ervaring, kunt u ook valkuilen noemen bij het organiseren en houden van CSI 3, 4 en 5?	Deelvraag 1 en 2
27	Heeft u nog overige informatie of tips die van toepassing kunnen zijn voor mijn onderzoek?	Algemeen

Bijlage III – Interview vragenlijst MVO

Naam:
Beroep:
Datum:

1. Waarom is het belangrijk dat een bedrijf meer bewust wordt van het onderwerp maatschappelijk verantwoord ondernemen en als de mogelijkheid zich biedt meer verandering maakt in het bedrijf?
2. Wat kan duurzaamheid betekenen voor een bedrijf? (duurzaam ondernemen, duurzaam bouwen, duurzame bedrijfsvoering)
3. Welke (duurzame) wetten hebben betrekking op een paarden evenementenbedrijf?
4. Welke vormen van duurzaam ondernemen/duurzaam bouwen/duurzaam bedrijfsvoering zou bij een paarden evenementenbedrijf kunnen worden toegepast? (voorbeelden)
5. Welke duurzame maatregelen die van toepassing zijn op een paardenevenementen bedrijf liggen het meest voor de hand? (welke, waar helpt het mee, wat is er voor nodig)
6. In hoeveel tijd kan een duurzame aanpassing (zonnepanelen/warmte-koelingssysteem/ ander benoemde toepassingen) zich terugverdienen en hoeveel kosten zou dit per jaar kunnen besparen?
7. Wat voor maatregelen kunnen er genomen worden gericht op het onderwerp People (3 P's)? (welke, waar helpt het mee, wat voor aanpassingen moeten er komen in het bedrijf)
8. Wat voor maatregelen kunnen er genomen worden gericht op het onderwerp Planet (3 P's) ? (Welke, waar helpt het mee, wat voor aanpassingen moeten er komen in het bedrijf)
9. Wat voor maatregelen kunnen er genomen gericht op het onderwerp Profit (3 P's) ? (Welke, waar helpt het mee, wat voor aanpassingen moeten er komen in het bedrijf)
10. Heeft u aanvullende informatie of mogelijkheden welk gericht zijn op MVO en Duurzaamheid voor een bedrijf?

Bijlage IV – Interview Irene Verheul

Deelvraag 1

Deelvraag 2

Deelvraag 3

Deelvraag 4

Naam: Irene Verheul
Functie: Facilitair verantwoordelijke en Sportief Directeur
Evenement: Jumping Amsterdam 4*
Datum: 2 - 5 - 2018

Spreker : Irene Verheul

Interviewer : Priscilla Straatman

Interviewer : Zou u misschien kort iets kunnen vertellen over uw functie bij Jumping Amsterdam.

Spreker : Mijn functie bij Jumping Amsterdam is dat ik verantwoordelijk ben voor het hele facilitaire gedeelte. Van alle leveranciers tot de verkoop van de stands, informeren standhouders, opstellen routing, plattegrond, alles wat maar met facilitaire zaken te maken heeft. Daarnaast ben ik sportief directeur, hierdoor ben ik verantwoordelijk voor alle scores en het gehele programma dat tijdens jumping gehouden wordt.

Interviewer: Hoeveel ervaring heeft u met het organiseren van CSI 3, 4 en 5?

Spreker: met 4 en 5 redelijk wat, een aantal jaar

Interviewer: heeft u altijd al Jumping Amsterdam gedaan of ook andere wedstrijden geholpen?

Spreker: Ik heb nu 3 edities Jumping Amsterdam gedaan en daarvoor heel veel 1 tot en met 3 ster niveau wedstrijden. En een aantal paardenveilingen, eigenlijk vanaf mijn 18e en ik ben nu 30.

Interviewer: Dus u heeft met alle niveaus ervaring?

Spreker: Ja/nee ik ben nu bezig met het organiseren van mijn eerste 5 ster.

Interviewer: Dus u helpt nu ook nog mee met andere evenementen?

Spreker: Nee, eerst deed ik altijd veel evenementen gedurende het jaar, sinds ik bij Jumping Amsterdam ben gaan werken doe ik alleen jumping Amsterdam.

Interviewer: Oke, dan gaan we ons nu richten op Jumping Amsterdam. Hoeveel ruiters had het laatste evenement?

Spreker: Ongeveer 75

Interviewer: En hoeveel paarden hadden de ruiters meegenomen?

Spreker: Bij de dressuur mogen zij altijd maar 1 paard meenemen, omdat het een wereldbeker wedstrijd is. Voor het internationaal springen mogen ze maximaal 3 paarden meenemen.

Interviewer: Hoeveel ruiters van de 75 waren voor het springen?

Spreker: 50

Interviewer: Hoeveel bezoekers had het evenement getrokken?

Spreker: In totaal alle dagen bij elkaar opgeteld, rekening houden dat sommige dagdelen uitverkocht waren, 55.000.

Interviewer: Oke, en was er ook een dag of bepaald moment die het drukste was?

Spreker: Ja de zaterdag.

Interviewer: En wat vond er plaats op de zaterdag?

Spreker: De kür op muziek van het wereldbekerniveau.

Interviewer: Okee, en hoeveel dagen duurde het evenement in totaal?

Spreker: 4 dagen

Interviewer: De wedstrijden kunnen binnen of buiten georganiseerd worden. Jumping Amsterdam is een binnen wedstrijd. Heeft een binnenwedstrijd voor u ook de voorkeur? Wat is uw ervaring daarin?

Spreker: Ik kan niet zeggen voorkeur, maar er zijn een aantal factoren buiten, zoals het weer dat kan

je **concours maken of breken**. Daar heb je **binnen veel minder last** van. Behalve als het heel erg sneeuwt. Dan zie je ook dat mensen thuis blijven. Ik kan geen directe voorkeur uitspreken omdat ik allebei het type evenement een bepaalde charme vind hebben. Alleen ik heb heel veel buitenwedstrijden gedaan en dan is het gewoon erg afhankelijk van het weer. Daar hebben wij binnen, behalve als het dan super sneeuwt, heel veel minder last van. Als je dan een **concours buiten organiseert kan dat echt je evenement maken of breken**. Dan zou ik toch zeggen een concours binnen heeft een streepje voor. Maar het is toch weer heel anders, het heeft allebei ze charmés.

Interviewer: Welke eisen vanuit de FEI zijn het meest belangrijk (of het belangrijkste) tijdens een CSI 3, 4 en 5?

Spreeker: Op dit moment wordt ingeschaald, dat een bepaald type/niveau evenement het **prijzengeld** een grote rol speelt. **Als je een 3 sterren wedstrijd bent en je hebt genoeg inkomsten en je kunt je prijzengeld verhogen kun je al heel snel een 4 ster worden. Dat is wel een van de belangrijkste voorwaarden.**

Interviewer: Dus het prijzengeld is een van de belangrijkste eisen die de FEI stelt voor het organiseren?

Spreeker: Nou niet direct voor het organiseren, maar wel welk **soort type evenement** je bent. Voor de organisatie moeten **je faciliteiten en alles gewoon heel goed voor elkaar zijn**. Maar het is op dit moment **niet zo dat de FEI zegt je moet dit hebben want anders.. je stallen moeten gewoon goed zijn, van het goede formaat, je wasplaatsen moeten in orde zijn. Officials moeten van een bepaald niveau zijn. Er zijn enkele randvoorwaarden waar het aan moet voldoen. Als je een 3 ster organiseert en je hebt gewoon een net concours en je hebt het geld om de prijzenpot van een 4 ster te vertegenwoordigen kan je zo naar een 4 ster gaan. Dan hoeft je niet nog extra elementen toe te voegen.**

Interviewer: En waarom zou een concours van een 3 naar een 4 ster willen gaan?

Spreeker: **Hoe meer prijzengeld je hebt, dan komen er meestal ook beter ruiters.** Ruiters die hoog in de top staan en de concoursen voor het uitkiezen hebben, die gaan toch naar de evenementen waar het goed voor elkaar is, dus waar **de faciliteiten top zijn, maar ook voor de prijzenpot.**

Interviewer: En welke faciliteiten zijn voor ruiters belangrijk tijdens zo'n wedstrijd?

Spreeker: Wat ze erg belangrijk vinden is dat er **rust in de stallen is, goede locatie van de stallen, goed stalmanagement.** Als er hengsten zijn dat je die ergens plaatst, waar niet veel paarden voor de stal langs lopen. **De ruiters willen ook goed kunnen trainen, een goed losrijd terrein, waarvan de bodem goed is.**

Interviewer: Zijn er ook verwachtingen van ruiters die niet in de FEI reglementen staan?

Spreeker: Het ligt een **beetje aan het type evenement**, want **ze verwachten bij Jumping Amsterdam meer dan bij een drie ster**, welke bijvoorbeeld een week voor ons in Drachten is gehouden. Daar hebben ze een andere verwachting bij dan bij Jumping Amsterdam. Maar dat komt meer door de reputatie die het evenement heeft. Ik heb zelf ook een paar jaar Drachten georganiseerd, ik vind het een super evenement, maar het is gewoon van een ander kaliber dan een evenement als Jumping Amsterdam. Bij Drachten verwachten ze geen volle tribunes en het is gewoon een hele andere sfeer, en dat weten de ruiters. Bij Jumping verwachten ze bijvoorbeeld wel een op en top deelnemers veld, als dat er niet is krijg ik wel een belletje. Er is dus wel een verwachting van een bepaald niveau. Dat komt omdat ze het gewend zijn. Het kan zijn dat je een hele goed 2 en 3 ster hebt, waar het helemaal goed voor elkaar is, en dan verwachten ze dat de volgende keer weer. **De verwachting is vooral door wat je het vorige jaar heb aangeboden.**

Interviewer: Dus de ervaring is iets wat belangrijk is voor ruiters?

Spreeker: **Ja als jij een 3 of 4 ster bent, en je kunt voornamelijk niet hoger,** Jumping Amsterdam is heel lang een 4 ster geweest, wij hadden heel veel ambitie om naar een 5 ster te gaan, maar het kon financieel gewoon niet. Los daarom heen, vindt ik, hebben we wel een kwalitatief goed concours. De faciliteiten zijn van een 5 ster.

Interviewer: En wat zijn dat onder andere faciliteiten van een 5 ster?

Spreeker: Dat is dus een beetje, lastig, maar bij ons krijgen zij **een 3 gangen diner aangeboden**, ze krijgen een **hotel overnachting** en in de **ochtend tijd om in de hoofdpiste te trainen**. We hebben een

losrijd piste die toegang geeft voor het publiek, maar we hebben ook een **losrijd piste** bij het stallen complex zodat ze daar in de rust kunnen trainen. We hebben in de stallen een **koffie corner** gemaakt waar ze gewoon koffie, cola, sinas en water kunnen pakken. **Alle extra's er om heen**. We hebben een hele **mooie show rubriek**. Allemaal van dat soort dingen die we **niet verplicht zijn** om te doen.

Interviewer: Wat vinden de eigenaren/ruiters belangrijk voor de paarden?

Spreker: Dat is echt wel **een vriendelijke opbouw in het programma**. Dat je met je rubrieken rekening houdt dat een paard goed de wedstrijd in kan komen. Dat je je paarden in verschillende rubrieken kan starten. **Dat de stallen goed voor elkaar zijn**.

Interviewer: Zijn er ook verplichten faciliteiten die moeten worden aangeboden voor de paarden?

Spreker: Ja gewoon **goede huisvesting**. Wij hebben de **standaard boxen** van de stallen leverancier.

Interviewer: Welke faciliteiten zijn nodig voor de bezoekers?

Spreker: Er staat nergens geschreven wat je moet bieden. **Maar de standaard faciliteiten zijn een toilet, zit gelegenheid, eet- en drinkgelegenheid**. Daar moet je denk ik altijd over beschikken als je mensen wil trekken naar je evenement. Je moet op het gebied van catering en goede zitplaatsen iets te bieden hebben.

Interviewer: Jullie vragen ook entreegeld, met welke reden doen jullie dat?

Spreker: Om ons concours onder **andere te financieren**. Ons hele concours is daar om heen gebouwd. Wij zijn echt een **publieksevenement**. Je zou naar Jumping Amsterdam kunnen gaan of naar de Efteling. Bij Jumping Amsterdam hebben we ook een show.

Interviewer: Wat zijn de dagprijzen om het evenement te bezoeken?

Spreker: Dat is per dag en dagdeel verschillend. Maar bijvoorbeeld op de donderdag is de voorverkoop **15 euro en op zaterdagmiddag is dat 50 euro**, afhankelijk van wat het programma biedt.

Interviewer: Hebben bezoekers ook speciale verwachtingen en wensen bij zo'n concours?

Spreker: Jazeker, bij ons wel, bij andere evenementen heb ik dat nog nooit zo erg mee gemaakt, **bij wat lager niveau**. Maar dat komt met name omdat Jumping Amsterdam een **publieksevenement is**. Als wij **geen goede show hebben of het programma is te vroeg of te laat klaar**, de show was niet van voldoende kwaliteit, wij krijgen na het evenement heel veel belletjes en mailtjes met feedback of complimenten. Bij ons is zeker een **verwachtingspatroon**, maar dat mag ook als je 50 euro voor een kaartje betaald.

Interviewer: Wat vinden bezoekers dan vooral belangrijk tijdens zo'n wedstrijd?

Spreker: Bij Jumping Amsterdam verwachten ze **echt topsport, show en entertainment**. Daar staan we om bekend, die combinatie. We proberen het voor iedereen toegankelijk te houden. Bij ons zijn de kaartjes best wel duur. Dus proberen wij in ons standhouder bestand niet alleen hele dure en hoge kwaliteit merken, maar ook een standhouder die dekjes en halster verkoopt voor 10 euro. Zodat je ook gewoon als hobby meisje je souvenir mee naar huis kan nemen. Ik denk ook dat bij ons heel leuk is dat de ruiters door het **strodorp lopen** en dat ze ook gebruik maken van de catering. Dus je kan de ruiters niet alleen vanaf de tribune zien, maar je kan in de rij staan en ineens Jeroen Dubbeldam achter je hebben staan. We proberen alles **heel toegankelijk te houden** voor iedereen en niet alleen voor de sponsor die het meeste betaalt, maar ook voor diegene die al jarenlang op de eerste rij van de tribune zit.

Interviewer: Hoe groot is het strodorp bij jullie, hoeveel stands?

Spreker: **Ongeveer 60**

Interviewer: De catering huren jullie deze in?

Spreker: We houden het in de RAI en de RAI heeft preferred suppliers en heeft contacten met aantal cateraars waar wij gebruik van maken.

Interviewer: Maken jullie dan gebruik van een cateraar of meerdere?

Spreker: We willen wel een heel divers assortiment aanbieden. Het is van kroket tot kaviaar bij ons. Je kan je patatje halen maar ook heel luxe dineren.

Interviewer: Hebben jullie ook een speciale gelegenheid, waar het luxer is maar wel iedereen toegang tot heeft?

Spreker: We hebben een VIP tribune waar je alleen in kan als je een kaartje of tafel daarvoor heb gekocht. Daarnaast hebben wij met uitzicht op onze wedstrijd piste een restaurant, daar kan je een

tafel reserveren, ook al ben je geen VIP.

Interviewer: Jullie organiseren ook special acts, hoeveel precies?

Spreker: Die huren wij in, dat proberen wij op vrijdag, zaterdag en zondag tussen het programma door te plannen.

Interviewer: Zijn dit dan kleine shows of grotere shows?

Spreker: Het leuke en lastige aan Jumping Amsterdam is dat het programma zo vol is. De shows duren maximaal maar 15 minuten. Mensen willen iets pakkends zien, maar je moet ook rekening houden dat het indoor is. Afgelopen jaar hadden we een act waarbij jongens heel snel en spectaculair door de arena gingen. Dat jaar ervoor was er een dame die vrijheidsdressuur deed en die heeft veel meer tijd nodig om te oefenen. We proberen elk jaar iets pakkends te doen. Tot nu toe hebben we elke keer een show laten komen en die lieten we elke dag zien. Waarschijnlijk gaan we volgend jaar verschillende shows laten komen, zodat iemand die het weekend komt, elke dag een ander show ziet.

Interviewer: Wat wordt er belangrijk gevonden voor de organisatie?

Spreker: Eigenlijk willen wij in alles heel goed zijn, dat kan iedereen zeggen, maar dat proberen wij echt. Wat ik zelf altijd probeer te doen is mezelf in te beelden als ruiters, bezoeker. Stel ik zou naar Jumping Amsterdam willen dan ga ik naar de wedstrijd en wil ik gemakkelijk kunnen zien wanneer, hoe laat en waar ik moet parkeren. Dan kom ik bij het parkeren aan en dan wil ik snel kunnen zien hoe ik van het parkeerterrein naar het evenement kom. In mijn hoofd probeer ik de routing van onze bezoeker of ruiters na te lopen. Dan alle verzetten die ik tegen kom, probeer ik alles zo goed mogelijk voor elkaar te hebben. Daarbij is routing een hele belangrijke. Ook als je ergens heen wilt, het toilet of je wilt iets afrekenen bij het secretariaat. Dat het dan wat verder lopen is, is denk ik minder erg, omdat je zeker weet dat het die kant op is.

Interviewer: Hoeveel personeel hebben jullie op het secretariaat?

Spreker: We hebben twee delen algemeen secretariaat. Eén voor wanneer mensen hun telefoon of jas kwijt zijn, de algemene vragen. Het tweede deel is het wedstrijd secretariaat, dat is puur en alleen voor de ruiters of eigenaren. Op het wedstrijdsecretariaat, is één iemand van het financieel secretariaat en vier anderen die de administratie bijhouden. Twee van hen hebben wel een dubbele functie die ergens kunnen bijspringen. Op het algemeen secretariaat wil ik standaard twee mensen hebben zitten.

Interviewer: Hoeveel personeel hebben jullie voor het facilitaire gedeelte?

Spreker: Ik heb een facilitair team van drie mannen. Die ook meehelpen in het voor traject, die mee brainstormen over de plattegrond of over de aankleding. Daarnaast hebben wij een aantal vaste leveranciers, met betrekking tot het opbouwen. Daar hebben we heel veel mazzel mee want iedereen weet alles, hoe wanneer. Tijdens het evenement hebben we ongeveer 200 vrijwilligers waarvan een deel tribune controle doet, een deel in het parcours staan, startlijsten rondbrengt en in de stallen uithelpt.

Interviewer: Bieden deze vrijwilligers zich gemakkelijk aan?

Spreker: Ja we hebben heel veel geluk mee, dat we een trouwe groep van vrijwilligers hebben die ieder jaar weer terug komt. Waardoor je de werkzaamheden ook gemakkelijk kan uitvoeren. Hier doen we ook veel aan. We hebben een medewerkers bijeenkomst begin januari, om iedereen enthousiast te maken. We organiseren een after party en aankomend jaar gaan we een hele dag organiseren voor onze vrijwilligers met diverse master class over hospiteren.

Interviewer: Op het horeca gebied, dit huren jullie in, maar hoeveel personeel loopt daar ongeveer van rond?

Spreker: Heel veel, ik kan geen aantallen noemen. We hebben 50 VIP tafels en daar loopt ontzettend veel personeel rond.

Interviewer: Jumping Amsterdam is een 4 ster, gericht op springen, waarom hebben jullie gekozen om het niet te combineren met bijvoorbeeld een YH.

Spreker: Afgelopen jaar hebben we wereldbeker dressuur gehad en 4 ster springen. Op de donderdag beginnen we altijd met een dag vol landelijke rubrieken voor de nationale ruiters. Er zijn er wel meer die dat willen. Maar we beginnen 's ochtends vroeg en zijn 's avonds laat klaar. Het pas

gewoon niet meer in ons programma. Wij hebben drie pijlers dat is Topsport, entertainment en Amsterdam. Bij elke keuze die we maken gaan we deze af. Op donderdag hebben we een jonge paarden rubriek toegevoegd, maar in het weekend tijdens de internationale rubrieken is er gewoon geen tijd meer voor. We hebben nu een 4 ster en volgend jaar gaan we naar 5 ster wereldbeker.

Interviewer: Jumping Amsterdam is een combinatie van springen en dressuur wedstrijden. Is dit ook hetgene wat Jumping Amsterdam zo'n succes maakt?

Spreker: Ja enerzijds wel en niet. We hebben het programma zo ingedeeld dat zaterdagochtend volledig dressuur is, dus dan zijn er geen spring rubrieken. Wij willen dan gericht kaartjes verkopen aan dressuur publiek. Als je dressuurliefhebber bent wil je geen springen zien. Ik denk dat wij gewoon een heel goed programma hebben. We hebben jaren lang ons best gedaan om een top evenement te organiseren.

Interviewer: U heeft al langer ervaring met organiseren van verschillende evenementen. Wat is uw ervaring met het combineren?

Spreker: Het ligt heel erg aan het evenement. Wij zijn een publiekevenement en willen dat onze tribunes vol zitten. Er zijn ook heel veel concoursen die graag willen dat er publiek is en gratis toegang wordt aangeboden. Bij ons zijn bezoekers een inkomstenbron. Dat is bij heel veel evenementen niet zo. Denk aan Lichtenvoorden en Peelbergen. Dat is gebouwd voor ruiters om te rijden en te rijden. Als daar beetje publiek komt, mooie kantine is alles goed voor elkaar. Maar het is niet gebouwd voor duizenden bezoekers, zoals wij dat hebben. Dus daar kunnen ze dus beter een breed sport programma bieden, met een 1, 2 en 3 sterren. Het verschil zit hem in het doel van je evenement, en dat is hierin leidend.

Interviewer: Is bij het inrichten en uitvoeren van de wedstrijden rekening gehouden met duurzaamheid of andere aspecten van MVO?

Spreker: Een deel hiervan ligt bij de RAI aangezien zij voor ons de afvalverwerking doen. We houden rekening met stroom.

Interviewer: Dus jullie zijn nog niet heel erg bezig met duurzaamheid, maar proberen het toe te passen?

Spreker: Wij maken gebruik van de stroom van de RAI en wij weten dat de RAI een heel duurzaam gebouw is en zich bezig houdt met die ontwikkelingen. Die verantwoording ligt bij hen. Wij hebben geen andere keuze dan de stroom bij hun vandaan te halen. We proberen op kantoor zo veel mogelijk papier less te werken, zo min mogelijk te printen en de verlichting uit te doen als je weg gaat. Alleen omdat wij heel veel met leveranciers werken, je werkt gewoon met top kwaliteit leveranciers. En die zijn toch heden dag wel duurzaam.

Interviewer: Wat denkt u dat een evenement maakt of breekt?

Spreker: Ik denk dat continuïteit belangrijk is. Dus elk jaar niet een compleet andere programma of routing. Heel fijn voor mensen dat ze zich weer thuis voelen, dat ze weten wat ze kunnen verwachten. Dat je kwaliteit kan leveren en dat de verhoudingen moeten kloppen.

Interviewer: Op basis van uw ervaring, welke valkuilen kan je tegen komen bij het organiseren?

Spreker: Bij alles heel goed in acht moet nemen dat voor iedereen die komt iets te doen is. Je hebt verschillende bezoekers, de VIP gast, de regulieren en ruiters. De ruiters zijn ook echt de gasten en dat je door hun ogen probeert te kijken naar je evenement. Dat je je dan afvraagt wat zou ik willen zien. Dat vragen wij ook gewoon aan de ruiters of bezoekers. We evalueren ook heel veel met onze sponsors en dichtbij die mensen moet blijven als je iets wilt organiseren. Bezoekers zijn degene die de sfeer maken. Ik kan nog zoveel uren werken, maar uiteindelijk zorgen al die mensen op zondagmiddag tijdens de grote finale dat er geklapt en gejuicht wordt. Die mensen maken op dat moment de sfeer. Ik zorg er voor dat ik een top programma heb dat ik de mensen laat komen.

Interviewer: Heeft u nog overige informatie of tips die van toepassing kunnen zijn voor mijn onderzoek?

Spreker: Ik denk dat je heel erg in gedachte moet houden dat er twee typen paardensport evenementen zijn. Enerzijds is dat puur sport evenement, denk aan Peelbergen in Limburg, zoveel mogelijk ruiters concours te laten rijden. En je hebt een aantal evenementen die een publiekevenement zijn geworden. Dat is een verschil in organiseren en dingen waar je rekening mee

moet houden.

Interviewer: Maar zoals bijvoorbeeld de Peelbergen daar zou je dus wel meerdere combinaties moeten worden voor niveaus?

Spreker: Ja je ziet dat zij dat nu ook al doen.

Interviewer: Ziet u dan een 3, 4 of 5 sterren evenement bij Peelbergen georganiseerd worden?

Spreker: Nee dat is meer een 1, 2 en 3 ster.

Interviewer: Omdat 4 en 5 ook veel meer bezoekers zijn?

Spreker: Bij een 4 en 5 ster mag je ook maar drie paarden meenemen. Als jij een 1 en 2 ster combineert, waarbij je in totaal zes paarden mag meenemen. Kan een ruiter veel meer paarden meenemen en rijden. Het is dan deels financieel gericht, maar ruiters kunnen dan ook jonge paarden meenemen. Wat voor het publiek niet heel interessant is, maar die paarden moeten ook ervaring op doen.

Bijlage V – Telefoongesprek Yvonne van Bergen

Deelvraag 1

Deelvraag 2

Deelvraag 3

Deelvraag 4

Naam: Yvonne van Bergen
Functie: Secretariaat
Evenement: Indoor Brabant 5*
Datum: 2 - 5 - 2018

Er zijn verschillende reglementen vanuit de FEI die gelden bij het organiseren van Internationale springwedstrijden.

Tot een 2 sterren wedstrijd kan je bij meer dan 310 paarden het geld van de organisatie er uit halen. Ga je naar steeds hogere sterren wordt het duurder en zeker bij 4 en 5 haal je het geld niet meer uit de inschrijvingen. Ook geldt een steeds moeilijker beleid met betrekking tot het uitnodigen van de deelnemers. Hoe hoger je met sterren gaat hoe minder vrij je als organisatie bent hierin.

Bij een 5 sterren wedstrijd draait het vooral om de sport. Deze moet ook bekostigd worden door sponsors. Bij een 2 sterren wedstrijd sponsors de sponsors een rubriek op hun naam. Bij 5 sterren gaat het veel meer op het prijzengeld.

Als ruiter wil je zo hoog mogelijk in de top komen, want dan wordt je eerder voor wedstrijden uitgenodigd. Als ruiter kom je hoog in de top als je veel punten haalt. Het aantal punten dat gewonnen kunnen worden op een evenement is daarom ook zeer belangrijk voor de ruiters. Ruiters kijken bij een evenement eerst naar hoeveel geld er verdient wordt en hoeveel ranking punten er gehaald kunnen worden.

Er zijn geen specifieke eisen gericht op faciliteiten die een organisatie moet bieden. Ruiters gaan af op mooie accommodaties, denk aan Miami beach, onder de Eiffeltoren in Parijs, een unieke locatie en plek, trekt aan.

In Peelbergen is iedere week een evenement, het is niet meer iets unieks. Mensen associëren Peelbergen met massa. Peelbergen organiseert 2 sterren maar heeft uitstraling van hoger concours. Denk aan Asten wat een goede accommodatie is, maar dat is echt een 2 ster.

De Brabant hallen is dan als je ziet hoe het is neergezet, aantal bezoekers, het ziet er heel anders uit. Locatie is iets heel belangrijk, er zijn geen richtlijnen voor, maar het trekt wel ruiters. Naast de locatie zijn de ranking punten belangrijk voor het trekken van ruiters.

Ruiters uit de top komen ook naar mooie twee sterren wedstrijden, kijk maar naar Peelbergen, alles is daar goed geregeld. Er wordt zeker naar locatie en faciliteiten gekeken bij een 2 ster. Een 5 sterren concours is iets wat je in jaren opbouwt.

Als je kijkt naar de 4 sterren concoursen Geesteren en Jumping Amsterdam. De echte toppers zie je daar niet aan start. Jumping Amsterdam wordt gezien als een feest concours. Je kan je afvragen waarom de top 10 niet op deze wedstrijden deelneemt. Want ze hebben ook tribunes, dezelfde stallen noem maar op.

Indoor Brabant heeft de laatste jaren een omslag gemaakt door het toevoegen van een extra los rijpisten. We zijn gestopt met wereldbeker finale te organiseren, maar zijn gegroeid in het aantal sterren.

Uiteindelijk komen er veel factoren bij kijken, er is niet een factor wat er voor zorgt dat een evenement een succes is.

Bij de ruiters is te zeggen dat het draait om de te behalen ranking punten en prijzengeld. Het zijn tenslotte beroepsruiters.

Bijlage VI – Interview Tom Brinkman

Deelvraag 1

Deelvraag 2

Deelvraag 3

Deelvraag 4

Naam: Tom Brinkman
Functie: Evenement organisator
Evenement: CSI Tubbergen 3*
Datum: 9 - 5 - 2018

Spreker: Tom Brinkman

Interviewer: Priscilla Straatman

Interviewer: Hoeveel ervaring heeft u met het organiseren van CSI 3, 4 en 5?

Spreker: 3 jaar ervaring met internationale wedstrijden tot 2 sterren en dit jaar voor het eerst 3 sterren. Ik heb eigenlijk altijd wedstrijden georganiseerd voor BWG stables.

Interviewer: Hoeveel ruiters trekt een 3 sterren wedstrijd?

Spreker: Wij hebben eigenlijk een luxe positie, ruiters willen graag bij ons rijden. Eigenlijk moeten wij ruiters afzeggen.

Interviewer: En hoeveel ruiters zijn dit in totaal?

Spreker: Maximaal hebben wij 300 paarden en dat is ongeveer tussen de 60 en 70 ruiters

Interviewer: De 300 paarden is dan over 3 en de 1 ster verdeelt?

Spreker: Ja, dit is ongeveer 50/50

Interviewer: Uit hoeveel dagen bestaan de concoursen?

Spreker: Uit vier wedstrijddagen, donderdag tot zondag

Interviewer: Hoeveel bezoekers trekt zo'n evenement?

Spreker: Doordeweeks is het altijd wat moeilijker, mensen zijn dan aan het werk. Ook is het afhankelijk van het weer, omdat het een buitenconcours is. Bij ons op zondag is het meestal altijd wel druk en zijn er zo tussen de 5000 en 6000 man.

Interviewer: Op wat voor manier proberen jullie het concours aantrekkelijk te maken voor bezoekers?

Spreker: We plaatsen tribunes en hebben een grote zitwal, een wal waar mensen kunnen zitten en staan, hierbij zijn ook tafels. Het grootse voordeel voor ons is vooral dat het entree vrij is en dat ook geen parkeergeld moet worden betaald. Ons parcours is heel laag drempelig en ik denk dat dat goed is. Dat trekt veel mensen.

Interviewer: Jullie organiseren een outdoor wedstrijd, heeft dat dan voor jullie dan ook de voorkeur?

Spreker: Ja na het zit eigenlijk zo, Jesper en ik zijn samen begonnen. We werkten samen bij BWG en er was zo een grote buiten piste, dat was toenter tijd nog gras, de spring piste. Daarop hebben we eigenlijk een super mooi parcours opgebouwd. Toen zeiden we tegen de baas zullen we daar niet een keer een parcours op organiseren. Toe zei hij dat als jullie alles voor jullie rekening nemen, dan kunnen jullie een concours organiseren. Het eerste concours hebben we toen op nationaal niveau georganiseerd, daar was eigenlijk alles super mooi. Alleen na twee dagen was er in de nacht 60 mm water gevallen. De volgende dag stonden de plassen in de ring en het enigste wat we toen nog konden doen was het concours cancelen. Dat was zonde, maar dat heeft ons wel doen stijgen. Nadat dat gebeurd is, hebben we gezegd wat doen we nu met het concours. Toen is er besloten we gaan verder en we gaan het aanpakken. We hebben gelijk een Agterberg bodem er ingelegd van 40.000 m2, de infrastructuur hebben we aangepakt en grindpaden rondom de faciliteiten. Dat jaar hebben we pech gehad maar het heeft ons veel opgeleverd. Alle paden zijn goed, vrachtwagens kunnen er altijd goed opkomen. Alles is in een keer goed georganiseerd.

Interviewer: Welke eisen vanuit de FEI zijn het belangrijkste voor het organiseren van een internationale 3 sterren wedstrijd?

Spreker: Sowieso **veiligheid**, het belangrijke de **controle over de stallen**, **goed voorterrein**, **goed materiaal**, eigenlijk die dingen.

Interviewer: Zijn er ook speciale faciliteiten die zij graag zouden willen zien?

Spreker: Alle ruiters willen graag **goede en mooi faciliteiten**. Een mooi **grote arena**, **groot losrijd terrein**, **longeer cirkels**. Ik denk dat wij op de goede weg zijn. Dat komt voornamelijk omdat wij allen een internationale achtergrond hebben met rijden. We zijn op zoveel concoursen geweest en we weten hoe we het graag willen. Dat proberen wij bij ons zo goed mogelijk te krijgen.

Interviewer: Welke faciliteiten zijn vooral belangrijk voor de paarde?

Spreker: In ieder geval dat wij een groot **losrijd terrein** hebben. We hebben **longeer cirkels met goede bodems**, **hele goede wasplaatsen (6 in totaal)**, **goede waterpunten voor vullen van emmers**. Denk wel die dingen.

Interviewer: Zijn er ook speciale faciliteiten voor de bezoekers?

Spreker: We **zetten een restaurant** op. **Groot strodorp met 35 stands**.

Interviewer: Lopen deze stand uiteen van paarden en niet-paarden producten?

Spreker: Ja **eigenlijk van alles**. Van kinderkleding, ruitersport, verzekeringen, stallenboer, eigenlijk van alles.

Interviewer: Is dit iets waar jullie zelf erg achter aan moeten met het regelen van stands?

Spreker: Mensen willen eigenlijk wel graag bij ons staan. Ik denk ook wel omdat we **laagdrempelig zijn met de prijs**, dat het daar ook van komt.

Interviewer: Wat vinden bezoekers vooral belangrijk tijdens zo een wedstrijd?

Spreker: Ik denk zeker wel dat **laag drempelige**, niet dat ze hoge prijzen moeten betalen om alleen al op het terrein te mogen komen. Ook denk ik dat het belangrijk bij 3, 4 en 5 ster dat je **goede ruiters hebt**. Die krijg je ook wel, maar het is wel belangrijk dat je goede ruiters uit de buurt heb. Bezoekers komen toch wel voor de sport, die willen Jeroen Dubbeldam en Gerco Schroder zien. Dat is heel belangrijk voor ons.

Interviewer: Voor hoeveel personen proberen jullie in de horeca te voorzien? (Voor de 5000/6000 mensen)

Spreker: Alleen in de tent past dat niet. Maar we hebben op het **terrein verschillende punten** waar eten en drinken gehaald kan worden.

Interviewer: Hebben jullie ook een show element?

Spreker: We organiseren **altijd een show voor de grote prijs**. Dat is tot nu toe een show geweest met tuigpaarden, dat huren wij dan in. Daarbij zijn we afgelopen jaar begonnen met **een vader dochter/zoon rubriek begonnen**. Dat de vader het grote parcours doet en dan de dochter of zoon het kleine parcours en dan op snelheid.

Interviewer: Zit u ook dat dit gewaardeerd wordt door ruiters en bezoekers? Echt een aanvulling is?

Spreker: Ja je kunt **zien dat het gewaardeerd wordt**. De ruiters en bezoekers vinden dit een hele leuke rubriek.

Interviewer: Zijn er ook minimale faciliteiten waaraan de organisatie moet voldoen?

Spreker: Het **secretariaat moet er zijn**, **goede parkeerplekken**, **vip parkeren hebben wij dichterbij dan het gewone parkeren**. Het moet allemaal goed georganiseerd zijn.

Interviewer: Hebben jullie twee soorten secretariaten?

Spreker: Wij hebben een gewoon secretariaat met 3 personen.

Interviewer: Op facilitair gebied hoeveel personeel en vrijwilliger hebben jullie daar?

Spreker: Dat is tussen de 40 en 50 man.

Interviewer: Hoeveel hiervan is vrijwilliger?

Spreker: Dit zijn er 20

Interviewer: Is dit een vast groepje of wisselend?

Spreker: Wij hebben vanaf het begin eigenlijk een hele vast groep vrijwilligers.

Interviewer: Jullie hebben dit jaar besloten om van een 1 en 2 ster combinatie een 1 en 3 ster combinatie te maken, van waar deze keuze?

Spreker: Misschien om ons zelf nog beetje meer op de kaart te zetten. Ons doel is om te groeien. Het belangrijkste voor ons is goed zijn voor de ruiters, groom en voor de bezoekers, dat we top sport krijgen. Daar adverteren wij voor, op zaterdag avond hebben wij een band en vrijdag avond een dj.

Bij ons is nummer één dat er sport is. Wij proberen daar het hoogst haalbare uit te halen.

Waarschijnlijk organiseren we nog een paar keer 3 ster, maar op den duur misschien wel 4 ster en over een paar jaar wel 5 ster. We hopen dat ons evenement groeit en met goed prijzengeld, goede ruiters, mooie sport, mensen uit het dorp kunnen komen.

Interviewer: Raadt u het aan om verschillende niveau sterren combinaties te combineren?

Spreker: Vroeger was het altijd YH tegenwoordig zie je meer 1 ster erbij. Tegenwoordig zitten er in de paardensport veel rijke mensen, deze zien liever een 1 ster dan een YH. Veel mensen rijden hobby matig op 1 sterren niveau, die vinden zulke wedstrijden gewoon mooi om te doen.

Interviewer: Is bij het inrichten en uitvoeren van de wedstrijden rekening gehouden met duurzaamheid of andere aspecten van maatschappelijk verantwoord ondernemen?

Spreker: Ik moet zeggen niet direct. Er moet bij ons van alles opgebouwd worden, dat is dus niet heel duurzaam. We hebben geen zonnepanelen of iets dergelijke, we gebruiken wel gerecycled papier. Water komt van de brandweer, internet komt via de stallen.

Interviewer: Wat denkt u dat belangrijk is om zo een evenement tot een succes te maken?

Spreker: Zoals ik al zeg, je moet goed zijn voor de ruiters, grooms en het publiek. Daarmee kan je een succes vol concours krijgen. Als de ruiters en grooms het goed hebben gehad wordt daar onderling over gepraat en kan dat andere stimuleren om een volgende keer te komen.

Interviewer: Op basis van uw ervaring, kunt u ook valkuilen noemen bij het organiseren van zo een wedstrijd?

Spreker: Slecht weer, voornamelijk met een buiten concours. Als er slecht weer is op de dag van de grote prijs, dan komt misschien maar een kwart van de mensen. Als er goed weer is kan dat tot 5000-6000 man komen.

Interviewer: Jullie geven aan faciliteiten van hoge standaarden te hebben, kunt u daar nog meer voorbeelden van te noemen.

Spreker: Rondom verharding, gras keien, veel waterpunten voor de grooms om water te halen, grote arena, veel en goede wasplaatsen en het laagdrempelig zijn is denk ik ook erg belangrijk.

Interviewer: Heeft u nog overige informatie of tips die van toepassing kunnen zijn voor mijn onderzoek?

Spreker: Ik denk dat het heel belangrijk is dat goede mensen zijn die helpen, strak schema, dat je niet heel laat begint of laat klaar bent. Die dingen zijn denk ik heel belangrijk bet het organiseren van een internationale wedstrijd.

Bijlage VII – Interview MVO Bert Schutte

People Planet Profit

Naam: Bert Schutte

Beroep: Docent Duurzaamheid, Van Hall Larenstein te Leeuwarden

Datum: 22 - 5 - 2018

Spreker: Bert Schutte

Interviewer: Priscilla Straatman

Interviewer: Waarom is het belangrijk dat een bedrijf meer bewust wordt van het onderwerp maatschappelijk verantwoord ondernemen en als de mogelijkheid zich biedt meer verandering maakt in het bedrijf.

Spreker: Nou ja je kan zeggen daar zitten een aantal aspecten, maar in ieder geval maatschappelijk. Je zegt het zelf eigenlijk al. De titel van MVO is maatschappelijk, het is de trend dat we maatschappelijk verantwoord ondernemen, meer relatie krijgt met de ontwikkelingen in de samenleving dat weet ik bij uitsluit. Als je de 3 p's neemt, dat hoeft niet hoor, maar dan zie je dat daar die titel in zit. Dus ja het lijkt mij handig als bedrijf om je daarbij aan te sluiten of een positie te bepalen.

Interviewer: En wat biedt het een bedrijf. Het is iets voor de maatschappij, maar waarom zou een bedrijf het echt gaan doen.

Spreker: Nou ik denk dat je het om moet draaien, jouw redenering volgend. Het is heel ouderwets gezegd het is met de olie die garages vroeger in de putjes lieten lopen, dat is heel lang geleden. Maar er is ook geen bedrijf meer die denkt dat die dat kan doen. Langzaam maar zeker veranderen de meningen over dingen. En ook die trends zijn op een bepaalde manier aan de gang ook voor duurzaamheid of maatschappelijk verantwoord ondernemen, waar duurzaamheid in zit. En als je dat niet doet krijg je op een gegeven moment gewoon geen klanten meer. Dus op een gegeven moment gaat het normaal worden dat je iets doet, en vervolgens is het helemaal normaal en dan vindt iedereen het zelfs vreemd als je daar niks aan doet. Misschien zie je nog in de overgang 's fase van nou we gaan langzamerhand meer over op meer duurzaam ondernemen. En over 5 jaar is dat misschien heel gewoon, als je nu niet begint loop je dan hoe dan ook achter. Uiteindelijk los van hoe je ideaal gemotiveerd bent ook het geld speelt hier een rol, want dan krijg je geen klanten meer. Het werkt eigenlijk twee kanten op. Je kunt het van twee kanten zien, van de ideale kant zien, dat je graag aan doelstelling wil bijdragen en de commerciële kant, als ik dat niet doen gaan mijn klanten vragen stellen en uiteindelijk zullen ze niet meer komen. Het is al zo dat bepaalde organisaties geen contact meer nemen als een bedrijf niet meer een bepaald MVO niveau heeft bereikt of daar geen handtekening voor gezet heeft, als ik het even zo mag zeggen. Het is eigenlijk twee kanten.

Interviewer: Okee, en wat kan duurzaamheid betekenen voor een bedrijf, gericht op duurzaam ondernemen, bouwen en bedrijfsvoering, heeft het ook daar een aanvulling in?

Spreker: Ja kijk, je kunt het ook daar op twee manieren bekijken. Ik heb ook samengewerkt met iemand, daar zal ik je zo even naar verwijzen dan kan je daar op de website kijken. Het blijkt natuurlijk dat heel vaak als je de zaken van duurzaamheid goed op een rij zet, en dus maatschappelijk verantwoord ondernemen, dat je dan ook nog geld bespaart of inspanning bespaart, dat is ook weer geld. Dus met andere woorden het kan op allerlei vlakken liggen, van inrichting van je stallen tot het gebruik maken van rest stromen, verlichting afval, euh noem het maar op water, dat zijn allemaal zaken die te pas komen bij een MVO programma en die uiteindelijk los van de doelstelling om te minderen dat het ook geld oplevert of geld bespaard. Het is dus ja duurzame bedrijfsvoering,

duurzaam bouwen, als je al een manege hebt dan moet je misschien een keer verbouwen, duurzaam verbouwen. Je kunt misschien gebruik maken van **subsidie maatregelen** die er zijn, die zijn er overigens. Je kunt ook samenwerken met andere organisaties, kortom er is heel veel mogelijk.

Interviewer: Okee, en zijn er ook bepaalde wetten die nu gelden of lopen die betrekking hebben op maatschappelijk verantwoord ondernemen, die dan betrekking hebben op een paarden evenementenbedrijf?

Spreker: Volgens mij, maar ik ben geen jurist, dat durf ik je niet met 100% zekerheid te zeggen. Maar naar mijn idee zijn er nog geen harde regelingen of harde wetten, maar wetten zijn hard, die wettelijk iets verplicht stellen. Wellicht komen die, misschien begint het met richtlijnen van de vereniging die dit soort dingen bij elkaar houdt, verenigingen en stichtingen die samenwerken op dit terrein. Zo'n stichting of vereniging of wat dan ook zou op een gegeven moment kunnen zeggen samen met de deelnemers laten wij een richtlijnen gaan opstellen, en dan krijg je op een gegeven moment hetzelfde zoals ik bij vraag 1 zei. Eerst is het zo wie wil er voor lopen en wie doet mee, na een tijdje is het zo dat iedereen toch wel mee doet en dan nog weer een tijdje is het normaal. Dus ja zo gaat het in de maatschappij, ik weet niet hoe het bij de paardenbedrijven is. Maar ik kan me voorstellen dat een samenwerking met een landelijke of zelfs Europese organisatie, dat op een gegeven moment gaat voorstellen, dan is het uiteraard nog geen wet, nog lang niet. Ik weet niet of het ooit een wet zal worden.

Interviewer: Oke, u gaf net al enkele voorbeelden van wat voor toepassingen gebruikt kunnen worden op een bedrijf, heeft u nog meer voorbeelden van toepassingen, die misschien interessant zijn voor zo een bedrijf om toe te passen.

Spreker: Naja kijk ik zit niet zo in de paardenbranche, dus ik kan mij daar van alles bij voorstellen voor de duidelijkheid, maar eh ik heb wel eens wat bezocht, maar ik zit er niet in. Dus die precisie moet je maar niet van mij vragen. Dat zal ik je nu wel vertellen, er is een website, die is van dzyzzion dat schrijf je d z y z z i o n, nou dat is meneer Jaap de Vries en die is adviseur duurzaamheid. Dit heeft zogenoemd koploper projecten begeleid, en die doen dat onder ander met een **zogenoemde milieubarometer**, dan dank je dat zijn termen, maar zo heet het nou eenmaal. Die **koploper projecten** gaan over bedrijven en overheden, Gemeentes in dit geval, die ja meer willen doen in MVO of duurzaamheid. En dat doen ze dan onder andere met **het instrument milieubarometer, en die milieubarometer kijkt uiteindelijk, of dat is t eik punt, naar de CO2 footprint, voetafdruk, dat ken je wel, dacht houd het bij het Nederlands. Daar kan je een MVO plan uit afleiden of andersom als je al een plan heb kun je testen waarop kan ik het best investeren, een prioriteiten lijstje maken.** Dat gaat dan onder andere, zoals ik net al zei, over **energie**. Dat is voor veel bedrijven een enorme kosten post, **water**, is voornamelijk maatschappelijk heel belangrijk, **afval**, dat ken je wel, het scheiden of hergebruiken. Dan **transport**, dat is waarschijnlijk bij de paardenbranche wel van belang. Ook **papier**, ik weet niet zeker of dit in de paardenbranche zit, maar kijk maar eens naar Van Hall, die doen veel digitaal, maar er wordt nog steeds veel papier gebruikt. Dat geldt ook voor aantal andere bedrijven. Ja dat soort zaken.. oh ja niet te vergeten **mobiliteit**, had ik geloof ik al gezegd transport dat is vaak ook een hele belangrijke kostenpost, maar ook een milieu post. Nou verder heb je ook niet onbelangrijk dat wanneer je **je CO2 voetafdruk meet**, dan heb je ook nog de **zogenaamde emissies**. Dus alles wat je uitstoot, de motoren, bij paarden is het ook, ik weet niet hoe jullie het noemen, maar de winden laat, dat is ook een emissie. Maar goed dat is natuurlijk, maar het vervoer kan je wel betrekken bij emissies en andersom, dus dat zijn zaken die in zo een project meegenomen worden en die milieubarometer kun je ook google, dat is een term die is beschermt. Dit is opgesteld door een bedrijf, een soort stichting, maar die zaken zijn belangrijk om eens te zien, wat zijn de mogelijkheden. Dat wil niet zeggen dat je direct keuze heb, maar als je daar bij zou aansluiten, ja het ligt natuurlijk in Limburg dus dan is het iets minder logisch. Maar daar hebben ze misschien ook zulke initiatieven.

Interviewer: Ja precies, okee, interessant, er is bekend dat je met zonnepanelen en andere toepassingen geld kan terugverdienen op een bepaald termijn, ligt daar ongeveer een termijn aan vast van hoe lang het minimaal duurt voor je het hebt terug verdient.

Spreker: nou dat is ja, maar intussen wordt dat een beetje omgedraaid. Dat er van uit zou moeten gaan dat bij **zonnepanelen dat je die ongeveer in 7 jaar terug verdient**, 5 a 7 jaar wordt vaak gezegd.

In ieder geval niet langer dan 7 jaar, anders is het bedrijfsmatig niet zo aantrekkelijk. Dus vaak werkt dat ook wel zo. Andere systemen weet ik niet zo. Ik denk dat daar nog meer over na gedacht wordt op dit moment. Zonnepanelen zijn al een tijdje gaande. Ja en warmte op wekken en alle andere vormen die anders zijn dan gas daar wordt ook subsidie voor gegeven, maar hoe de afschrijf termijnen precies zijn weet ik niet. Dit zijn meestal wel langer, en voor koeling geldt dat volgens mij ook. Dus ja de echte elektriciteit, zonnepanelen dat is in feite het meest aan gerekend al en daar is ook heel veel routine in al.

Interviewer: En weet u ongeveer wat de kosten zijn voor een zonnepaneel, of is dit heel erg afhankelijk?

Spreker: Dat is heel wisselend, een ding kan ik wel zeggen, ze zijn **steeds goedkoper en beter geworden**. Dus met andere woorden het wordt steeds aantrekkelijker. Voor bedrijven gelden weer aparte **subsidies** dus dat kan ook heel aantrekkelijk zijn. Maar hoe dan ook **je moet zelf iets investeren**. Als ze er een keer liggen heb je er niet heel veel werk van.

Interviewer: Een beetje richting de 3 p's, zoals u ook al aangaf dat gaat samen met duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Wat voor maatregelen kunnen er genomen worden met betrekking tot het onderwerp People.

Spreker: Ja dat is een hele goede vraag, eigenlijk gaat dat denk ik heel vaak los van hele technische dingen. Tegenwoordig heb je **duurzame inzetbaarheid** dus, dat is dat **mensen met plezier, inzet, zonder lichamelijk en psychische schade**, dat is even wat negatief geformuleerd, maar goed. **In een bedrijf aan het werk gaan en dat ook volhouden, dus dat ze hun hele carrière met tussen stappen het werk kunnen volhouden. Dus dat je niet afbrand, niet te veel pieken er in ook niet te weinig natuurlijk je moet wel uitgedaagd worden.** In het Frans is er een gezegde, dat zegt dat je **voortdurend moet scholen**. Vreemd gezegd is dat een leven lang leren. Een leven lang leren is iets wat daar dan heel dichtbij komt. Hoe dat in de paardenbranche zit, voor het paardencentrum de Peelbergen. Ik weet niet hoeveel mensen daar werken, maar goed. Je hoort er wel eens dingen over maar dan ga ik een beetje buiten jouw vraag, dat mensen vaak eenvoudig werk doen, maar goed misschien is er ook geen ander werk als je dat heel graag wilt doen. Maar goed uiteindelijk zou je toch op je **eigen niveau moeten kunnen functioneren**, om daar nog voldoende groei in te kunnen hebben. Dat is mijn mening over wat ik af en toe hoor over de paardenbranche. Nogmaals ik zit daar niet in, ik zal mij daar verder een beetje van onthouden van commentaar.

Interviewer: Nou dat is niet erg, ik denk dat u zeker een punt heeft.

Spreker: Ja he

Interviewer: Ja dat denk ik zeker. Dus People is gericht op je werknemers, dat zij eigenlijk zo goed mogelijk kunnen werken voor je bedrijf, dat je ze uitdaagt, dat ze graag voor je willen werken.

Spreker: Ja en dat je niet doodslaat, figuurlijk bedoelt met een **hele laag gekwalificeerde activiteiten continu. Aan de andere kant dat het ook niet te zwaar wordt**, dat kan ook in zo een branche gebeuren. Dat er een soort **balans in zit, wat je kunt en zou willen, waar je nu staat, waar je naar toe wil**. Allemaal misschien een beetje vaag, maar dat kan je uiteindelijk concreet maken als je ergens werkt. **Dat je goede functionering planning beoordeling cyclus heb**, dat klinkt wat formeel, maar dat kan ook gewoon een gesprek zijn aan de keukentafel. Dat je het toch wel doet als baas naar de medewerker toe. Dat soort dingen, dat geldt ook in feite richting de maatschappij alleen dat is het een andere P van Planet. Maar het zit ook in de People kant, als je je **stakeholders niet bediend**, zoals ik ook al zei in het begin, bij MVO dan zou je een **min kunnen scoren** bij de mensen, bij de klanten, en dan gaat het weer doorwerken op je Profit enzovoort.

Interviewer: Zo is het dus allemaal met elkaar in verband. U heeft al een paar voorbeelden gegeven van Planet, maar zou u misschien nog iets kunnen vertellen over welke maatregelen er genomen kunnen worden gericht op Planet?

Spreker: Na dat zijn eigenlijk voornamelijk al diegene die ik net noemde. Want vaak gaat het om de **Planet maatregelen, die liggen het meest voor de hand**. Bij wijze van van spreken het plaatsen van **zonnepanelen of de CO2 besparing**, ik noem maar even twee dingen op. Ook **mobiliteit, minder auto's**, als ik het even zo plat mag zeggen. Ja dat is vaak vrijwel allemaal Planet, maar goed daar zit wel weer **People achter**, misschien voor de zonnepanelen wat minder. Maar voor het rijden van

auto's, voorwiel bijvoorbeeld bij de paarden. Anders doen of samen doen, ik weet niet precies hoe het zit, maar dat is wel Planet. Alles begint logischerwijze samen met de balans tussen de 3 P's, dus je moet nadenken hoe je de balans wilt. Daar komt het eigenlijk op neer. Ik weet eigenlijk niet, hoe groot is het bedrijf waar we het over hebben?

Interviewer: Na ja er werken denk ik, het is niet altijd het zelfde, als er evenementen zijn in het weekend kunnen er wel tot 30/40 tegelijk werken, maar doordeweeks werken er misschien 5.

Spreker: Oh dat is dan inderdaad een enorm verschil.

Interviewer: Er kunnen in een weekend 500/600 mensen aanwezig zijn of 100/200.

Spreker: Ah ja oke.

Interviewer: Het is een heel uiteenlopend bedrijf hoeveel mensen er per dag aanwezig kunnen zijn. Het kan muisstil zijn of een chaos aan mensen, zoals met een internationale wedstrijden. Andere dagen is er dan weer niemand.

Spreker: Ja dat begrijp ik, ik snap het ook wel. Ik kan nu ook wel beter begrijpen hoe het zit, ik dacht al dat het zoiets was. Maar ik zie wel dat het iets heel lastigs is. Met die 5/10 mensen die vast werken dat is een heel overzichtelijk groepje, waarmee je gemakkelijk die functionering 's gesprekken en carrière mee kan bespreken, dat is niet zo heel veel werk letterlijk. Dat is de vaste staff, om het een beetje deftig te zeggen. Eigenlijk zijn die Planet maatregelen heel belangrijk, los van de routines ook voor de evenementen. Want als je 500/600 mensen heb, die kan je heel verschillend bedienen. En daar zitten denk ik wat, nou behoorlijke kans voor Planet maatregelen. Oftewel duurzame maatregelen op het gebeid van afval, energie, enzovoorts. Afval lijkt me ook een belangrijk punt bij zo'n evenement. Ja dat zijn dingen die denk ik behoorlijk de doorslag kunnen geven.

Interviewer: Ja okee, want bijvoorbeeld tot heden scheiden ze alleen papier en afval. En je hebt natuurlijk veel meer soorten waar je in kan scheiden.

Spreker: Na ik zou in jullie geval, jou geval in ieder geval zou ik groen of organisch, of hoe je het ook noemt apart gaan doen. Voor de rest kan ik me voorstellen dat de bazen denk dat is heel veel werk, en eventueel voor jou geruststelling, de eindscheiding is steeds meer, die is veel effectiever, dus doelmatiger. Dan begin scheiding, als je begrijpt wat ik bedoel, het is een beetje vreemd dat je in de paardenbranche zit en je het groen niet scheidt van papier en de rest denk ik.

Interviewer: Ja nee met eten doen ze het niet.

Spreker: De mest gaat apart denk ik

Interviewer: Ja de mest gaat inderdaad apart. Dat wordt opgehaald door een bedrijf. Maar bijvoorbeeld vanuit het restaurant, ze hebben namelijk ook een restaurant en als mensen een bananenschil willen weggooien gaat dat gewoon bij het algemeen afval.

Spreker: Ja na dan zou ik dat in je advies meenemen, ik weet niet hoe ver je moet gaan in je advies, maar ik zou dat bijvoorbeeld zou je eventueel kunnen zeggen, wat voorzichtiger natuurlijk. Het is best duur om dat allemaal te scheiden, maar dit is niet zo duur. Denk ik niet zo, ik weet de kosten niet per kub of per ton, maar dit ligt erg voor de hand. Om organisch oftewel groen te scheiden van rest en papier. Dan heb je drie dingen, papier dat vindt bijna heel Nederland, zie mijn eerste opmerking, al doodnormaal. Rest weet iedereen ook wel, de grijze containers. Ja en groen dat is ook redelijk wel normaal. Na mest is dus al prima, dat wordt al opgehaald. Maar dat zou bijvoorbeeld kunnen. Na even kijken bijvoorbeeld, ik weet jullie tradities helemaal niet, boeren gingen vroeger koffie drinken met een draaiende trekker. Als je begrijpt wat ik bedoel, maar ik denk dat, dat bij jullie niet meer zo is, dat de tractoren niet meer een half uur aan blijven staan zonder dat er iets mee gebeurt. Als dat wel zo zou zijn, zou ik gewoon zeggen wanneer de geparkeerd staat gelijk de motor uit, dat kan je heel beleefd doen natuurlijk.

Interviewer: Ja zulke dingen schelen wel, even het licht aan en uit doen als je wegloopt.

Spreker: Ja dat soort dingen het licht aan- en uitdoen bij verlaten van het vertrek. Afhankelijk natuurlijk van het evenement, want als er elke keer grote groepen mensen komt, ik weet niet of er een binnen bak ik, maar dan ga je niet elke keer het licht in de bak aan- en uitdoen. Kortom het is even rustig nadenken met zo'n instrument, wat kan ik het besten eerst doen aan maatregelen.

Sommige maatregelen kosten alleen maar aandacht, dat is ook geld zou je kunnen zeggen, maar later is het routine. Dan kost het indirect ook geen geld meer. En andere ja investeringen in zonnepanelen

of andere verwarming, ja dat kost op zich behoorlijk veel geld.

Interviewer: En wat is dan zo'n voorbeeld van het eerste wat u zei, aandacht nodig heeft.

Spreker: Na dat is meer zoals jij zegt van het licht, dat vindt ik wel een heel mooi voorbeeld. Als je geen automatisch systeem heb, dat je dat wel van mij apart met een grappig plaatje er bij hangt. Zeker als het wat grotere ruimtes zijn, doe het licht uit als je weg gaat. Of nou ja kun je ook op de fiets komen, dat gaat misschien wat te ver bij jullie, maar zulke dingen. Je moet maar eens even nadenken, wat valt je op.

Interviewer: Ja dus bewustwording creëren.

Spreker: Ja dat is in feite bewustwording. Dat is die eerste stap voor dit soort dingentjes. Er zijn hele grote maatregelen die geld kosten, daar ligt bewustwording misschien wel onder. Maar er zitten zoveel andere factoren bij dat je die niet eens meer ziet. Juist die kleine dingentjes die toch ook wel helpen en bijdragen, ja die zijn vaak op basis van bewustwording.

Interviewer: Om even de 3 P's afteronden de laatste Profit

Spreker: Oh wacht nog even een ding, in het restaurant daar kun je ook van twee kanten doen, je kan zeggen zijn er ook voedingsproducten, levensmiddelen om het even ouderwets te zeggen. Die van heel ver komen en die ook nog een zes keer verpakt zijn, of die bij aanhalingsteken ongezond zijn. Je mag best een ijsje verkopen, maar vooral in het echte eten. Daar kun je ook naar kijken, vaak zijn er wel aardig wat stoffen, waarvan je denkt is dit wel logisch.

Interviewer: Ja ik weet dat best veel van het voedsel afkomstig is uit zakken. Niet direct allemaal verse producten.

Spreker: Okee, na dat zal ook zijn achtergrond hebben, maar ja, ik zeg nogmaals, ja afhankelijk van hoe het evenement er uit ziet, of het een luxe status is of lekker even gezellig met de meiden en jongens van de club, dan heb je verschillende doelgroepen, dan zou je kunnen denken moet het restaurant veranderen. Kijk ik heb geen idee, maar daar kan je wel kritisch naar kijken. Ik weet dat universiteiten en hogescholen daar stevig naar gekeken hebben en dat gaat nog steeds door. Het gaat niet zo hard, maar uiteindelijk bijvoorbeeld bij het Van Hall als je daar keek naar 20 jaar geleden zie je daar wel een verandering in.

Interviewer: Dus vooral in hoe het eten verwerkt is, extra toegevoegde stoffen.

Spreker: Ja, ja dus je kan je nogmaals, de gewone producten dat zal wel goed zijn. Maar je kan allerlei typen broodjes hebben, salades hebben, je kunt het uit de buurt halen, ik bedoel Limburg en Brabant hebben ook wel boeren. Dus ja je kan er van alles over doen, maar het moet wel betaalbaar blijven dat begrijp ik al direct, als een bedrijfsleider zegt, ja ho is even dat is wel een leuk idee, maar wat kost dat allemaal, verdien ik dat wel terug. Dat kan ik je niet precies vertellen, dat zou je moeten uitrekenen.

Interviewer: Ja precies. En na zoals ik net al zei het afmaken van de 3 P's. U heeft net al aantal voorbeelden gegeven van Profit, heeft u daar nog iets bij toe te voegen, welke maatregelen daarvoor genomen kunnen worden.

Spreker: Voor de Profit, ja naja dat is zoals ik net al heb gezegd. Dat is erg afhankelijk van wat jouw baas, opdrachtgever zien als Profit. Soms wordt Profit ook als Prosperity gezien, dan gaat het verder dan alleen geld, dan telt de welvaart meer. Dan moet je zeggen bevinden de mensen in mijn omgeving in mijn restaurant in mijn bak, in mijn omgeving, maar ik neem aan dat dat wel okee zit, omdat de meeste mensen niet beroepsmatig paardrijden, de mensen die komen doen dat voor de aardigheid. In die zin heb je al een goede positie al organisatie. Maar goed uiteindelijk moet je er toch geld aan over houden en daar kun je misschien iets meer van over houden als je slimme dingen doet. Dat klinkt misschien nog steeds enigszins vaag, maar als jij dat uitstraalt, dat je ook voor het milieu staat, dan kan dat helpen. Ik heb geen idee, ik weet de doelgroep niet, ik weet dat het paardrijden is uiteraard, ik weet niet hoe het verder in elkaar zit, zijn het alleen mensen die verder nergens omgeven, alleen het paard moet okee zijn. Naja dan kan ik je niet zoveel aanraden, daar in tegen kunnen de mensen ook heel bewust zijn, dan heb je veel meer mogelijkheden.

Interviewer: Ik denk dat paardenmensen achterlopen op duurzaamheid. Dat de paardenbranche nog niet meegaat, daarom is het ook best lastig voor mijn onderzoek, om voorbeelden te vinden richting een paardenbedrijf. Tot nu toe lijken veel paardenbedrijven er geen interesse in te hebben.

Spreker: Ja, na okee, zoals ik al zei het achterlopen, kan niet meer, dat wil ik niet zeggen, maar als de klanten ook achterlopen, loop je samen achter. Maar als je eens een keer een ander klanten bestand of wil je dat aanvullen, nieuwe doelgroep dan moet je misschien die groep aanspreken. Maar ik kan niet beoordelen hoe die verhoudingen liggen in de paardenbranche. Ik weet wel dat ze vaak met een trailer rijden, dat is iets wat ik zelf hier zie. Als er een evenement is, dan zie ik wel veel stevige auto's met trailers er achter.

Interviewer: Ja voornamelijk met internationale springwedstrijden kunnen er wel 100 vrachtwagens komen.

Spreker: Ja dat zijn dan ook weer ander aantallen dan wat ik hier zie.

Interviewer: Want denkt u dat vrachtwagens duurzamer zijn dan trailers.

Spreker: Ik denk uiteindelijk dat die vrachtwagens als je dat per paard gaat omrekenen duurzamer zijn.

Interviewer: Nou dan zijn we bij mijn laatste vraag. Heeft u nog aanvullende informatie of iets wat ik kan gebruiken in mijn onderzoek, wat van toepassing is?

Spreker: Ik denk dat je **die milieubarometer of dat koploper project** moet googlen. Je kunt nog eventueel de heer Jaap de Vries bellen die staat onder dyzizzion. Je kan hem ook een e-mail sturen, dan kan je mijn naam noemen, we kennen elkaar namelijk wel. Dus als je zegt ik doe dat en ik heb met meneer Schutte gesproken, en die heeft mij geadviseerd om even met u contact op te nemen. Hij is altijd wel bereid om even een kwartier met een student aan de telefoon ervaringen of tips te delen.

Interviewer: Dat is misschien wel interessant om te doen

Spreker: Denk om de spelling van dyzizzion, het is in Drachten, dus als je dat vindt weet je dat je goed zit. En bij milieubarometer kan je ook even googlen. Maar dan kan je even met hem praten over de koploperprojecten.

Bijlage VIII – Eisen vanuit FEI met betrekking tot uitnodiging ruiters

Uitnodiging ruiters

Voor het organiseren van internationale springwedstrijden geeft de FEI aan dat de organisatie verantwoordelijk is voor de uitnodigingen van het aantal ruiters en paarden. Hierbij heeft de FEI reglementen opgesteld over hoe de uitnodigingen plaats moeten vinden. Onderstaand worden de reglementen nader toegelicht.

Per rubriek mogen er maximaal 100 starters zijn. In de Grand-prix mogen bij een 3 sterrenniveau maximaal 60 starters zijn en bij een 4 en 5 sterrenniveau mag dit een maximaal aantal van 50 starts zijn.

Bij een 3 sterren wedstrijd geldt dat de top 15 van de World Ranking List dient te worden uitgenodigd. Wanneer deze ruiters de uitnodiging afwijzen, dienen er op afnemende volgorde van de ranking list andere ruiters te worden uitgenodigd. Bij een 4 sterren wedstrijd dient de top 25 van de World Ranking List te worden uitgenodigd. Ook hier geldt dat wanneer deze ruiters de uitnodiging afwijzen er op afnemende volgorde van de Ranking List andere ruiters dienen te worden uitgenodigd. Voor beide niveaus geldt dat het aantal ruiters uit eigen land uit minimaal 35% moet bestaan en maximaal 50% mag zijn van het totaal aantal uitgenodigde ruiters.

Bij een 3 sterren wedstrijd geldt dat van het totaal aantal overgebleven posities voor buitenlanders 50% moet worden uitgenodigd op volgorde van de ranking list tot de 600ste positie. De andere 50% van de posities van buitenlanders mag geselecteerd worden uit alle ruiters, elke plek op de ranking of geen ranking. Dit geldt ook voor een 4 sterren wedstrijd, alleen geldt dan dat de eerste 50% uit de top 300 van de Ranking List moet komen. Tabel 1 laat zien welk verschil er zit tussen de 3 en 4 sterrenniveau wedstrijden met betrekking tot de uitnodiging van ruiters (FEI, Invitation, 2017).

Tabel 1 – Verdeling uitnodiging ruiters bij 3 en 4 sterrenniveau wedstrijden

SUMMARY OF INVITATION SYSTEM FOR CSI-3* & CSI-4* EVENTS IN EUROPE		
To be printed in Schedule: total number of invited athletes, the percentage of home athletes to be invited (min. 35% - max. 50%) and the number of the list of the Longines Rankings which applies. (list established 2 months prior to event)		
	CSI-4*	CSI-3*
1) Invite athletes at top of the Longines Rankings up to N° (max. 5 athletes per foreign NF) <i>The number of home/foreign athletes who accept this invitation will determine the number of remaining home/foreign athletes to be invited in Sections 2 & 3.</i>	25	15
2) Remaining home athletes:	open to ranked or unranked athletes	
3) Remaining foreign athletes to be invited in descending order after invitations under Section 1: (min. 7 foreign NFs in Sections 1 & 3)	50% within top 300; 50% open (ranked or unranked athletes)	50% within top 600; 50% open (ranked or unranked athletes)
4) O.C. Wildcards maximum	15% within top 600	20% within top 600
5) FEI Invitations	2	2

Bij een 5 sterren wedstrijd geldt dat de genodigde ruiters minimaal voor 60% afkomstig dienen te zijn van de top 150 van de World Jumping Riders Ranking List. Van de overige 40% genodigden wordt 20% door de Nationale Federatie uitgenodigd en de andere 20% door de organisatie zelf (FEI, invitation system, 2007).

De FEI mag bij elk georganiseerd evenement wild cards weggeven. Dit houdt in dat de FEI ruiters mag uitnodigen die niet tot een landen team behoren. Dit mogen bij 3 en 4 sterrenniveau twee deelnemers zijn en bij een 5 sterrenniveau wedstrijd één deelnemer. Wanneer deze ruiters niet

willen deelnemen of de FEI geen wild cards weggeeft, mag de organisatie deze plekken aan andere ruiters afstaan. (FEI, Spring reglementen, 2018)

Bij 3, 4 en 5 sterrenniveau internationale springwedstrijden worden ruiters uitgenodigd op basis van de World Ranking list, uitgenodigd door de Nationale federatie of de wedstrijd organisatie. Tabel 2 geeft het percentage weer van ruiters die worden uitgenodigd op basis van de World Ranking List, de Nationale Federatie en de organisatie. (FEI, Jumping draft schedule , 2018)

Tabel 2 – Verdeling uitnodiging ruiters bij 3, 4 en 5 sterrenniveau wedstrijden

Niveau	Ruiters ranking list	Ruiters geselecteerd bij de Nationale Federatie	Uitgenodigd door wedstrijd organisatie
CSI 5*	60%	20%	20%
CSI 4*	50%	25%	25%
CSI 3*	40%	30%	30%

De FEI geeft in de reglementen aan dat een organisatie zelf een limiet moet stellen aan het maximaal aantal deelnemende ruiters. Als een organisatie dit niet doet, kan er geen limiet gezet worden op het maximaal aantal paarden. Wanneer een organisatie geen limiet heeft vastgelegd, is de organisatie verplicht alle aanmeldingen te accepteren. (FEI, Jumping draft schedule , 2018)

Bijlage IX – Reglementen FEI

Aanvraag organiseren internationale springwedstrijd

Bij de aanvraag van het organiseren van internationale springwedstrijden zijn er reglementen waar de organisatie rekening mee moet houden. Voor het organiseren van een 5 sterrenniveau wedstrijd moet een organisatie eerst een succesvol 4 sterrenniveau evenement hebben georganiseerd. (FEI, Spring reglementen, 2018).

Om een 5 sterren wedstrijd te organiseren dient de datum hiervan op 1 oktober twee jaar voor de wedstrijd plaatsvindt, te worden verstuurd naar de FEI Secretary General.

Voor een 3 en 4 sterren wedstrijd geldt dat de datum van de wedstrijd op 1 oktober één jaar van tevoren moet worden verstuurd naar de FEI Secretary General. Wanneer een organisatie dit later inlevert wordt dit gezien als een laten aanvraag. Deze aanvraag zal alleen worden overwogen als er minstens 12 weken ligt tussen indiening en de datum van de wedstrijd. (FEI, General regulations, 2018)

Voordat de wedstrijd plaatsvindt dient ook het tijdschema van de internationale wedstrijd goedgekeurd te worden door de FEI. Het voorbeeldschema dient minstens 10 weken voor het evenement plaatsvindt te worden verstuurd naar de FEI. Het definitieve schema kan op het laatst 4 weken voor het evenement plaatsvindt, verstuurd te worden naar de FEI. (FEI, Jumping draft schedule , 2018)

Faciliteiten stallen, wedstrijdarena en training arena

Voor het stallenterrein geeft de FEI aan, dat tijdens de internationale wedstrijd alle paarden gestald dienen te worden in de stallen die door de organisatie worden aangeboden. De stallen dienen minstens een grootte te hebben van 9 m². Wanneer er een groot paard wordt gestald moet de grootte van de stal minimaal 12 m² bedragen. Ook geeft de FEI aan dat de stallen veilig, schoon, comfortabel en goed geventileerd moeten zijn.

Tijdens het evenement dienen er wasplaatsen met water beschikbaar te zijn om te gebruiken voor de paarden. Daarbij dient er gezorgd te worden dat er goede kwaliteit hooi en schoon water beschikbaar is voor de paarden. (FEI, Spring reglementen, 2018)

De FEI heeft minimale eisen opgesteld met betrekking tot de wedstrijdarena. Tijdens de wedstrijd dienen alle ingangen gesloten te zijn, wanneer een paard zich in de arena bevindt. Een binnen wedstrijdarena dient een minimale oppervlakte te hebben van 1200 m², waarbij de korte zijde minimaal 25 meter breed moet zijn. Voor een buiten wedstrijdarena geldt dat de minimale oppervlakte 4000 m² is en de korte zijde minimaal 50 meter breed moet zijn. (FEI, Spring reglementen, 2018)

De organisatie dient minstens één training arena ter beschikking te stellen die genoeg ruimte biedt voor optimale training condities. In de training arena dient er minimaal één stijlsprong en één oxeer ter gebruik beschikbaar te staan. De ondergrond van de arena's moet in goede conditie zijn om paarden op te trainen. Wanneer er veel ruiters zijn en er biedt zich voldoende ruimte aan, moeten er meerdere hindernissen worden toegevoegd. Als de faciliteiten de mogelijkheid bieden en er is een groot aantal ruiters aanwezig, mag er een extra training arena worden aangewezen. De training arena(s) moeten ten alle tijden toezicht hebben van een FEI steward. (FEI, Jumping draft schedule , 2018)

Reglementen officials

De FEI heeft reglementen opgesteld waar de organisatie zich aan dient te houden, met betrekking tot de officials. Voor de officials gelden bij een 3, 4 en 5 sterrenniveau de volgende regels.

Om een internationale wedstrijd te organiseren moet de organisatie vanuit de FEI officials inhuren om de wedstrijd te overzien en te jureren. De organisatie dient de kosten voor deze officials waaronder de reis, de accommodatie en de maaltijden te bekostigen.

Voor het reizen geldt dat de organisatie een zo comfortabel mogelijke reisoptie moet bieden, waarbij de tijd en het aantal stops zijn geminimaliseerd. Voordat de reis is geboekt dient de official hiermee akkoord te zijn gegaan.

De officials dienen gedurende de wedstrijd ontbijt plus aanvullend twee maaltijden van de organisatie te krijgen.

De officials dienen gedurende het evenement de beschikking te krijgen om te verblijven in een kamer van een hotel met minimaal 3 sterren.

Voor het uitnodigen van officials gelden de volgende regels m.b.t de minimale aanwezigheid van officials:

- Aantal jury leden → President + 2 (er moet 1 jury worden toegevoegd als er een watersprong is en wanneer er veel wedstrijden op dezelfde dag worden gehouden)
- President grond jury moet een minimaal level 3 jury zijn, daarbij wordt het aangeraden om een uit eigen land grond jury te kiezen
- Van de Members moeten er minimaal 2 gekwalificeerd zijn voor level 3
- Extra members moeten minimaal nationaal of level 1 gekwalificeerd zijn
- President van de competitie moet minimaal level 3 gekwalificeerd zijn
- De water sprong jury moet minimaal level 2 gekwalificeerd zijn
- De buitenlandse jury moet minimaal level 3 gekwalificeerd zijn, deze wordt aangewezen door de FEI

Voor elke wedstrijd geldt dat er zich minimaal 3 juryleden in het juryhok moeten bevinden. Verder zijn alle bovengenoemde aantallen de minimalen bezettingen.

De FEI geeft aan dat er per evenement moet worden gekeken naar het aantal wedstrijden dat per dag plaatsvindt en het aantal arena's waar wedstrijden in worden gehouden. Wanneer er meerdere wedstrijden tegelijk verreden worden dienen deze altijd met hetzelfde tijdsysteem te worden gemeten. (FEI, Spring reglementen, 2018)

De FEI geeft aan dat de parcoursbouwer door de organisatie moet worden benaderd. De parcoursbouwer moet afkomstig zijn van de FEI lijst. Voor een 3, 4 en 5 sterrenniveau wedstrijd geldt dat de parcoursbouwer minimaal een level 3 parcoursbouwer moet zijn. De FEI heeft geen directe regels die verbonden zijn met de hoogte van het parcours. De enige vaste regel die hiervoor geldt is dat de Grand-Prix hindernissen minimaal een hoogte van 1.45 meter dienen te hebben. (FEI, Spring reglementen, 2018)

Reglementen met betrekking tot de paarden

De FEI heeft diverse reglementen opgesteld met betrekking tot de paarden. Vanuit de FEI zijn er minimale leeftijden aangegeven voor de deelnemende paarden. De leeftijd voor paarden bij een 3, 4 en 5 sterrenniveau wedstrijd is een minimale leeftijd van 7 jaar.

De organisatie moet in het schema vermelden hoeveel paarden een ruiter maximaal mag meenemen. Voor een internationale wedstrijd geldt dat dit maximaal 3 paarden mag zijn. Een

organisatie kan een wedstrijd voor Young Horses toevoegen. Hierbij geldt dat een ruiter twee paarden extra mag meenemen. Deze twee paarden dienen deel te nemen in de Young Horses rubrieken. Als een organisatie een internationale wedstrijd organiseert van meerdere weken mag een ruiter maximaal 4 paarden starten in elke categorie (small/medium/big tour). (FEI, Jumping draft schedule , 2018)

Vanuit de FEI wordt het belangrijk gevonden dat er ten alle tijden aan het welzijn van de paarden wordt gedacht. Voordat de wedstrijd begint is er een Vet check. Tijdens deze check worden alle paarden door een FEI dierenarts gekeurd. De FEI dierenarts kijkt of het paard niet kreupel is. Wanneer het paard ongeschikt lijkt volgens de dierenarts mag het paard niet deelnemen aan de wedstrijd. Ook geldt dat alle paarden die deelnemen aan internationale springwedstrijden moeten zijn geregistreerd bij de FEI en in bezit moeten zijn van een FEI paspoort. Tijdens de Vet check wordt door een steward het chipnummer gelezen ter controle of het juiste paard deelneemt. (FEI, Spring reglementen, 2018)

De FEI geeft aan dat alle bodems en omliggende paden waarop paarden lopen zo ontworpen moeten zijn dat deze zo min mogelijk kunnen lijden tot blessures. Alle hindernissen en obstakels in de wedstrijd moeten daarbij ook ontworpen worden met het oog op paardvriendelijkheid. (FEI, Spring reglementen, 2018)

Reglementen verdeling prijzengeld

Het prijzengeld dat verdeelt wordt is vastgelegd per sterrenniveau. Zo geldt bij een 3 sterren wedstrijd dat de prijzenpot minimaal 122.800 euro moet zijn en maximaal 204.999 euro. Bij een 4 sterren wedstrijd geldt dat de prijzenpot minimaal 205.000 euro moet zijn en maximaal 410.899 euro. Een 5 sterren wedstrijd moet een minimale prijzenpot hebben van 410.900 euro en heeft geen maximum prijzenpot. (FEI, Prize money requirements, 2018)

Het prijzengeld dient verdeelt te worden per individuele wedstrijd onder de eerste 12 geplaatste ruiters, onafhankelijk aan het aantal starters. Prijswinnaars moeten deelnemen aan de prijsuitreiking met het winnend paard. Als een ruiter zonder goede reden niet deelneemt aan de prijsuitreiking mag de grond jury aan de organisatie goedkeuring geven het prijzengeld aan deze deelnemer niet toe te kennen. Wanneer een organisatie deze regel wilt invoeren, dient dit van te voren in het wedstrijdschema te worden vermeld. Daarnaast dient de organisatie in het programma te vermelden hoeveel prijswinnaars dienen deel te nemen aan de prijsuitreiking. (FEI, Spring reglementen, 2018)

Reglementen met betrekking tot ruiters en grooms

De organisatie dient voor de ruiters en grooms te voorzien in goede sanitaire voorzieningen. De douche mogelijkheden moeten voor zowel mannen als vrouwen bruikbaar zijn en beschikken over warm en koud water. De toiletten en douches moeten te allen tijden schoon worden gehouden. (FEI, Jumping draft schedule , 2018)

Wanneer een organisatie een internationale 5 sterren wedstrijd organiseert zijn er extra kosten voor de organisatie met betrekking tot de ruiters en grooms. Zo dient de organisatie te voorzien in de maaltijden van ruiters en grooms. Dit geldt ook voor het verblijf van de ruiters en grooms. Voor de ruiters geldt dat de organisatie een kamer ter beschikking dient te hebben in een hotel met minimaal 3-sterren (FEI, Spring reglementen, 2018).

De organisatie dient ruiters elke dag de mogelijkheid te geven om minimaal 30 minuten hun paarden te trainen. Deze tijd geldt naast de tijd die staat voor het wedstrijdprogramma. Deze extra tijd om te trainen dient altijd onder toezicht van een steward plaats te vinden. De tijden dat ruiters de

mogelijkheden hebben om te trainen, dient altijd te worden aangegeven in het tijdschema. (FEI, Jumping draft schedule , 2018).

De organisatie dient bij aankomst van een 3, 4 en 5 sterren internationale wedstrijd elke deelnemer één gratis bodembedekking per paard ter beschikking te stellen. Voor een 5 sterren wedstrijd geldt dat de organisatie maximaal 5 balen (van 20 kg) gratis mag weggeven. (FEI, Spring reglementen, 2018)

Ruiters hebben bij deelnemen aan een wedstrijd diverse kosten. Zo zijn er de kosten van de Nationale Federatie, Nationale Federatie medicatieprogramma kosten, kosten voor de vrachtwagen tijdens het evenement (deze zijn alleen verplicht wanneer een ruiter een vrachtwagen bij zich heeft), en kosten voor elektriciteit wat gebruikt wordt in de vrachtwagen (dit geldt alleen als een ruiter hier gebruik van maakt).

Daarbij mag de organisatie kosten rekenen voor de mestafvoer, dit mag maximaal 40 euro per paard bedragen. Ook kunnen er extra kosten voor de ruiter bijkomen als de benodigde gezondheidsdocumenten van het paard vernieuwd dienen te worden.

Overige kosten die gelden voor ruiters hebben te maken met het gebruik van hooi, stro en zaagsel. Er moet als organisatie op gelet worden dat alleen de kosten die aangegeven zijn door de organisatie en goedgekeurd zijn door de FEI in rekening mogen worden gebracht. (FEI, Jumping draft schedule , 2018)

Medische en veterinaire hulp

De FEI heeft in de reglementen vastgelegd dat er tijdens een internationale wedstrijd voldoende medische en veterinaire hulp aanwezig moet zijn. Medische assistentie houdt in dat er getraind personeel in eerste hulp aanwezig is. Daarbij moet er een actie plan zijn voor evacuatie, eerste hulp verzorging en transport van een gewonden atleet. (FEI, General regulations, 2018)

Resultaten internationale wedstrijd

De organisatie van het evenement dient na het evenement diverse documenten te sturen naar de FEI. Deze documenten mogen niet later dan 14 dagen na het evenement worden opgestuurd. De documenten die opgestuurd dienen te worden zijn: een kopie van het wedstrijdprogramma tezamen met de startlijsten en een kopie van de resultaten ondertekend door de officiële FEI jury. Het FEI jury rapport, foto's van de wedstrijd inclusief namen van de betreffende personen op de foto's en als laatste eventuele pers video's. (FEI, Guidelines for organisers of the competitions, 2018)

Bijlage X – Berekening prijzengeld

Het te verdelen prijzengeld heeft de meeste invloed met betrekking tot de keuzen van het te organiseren sterrenniveau.

Tot op heden worden er bij ECdP internationale springwedstrijden georganiseerd tot 2 sterrenniveau.

De eisen die de FEI heeft gemaakt per niveau over het te verdelen prijzengeld is te zien in tabel 1.

ECdP verdeelt tijdens het organiseren van een CSI YH 1, 1 en 2 sterrenniveau een prijzenpot van in totaal 86.600 euro (Peelbergen, Over ons, 2018). Uitgaande van dit bedrag, zou gelden dat bij een 3 sterrenniveau er nog 36.100 euro extra moet worden opgeteld, bij een 4 sterrenniveau 118.400 euro en bij een 5 sterrenniveau 324.300 euro.

Tabel 1 – FEI reglementen te verdelen prijzengeld per sterrenniveau

	CSI 2	CSI 3	CSI 4	CSI 5
Minimaal	€ 40.800	€ 122.800	€ 205.000	€ 410.900
Maximaal	€ 122.799	€ 204.999	€ 410.899	-

De kosten voor het prijzengeld kunnen deels verrekend worden met de inkomsten van het inschrijven per paard.

Hieronder zal ingegaan worden op de meest voorkomende combinaties met 3, 4 en 5 sterrenniveau wedstrijden. Hierbij worden de kosten van het prijzengeld afgezet tegen de inkomsten voor de inschrijvingen per paard.

Voorbeeld:

Als eerste zullen de inkomsten vanuit de deelnemende paarden per voorbeeld combinatie wedstrijd worden besproken.

CSI YH1, 1 en 2: Bij het organiseren van YH1, 1 en 2 sterrenniveau deelnemen 400 paarden mee, 300 in de CSI 1 en 2, 100 in de YH1. De kosten per paard zijn 350 euro voor 1 en 2 sterrenniveau paarden en voor een YH1 niveau 250 euro per paard. Totaal komt dit uit op 130.000 euro.

CSI 1 en 3: Bij het organiseren van een 1 en 3 sterrenniveau waar 400 paarden aan deelnemen, 200 paarden in de 1 ster en 200 paarden in de 3 ster, zijn de kosten per paard bij de 1 ster 350 euro en bij de 3 ster 450 euro. Totaal komt dit uit op 160.000 euro.

CSI YH1 en 3: Als er een YH1 en 3 sterrenniveau wordt gecombineerd met in totaal 400 paarden, waarvan er 100 deelnemen in de YH1 en 300 deelnemen in CSI 3, zijn de kosten per paard in de YH1 250 euro en de kosten per paard in de CSI 3, 450 euro. In totaal komt dit uit op 160.000 euro.

CSI YH1, 1 en 3: Wanneer er een combinatie tussen YH1, 1 en 3 sterrenniveau wordt gemaakt waarbij 400 paarden deelnemen met de volgende verdeling van de paarden: 100 in de YH1, 150 in de 1 ster en 150 in de 3 ster. Zijn de kosten per paard bij de YH1 250 euro, bij de 1 ster 350 euro en bij de 3 ster 450 euro. In totaal komt dit uit op 135.000 euro

Hieronder zal per combinatie wedstrijd de inkomsten van het inschrijfgeld worden verrekend met het totaal te verdelen prijzengeld.

CSI YH1, 1 en 2 ster: Bij het organiseren van een CSI YH1, 1 en 2 ster blijft er nadat het prijzengeld (uitgaande van 86.600 euro) van de inkomsten vanuit de paarden is afgetrokken 43.400 euro over.

CSI 1 en 3 ster: Voor het organiseren van een CSI 1 en 3 ster blijft er nadat het prijzengeld (uitgaande van CSI 1 ster 11.000 euro en CSI 3 ster 112.800 euro) van de inkomsten vanuit de paarden wordt afgetrokken 36.200 euro over.

CSI YH1 en 3 ster: Als er een combinatie wordt gemaakt tussen YH1 en 3 ster blijft er nadat het prijzengeld (uitgaande van YH1 5000 euro en CSI 3 ster 112.800 euro) van de inkomsten vanuit de paarden is afgetrokken 42.200 euro over.

CSI YH1, 1 ster en 3 ster: Wanneer er de combinatie YH1, 1 ster en 3 ster wordt gemaakt blijft er nadat het prijzengeld (uitgaande van YH1 5000 euro, CSI 1 ster 11.000 euro en CSI 3 ster 112.800) van de inkomsten vanuit de paarden is afgetrokken 6.200 euro over.

De uitkomsten van bovenstaande berekeningen worden in tabel 2 weergegeven. Het bedrag dat wordt aangegeven, is het bedrag dat overblijft wanneer het prijzengeld wordt verrekend met de inkomsten van de inschrijvingen per paard.

Tabel 2 – Overgebleven inkomsten na verrekening prijzengeld minus de inkomsten van de inschrijving van paarden

	CSI YH1, 1, 2	CSI 1 en 3	CSI YH1 en 3	CSI YH1, 1 en 3
Overgebleven inkomsten	€ 43.400	€ 36.200	€ 42.200	€ 6.200

Wanneer er een 4 of 5 sterren wedstrijd wordt georganiseerd, is het inschrijfgeld van de paarden niet te geheel te verrekenen met het totaal te verdelen prijzengeld, zie voorbeeld som hieronder:

CSI 4 ster: Als er 100 paarden deelnemen en de prijs van het inschrijfgeld per paard 550 euro is, komt dit neer op 55.000 euro.

Het minimale prijzengeld bij een 4 ster is 205.000 euro. Een organisatie dient 150.000 euro zelf aan prijzengeld bij te leggen.

CSI 5 ster: Bij een 5 sterren wedstrijd mag er geen inschrijfgeld worden gevraagd. Hiervoor moet de organisatie dus zelf voorzien in het totale bedrag van 410.900 euro.

Bijlage XI – Act, strodrop en tribune

Kosten voor een strodrop

Voor een strodrop kunnen er pagodetenten worden gehuurd, die vervolgens weer kunnen worden verhuurd aan standhouders.

Een pagodetent van 4 x 4 meter in de kleur Wit, voor 5 dagen kost per tent €387,50 (Pagodetent, 2018), in figuur 1 is een voorbeeld te van een pagodetent.

Figuur 1 – Pagodetent (Pagodetent, 2018)

Voorbeeld acts

Er zijn diverse acts die kunnen worden ingehuurd. Acts kunnen paard gerelateerd zijn, maar andere acts worden ook gezien op internationale wedstrijden. Hieronder enkele voorbeelden:

Paard gerelateerd:

- Spaanse Andalusische paardenshow, zie figuur 2 (sol, 2018)
- Josh Clemens, trickrider die stunt met paarden (Clemens, 2018)
- The future guys, western show (Futureguys, 2018)

Figuur 2 – Spaanse paardenshow (sol, 2018)

Niet-paard gerelateerd:

- Inhuren van een artiest of live band, bijvoorbeeld Guus Meeuwis (Showbird, 2018)

Kosten voor tribunes

Tribunes lopen uiteen van grootte en soort.

Een voorbeeld: Een overdekte tribune met 122 zitplaatsen kost 4161 euro (inclusief BTW), zie figuur 3. De prijs is inclusief het huren van de tribune voor 5 dagen, transport en op- en afbouwen. De tribune heeft een opbouwtijd van 150 minuten. (Podiumwagen, 2018)

Figuur 3 – Overdekte tribune 122 zitplaatsen (Podiumwagen, 2018)

Bijlage XII – Duurzame toepassingen voor ECdP

Hieronder staan diverse toepassingen beschreven die door de FEI in het handboek “Sustainability” en in het interview zijn aangegeven. Per onderwerp locatie, afval management, energie gebruik, transport, eten en drinken merchandise, naaste gebouwen, management, communicatie en marketing en accommodatie staan de mogelijke duurzame toepassingen beschreven.

Locatie

Managen en besparen van afvalwater:

- Bij het plaatsen van nieuwe stallen, mestplaatsen en wasplaatsen dient er voor gezorgd te worden dat deze zo goed mogelijk het water vasthouden. Hierdoor wordt voorkomen dat er zo min mogelijk water wegloopt en besmetting met natuurlijke waterstromingen in de omgeving wordt verminderd.

Gebruik duurzame producten:

- Gebruik bloemen die fair-trade of uit de omgeving komen en alleen organische zorg nodig hebben. Wanneer de bloemen niet meer gebruikt worden breng deze naar de compost.

Profiteer van externe expertise:

- Werk samen met duurzame architecten en energie ingenieurs om de locatie te optimaliseren.

Betrek, deel en creëer bewustzijn:

- Plaats borden bij de wasplaatsen om deelnemers bewust te maken van het besparen op water

Afval management

Stimuleer het sorteren van afval en recyclen bij deelnemers/bezoekers:

- Communiqueer recyclen naar bezoekers (door middel van berichten op de tv schermen of via bebording)
- Zorg voor voldoende vuilnisbakken (papier, glas, aluminium, organisch) over het hele evenement, bij de stallen, parkeerterrein en bezoekersgebieden.
- Zorg dat oude lichtbollen worden gerecycled.

Gebruik duurzame producten:

- Wanneer een product een variant heeft zonder chemicaliën maak hier gebruik van.

Voedselverspilling voorkomen:

- Zorg dat er inzicht komt op overschotten of onnodige voedsel verspillingen. (MVO, Verspilling, 2016)
- Maak gebruik van een kleine vaste menukaart. Dit zorgt ervoor dat er doelgerichter kan worden ingekocht. (Nederland, 2017)

Energie gebruik

Minimaliseer het gebruik van nieuwe energie:

- Zorg dat het personeel bewust is van het aan- en uitdoen van lichtknoppen.
- Baseer het wedstrijdschema op het natuurlijke daglicht. Dit zorgt er voor dat er zoveel mogelijk natuurlijk daglicht kan worden gebruikt en zo min mogelijk kunstmatig licht gebruikt hoeft te worden.
- Instaleer slimme lichtregeling, dit bespaart energie en zorgt voor een langere levensduur van de lichtbron.
- Plaats energie efficiënte verlichting (tl5 en ledverlichting). (Rijksoverheid, Energie besparen met verlichting, 2018)
- Plaatsen van speciaal geïsoleerde dakplaten, hierdoor blijft de kou en warmte buiten. Voor het isoleren van muren kan subsidie worden aangevraagd. Als een pand goed geïsoleerd is kan dit hoge kosten besparen. Wanneer een pand goed geïsoleerd is, blijft de warmte binnen en daalt het energieverbruik. (Isolatie.net, 2018)

Produceren van herbruikbare energie:

- Zorg dat de energie van het warmte/koeling systeem afkomstig is van hergebruikte energie (zonnepanelen of warmte-koudeopslag).
- Het gebruik van warmte-koudeopslag brengt verschillende voordelen met zich mee. Het bespaart tot 60% aan verwarmingsenergie en tot 80% aan koelingsenergie. De techniek is duurzaam omdat er gebruik wordt gemaakt van de kou en warmte uit de bodem. Het is te koppelen aan een al bestaande cv-systeem. Voor gebruiken van dit systeem is een vergunningplicht en rapportageplicht van de provincie nodig. (Rijksoverheid, Warmte-Koudeopslag, 2018)
- Met een verbrandingsinstallatie kan biomassa worden omgezet in warmte en elektriciteit. De biomassa die gebruikt kan worden is de mest van paarden. (Rijksoverheid, Rijksoverheid soorten biomassa, 2018)

Transport

Optimaliseer / verminderen van personen transport:

- Zet bezoekers aan om te gaan carpoolen door middel van online berichten op sociale media.

Aanmoedigen van lopen, fietsen en openbaar transport:

- Zorg dat er voor alle aanwezigen op het evenement een map is met instructies over loop- en eventuele fietsroutes naar het evenement, accommodatie en centrum stad/dorp.
- Zorg voor leen/huur fietsen op het evenement of bij het hotel.

Eten en drinken merchandise

Optimaliseer en verminder vracht transport:

- Werk samen met lokale bedrijven, als brouwerijen, supermarkten en grondstofleveranciers.

Gebruik duurzame producten:

- Zorg voor minimaal één vegetarische maaltijd om de optie te geven om vlees te vermijden.
- Moedig het gebruik van fair-trade en eco-friendly producten aan.

Naaste gebouwen

Minimaliseer afvalproductie:

- Print alleen het nodige en wanneer mogelijk print dubbelzijdig. Stuur relevante documenten van te voren via e-mail.
- Maak gebruik van elektronische vormen van communicatie, zoals telefoon app en website.
- Voorkom datum markering op reclameborden zodat deze hergebruikt kunnen worden.

Management, communicatie en marketing

Minimaliseer afvalproductie:

- Communiqueer elektronisch met deelnemers (registratie, tijd schema, etc.)
- Communiqueer elektronisch met bezoekers (kaartjes, evenementen programma, etc.)
- Minimaliseer het gebruik van decor en neem hiervoor in de plaats duurzaam decor. (FEI, Sustainability Handbook, 2014)

Gebruik duurzame producten:

- Gebruik alleen gecertificeerd printpapier

Financier je duurzame beleid:

- Zorg dat wanneer er een entreprijs dient te worden betaald, er een extra 'Groene' vergoeding in deze prijs is inbegrepen. Gebruik dit inkomen om duurzame toepassingen te financieren. (FEI, Sustainability Handbook, 2014)

Betrek, deel en creëer bewustzijn:

- Communiqueer de duurzame doelen en initiatieven (sponsors en media). Promoot het evenement als een duurzaam evenement.
- Plaats een stand op het evenement om de aspecten van duurzaamheid van het evenement te benadrukken. Zorg dat bezoekers en deelnemers zich betrokken voelen bij de duurzaamheid van het evenement.
- Zorg voor meer informatie voor bezoekers en deelnemers over duurzame toepassingen. Over verschillende onderwerpen zoals energieverbruik, accommodatie, afvalmanagement etc. (FEI, Sustainability Handbook, 2014)

Organiseer en coördineer de duurzame toepassingen:

- Wijs iemand van het personeel aan die hoofdverantwoordelijke is over de duurzame aspecten. (FEI, Sustainability Handbook, 2014)

Accommodatie

Uitbreiden van herbruikbare materialen en producten:

- Verbied wegwerpbekers en glazen
- Gebruik in plaats papieren bekens en rietjes

Moedig fietsen, lopen en het openbare transport aan:

- Promoot hotels die dichtbij het evenement gelegen zijn.
 - Vraag of hotels fietsen te huur hebben voor deelnemers.
- (FEI, Sustainability Handbook, 2014)

Indien een bedrijf meer ondersteuning wilt in hoe duurzaamheid toe te passen, kunnen de ISO 26000 richtlijnen worden gebruikt. ISO 26000 bevatten geen eisen en kan hierdoor niet als certificering gezien worden. Voor het inzien van ISO 26000 zijn kosten van 150 euro per jaar verbonden. (MVO, ISO 26000, 2018)